

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknek 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó.
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 36.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délelőtt.

A villamos világítás ügye.

A villamos világítás ügye ugyancsak nagy érdeklődést kelt. Foglalkozik vele a város közönsége és a helyi sajtó egyaránt. A város közönsége azért, mert vitális érdeke, a sajtó azért, mivel terjesztője az olvasó közönséget érdeklő ügyeknek. Hogy ezzel a terjesztéssel ki bizza meg, azt formailag eldönteni nehéz. Egyik szerkesztőt a kiadója biz meg, a másikat valamely kiváló államférfi, a harmadikat egy egész politikai párt. Hogy e megbízás mellett is mennyire képes valamely lap a közérdeket is szolgálni, nehéz megállapítani; eziránt a lap olvasóközönségét kellene megkérdezni.

Részünkről nagyon üdvösnek tartjuk, hogy a helyi sajtó intenzívebben foglalkozik a villamos ügyvel, már csak azért is, mivel a képviselőknek, hallomás szerint, nem lesz módjukban a villamos világítás ügyével foglalkozni: így a helyi sajtónak kell átvennie a hivatást, hogy a közönséget és a városi képviselőtestületet tájékoztassa (!)

A villamos világítás ügyének újabb fázisában a városi tanács annyi tanujelét adta a helyes városi politikának, hogy nem hiszszük, hogy a világítási ajánlatok tanulmányozásával megbízott szakértők jelentését nyomtatásban a képviselőtestület tagjaival ne közölje. Ezt a városi tanácsnak kötelessége megtenni, még akkor is, ha az építkezés megkezdését késleltetné.

Lapunk álláspontja továbbra is az: első

sorban szakértői vélemény, aztán hivatalos adat. Hogy ki kapja meg a villamos világítást, nekünk mindegy lehet, ha megbizonyosodtunk arról, hogy a képviselőtestület felelősségének teljes tudatában szavazta meg az ajánlat elfogadását. Alapot erre azonban csakis a szakértői vélemény és a városi tanács jelentése szolgálhat. Ezeknek publikálása a közönségnek többet ér száz heveskedő újságocskánál.

Ahol a megye pénze fekszik.

A betét 10 százaléka Zalamegyéé.

Nagykanizsa, október 3.

(Saját tudósítónktól.) A szeptemberi törvényhatósági közgyűlésen, mint annak idején megírtuk, Udvardy Vince indítványozta, hogy a megyei árvaszékeknek mintegy három millió korona összegű pénze ne a fővárosi intézeteknél, hanem a megyében helyeztessék el. Az indítványozó részletesen kifejtette, hogy mily előnyös helyzetbe jutnak a megyebeli pénzüzetek, ha e tőke hozzájuk kerül. Mennyivel szélesebb gazdasági tevékenységet tudnak kifejteni az újabb tőkeszaporodás tolyán. Az indítvány tetszéssel találkozott.

Ez alkalommal sok szó esett a lapokban is az Országos Központi Hitelszövetkezetéről, melynél a betét el van helyezve. E szövetkezet tudvalevőleg az 1898. XXIII. t.-c. alapján alakult a vidéki szövetkezetek hiteléletének támogatására. A szövetkezet állami

támogatással jött létre, mert az államkincstár egy millió koronával járult az alapításhoz. Ebből aztán azt következtették, hogy az állam szavatosságot vállal a szövetkezetért. Ez mindenesetre tévedés, mert az állam, mint a többi alapító tag csak üzletre erejéig felelős. Az állam felelősségének a hiánya azonban nem keltheti még bennünk ama véleményt, mintha a megye pénze nem lenne jó helyen. Azonban a biztonságtól eltekintve, sokkal helyesebb, ha a megye pénze a megyében lesz elhelyezve.

Felmerült az a kérdés is, vajon a központi Hitelszövetkezet mennyire támogatja a zalamegyei szövetkezeteket.

A Zalai Közlöny munkatársa előtt egy pénzügyi szakember ez ügyben a következő nyilatkozatot tette:

A rendelkezésemre álló adatok szerint 1907. évben 22 zalamegyei hitelszövetkezet tartozott a Központi Hitelszövetkezet keretébe. Ez a szám a többi megyékhez viszonyítva nagyon kicsiny. S ha meggondoljuk, hogy e 22 szövetkezetnek csak 5123 tagja volt, úgy arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a Központi Hitelszövetkezetnek nem is nyilhatott alkalma a megyei szövetkezeteket nagyobb összeggel támogatni. Nem szabad felednünk, hogy a szövetkezeti adósságok többnyire kis összeggel tartoznak. A megyei szövetkezetek nagy támogatástól tehát nem esnek el. Különben ugyanazt a támogatást a megyei intézeteknél is lehet biztosítani. — Még csak azt a véleményt akarom eloszlatni, mintha ez

Az a tizenhárom . . .

Irta: HEGEDŰS A. ELEK.

Leáldozott a nap; szabadság szent napja,
A sötét gyászfelhő ráborult Aradra.
Sirtak a magyarok! A hősök könnyeztek,
Megölni akarják a magyar nemzetet!!?

. . . Halálmadár lebeg,
A vesztőhely felett —
Csak siró szellőske
Bus hangja kesereg! . . .

"
Sötét . . . némaság van,
Csendes ottan minden
. . . Csak véstjósó baglyok
Könnyű szárnya csattog
Fent . . . a levegőben!

*
Eltelnek az órák, szent csoportot visznek,
Lehorgasztott fővel jó papok lépdelnek
A bús menet mellett . . .

* * *

S Arad szent kegyhely lőn, bucsujárók mennek,
Áldozatot hozva a félisteneknek!

Asszony, férfi, gyerek
Fájóan kesereg
A magyar Golgothán.

*
Imaszó hallatszik, fogadalmat tesznek,
Esküvel fogadják az igaz Istennek,
Hogy: a magyar földhöz,
Ősük emlékéhez
— Örökkék lesznek!

*
— A tömeg elhalgat . . . utban hazafelé
Nagy, szent fogadalmát nem felejtve többé.
. . . Szent bucsura mennek:
Gyermekek, öregek,
Ezután örökké . . .

* * *
Szent hely lett Aradból, zarándokok mennek,
Fájdalmuk nem mulik, — örökké könnyeznek.
Siratják a hazát, bus lelkük kesereg:
Nemzeti vértanuk, Ti hős félistenek
. . . Csendben pihenjetekek!!!

A szerelem utain.

Irta: Arnstein Sándor.

Julis és Pali szerették egymást. — Julis tizenhét éves volt, Pali huszonnégy. Pali minden nap hozott Julisnak árpacukrot két fillérért, vasárnap pedig négy fillérért. Ennek fejében ott ebédelt vasárnaponként Juliséknál.

Ezek konzervatív demokraták voltak a szó legmesszebbmértékében, ami még étrendükön is megnyilvánult. Ez ugyanis állandóan krumplilevesből állott, amihez vasárnaponként Palira való tekintettel tökfőzelék és néhány szerelmes csók járult. Délutánként aztán kimentek a ligetbe, ahol kelemen elszórakoztak a körhintától eredő változatos képen. Ugyanis élelmes, agyafurt emberek úgy rendezték ezt be, hogy ló után hintó, hintó után ellenben ló következék. Julis és Pali legnagyobb öröme, akik azt találgaták, hogy ló után jönne a hinta, vagy megfordítva hinta után a ló és úgy rendkívül jól elmultak.

Azután hazamentek.

Ottthon, ha szép idő volt kiültek az oleander hűvös lombjai alá, miközben Pali harmonikázott, ugyesen pótolva egy hiányzó sipot füttyével, Julis pedig ábrándosan nézett maga elé.

az intézet olyan nagyarányu lenne. A Központi Hitelszövetkezetnek mintegy 6 millió az alaptőkéje. Ezzel szemben betétje 29 millió. A zalamegyei betét mintegy 3 millió, vagyis az összes betétnek több mint 10 százaléka a megyéé. Ezt igazán nem látom indokolva, bár hangsúlyoznom kell, nincs ok az aggodalomra.

E nyilatkozat szerint tehát a megyei szövetkezetek valami nagy támogatásban nem részesültek. Ez az ok nem feszélyez bennünket pénzünk hazahozásában.

Ezek után érdeklünk az ügy fejleményeit.

MEGFIGYELÉSEK.

Lánczy Ilka végrendelete.

Az újabb művésznők mind gazdagon fordítanak hátat Thália templomának, vagy gazdagon fejezik be a földi életet. Lánczy Ilka nemesek közül való volt. Mint igazi művészlélek, nem foglalkozott sem a maga, sem gyermekei jövőjéről, csak a jelent látta, akárcsak a színpadon. Gyermekeinek a jövője csak a sir szélén aggasztotta őt és nagyuri ismerőseinek pártfogásába ajánlotta őket. Ez a végrendelet egyik része, a másik az, hogy leányát óva inti, ne legyen színésznő, mert az a pálya — nem uri nőnek való. Szent isten, hát kinek? Hát nem legintelligensebb fej, nem a legnemesebb szív való a színpadra és nem ezek a „qualitások“ teszik az urinőt. Bizonyára jól tudta Lánczy Ilka, hogy igen is urinők valók a művészet papnőinek templomába. De az a sok keserűség, az a sok intrika, amit a direktortól kezdve az utolsó kórista leányig mindegyik alkalmas és mindenik szenved alatta ez csakugyan nem urinőnek való, akinek finomult érző idegei vannak, melyek minden ellenséges indulattól összerándulnak, mint a gyenge virág dércsipéstől. Bagaria idegek kellenek oda, eltompult durva érzékek, süket fülek és vaksággal megvert szemek. Szív pedig egyáltalán ismeretlen fogalom maradjon az örökös, ádáz versengésnek e birodalmában. Csak a saját intrikának egy-egy kis diadala szerez néhanapján egy-egy édes visszatorlási örömet. De mi ez az ellenfelek nagy tömegének támadásai mellett.

Tehát nem urinőnek való a színi pálya. Ezeknek idegeit hamar elsorvasztja az az izzó gyűlölettel terhes levegő. Hiszen a művésznők ugyis kétszer, de a gyilkot sokszor megforgatják érző szíveikben. Vagy nem ölméreg az a művésznő szívének, ha a direktor a közönség indolenciáját, a saját mulasztásait

Ha pedig csunya idő járta, akkor a szobában tökmagba durákat játszottak.

Palit nemsokára váratlan szerencse érte. Huszont fillérrel emelték a fizetését.

Julisénál roppantul megörültek az örvendetes hirnek és rögtön vettek egy fél font marhahúst, meg egy bokor rozmariugot.

És minthogy a házi kisasszonynak volt egy lepedője, egy párnája, meg egy duunája, továbbá két szoknyája, egy reklije, meg három törölköző kendője, három hétre megtartották a lakodalmat.

A következő évben aztán megszapordtak egy gyerekkel, meg két kaecával és ha Isten megsegíti őket őszre vesznek egy emse disznót is, hogy a malacai árán beszerezzenek még maguknak két ivóporharat, egy gyuródeszkát, meg egy ruhaszekrényt.

az ebből eredő deficitet a primadonna tetemein keresztül akarja orvosolni. Amint tette ezt nálunk nem is olyan régen egy direktor, aki zenekar nélkül adott elő nemcsak operetteket, de urambocsá, operát is. A közönség sztrájkjal felelt a direktor lebecsülésére. A primadonnának mindig égis dícsért játéka színpadra való ígérő mozdulatai, temperamentumos tánca, mindenek felett pedig elbűvölő hangja nem törték meg a közönség boszankodását. Mikor aztán a kitűnő zenekar megérkezett, a direktor gondolt merészet és nagyot: Hogy a közönség méltatlankodását magától elhárítsa, nem a primadonnának rehabilitálása volt eszében, hanem a saját intézkedésének sanctionálása, ha mindjárt a művésznő reno-méjának árán is. És egy vendégművésznőt léptetett fel, akinek szereplése a kitűnő zenekar közreműködésével ha nem is telt házat, de meglehetősen látogatottságot eredményezett. A tört lelkű háttérbe szorult primadonna pedig ott kesergett esténként a nézőtér egyik félreeső padján, csak néha ejtve el egy-egy barátja előtt keserűségének cseppeiből.

Lánczy Ilka, akinek nevét egy ország tiszteletle könyörözte, akinek művészete még soká nem dől a feledés homályába, szomorú igazságot hagyott végrendeletében: A színi pálya nem urinőnek való.

Tárna.

A munkásbiztosító pénztár.

Nagykanizsa, október 3.

(Saját tudósítónktól.) A nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár, mint már megirtuk, vasárnap megalkotta alapszabályait. Az ország összes vidéki pénztárainál most folynak az alapszabály létesítések, mely után végre meg lesz a pénztárak végleges szervezése.

A szervezés természetesen roppant sok munkát igényelt. Ez azonban a nagykanizsai pénztárnál elég simán ment, amit Révész igazgató szakértelme biztosított.

A közel jövőben meg lesznek az új választások. Ugy értesülünk, hogy az új igazgatóság fogja a jelenlegi orvosi létszámot hatra emelni. Ezek szerint három új orvost fognak a nagykanizsai pénztárnál választani, ami a pénztár és a zalamegyei orvosszövetség közötti megállapodás értelmében történik.

Az orvosválasztás után a pénztár rendelő intézetet fog felállítani, hol meghatározott időben a tagok orvosi rendelésben részesülnek, mint ez a fővárosban is van. Meghatározásra kerülnek az orvosi kerületek is. A pénztár igazgatójának természetesen gondja lesz arra, hogy a nagyközönséget, illetve a tagokat érdeklő ezen újítások kellő időben és módon nyilvánosságra kerüljenek.

Valóban örvendetes, hogy a nagy zűrzavarból végre tiszta képe bontakozik ki a munkás biztosításnak, mely intézmény nagy szociális cél érdekében létesült.

Ennek elérését azonban csak zavartalan munka biztosítja

HETI HIRADÓ

Az ollózás.

— Ujságíró téma. —

Nem állítunk ujdonságot, ha azt mondjuk: kulturember manapság ujság nélkül „megélni“ sem tudna. A közönség össze van forrva a sajtóval. Sok embernek, bár ez eléggé helytelen az ujság az egyedüli szellemi tápláléka.

A közönséget csak a kész sajtó termék érdekli. A műhely, vagy mint hívják szerkesztőség

ismeretlen előtte. Kevés ember nézte még végig egy lap egész „szerkesztési műveletét“, mely épenséggel nem érdektelen.

Laikus emberektől hall az ember néha ily kijelentést:

— Az ujság szerkesztés semmi. Egy kis ollózás és — kész a lap.

Aki egy kicsit is ismerős szerkesztési dolgokban az mosolyogva tér az ilyesmi felett napirendre.

Az ollózás azonban eléggé érdekes. Sőt mint mondják aktuális is. Beszéljünk erről egy kissé legalább a közönség is tud valamit e témáról.

Mi is hát az ollózás? Vagy mikor ollóznak a szerkesztők?

A feleletet megtaláljuk a szerkesztőségi szobákban. A nagy fővárosi lapoknál mindenütt van legalább egy ember, ki például a külföldi lapokat átolvassa. Az érdekes híreket, kis cikkeket kivágja, kiollózza, mely azután a fordító fiókjába kerül, onnan a szerkesztő asztalára, végül a nyomdába. Az a munkatárs, ki a lapból a közlésre érdemes hírt kivágta, ujságíró szótár szerint: ollózott.

Nemesak a külföldi, hanem belföldi lapokat is figyelemmel kísérik a nagyobb szerkesztőségek. Sok vidéki városban például nincs a pesti lapoknak tudósítója. A vidéki lapot figyelő munkatárs sokszor fedez fel közlést érdemlő hírt amit szószerint, vagy átdolgozva felhasználhat lapjában. Nem írja le a hírt, hanem egyszerűen kivágja kiollózza. Ujságíró ezen nem ütközik meg, sőt meg sem lepi ez az aktus.

Az ollózás az ujságírás egyik megengedett segédeszköze. Csak az a kérdés, „hogyan“ ollózik az illető. A laikus azt hiszi az ollózás csak a vágási művelet. Nem. Ujságírói értelemben, mikor az ujságíró ollózik, akkor bírálja az ollózás anyagát és csak az érdekeset használja fel.

Vegyünk egy szemléltető példát. A fővárosi estilapok úgy 6 óra tájban jelennek meg. A napi események ez időpontig „feldolgozva“ vannak a lapban. A reggeli lapok munkája könnyebb már. Az esti lap nem egy hírt ollózzák ki, vagy a lapból, vagy a könyvanyagból. Természetesen az esti lapok emiatt nem neheztelnek, hisz ők is így tesznek a reggeli lappal. Az esetek nemesak az esti lapok számára történnek. Az már nem változtat a dolgon, hogy az ollózás egész terjedelmében, vagy részben történik.

Ollózt minden szerkesztőségben találni. Csak néhol úgyesen ollóznak, másutt ügyetlenül. A hetilapok például egyszerű rendőri, vagy más apró dolgok kiollózzák valamely napilapból. Ha érdemesnek tartják átdolgozzák, de minden esetre érdeklődnek az eset iránt. Innen van az, hogy például a napilapban meg úgy jelenik meg a hír, hogy valaki egy csecsemőt talált, a hetilap érdeklődve az eset iránt — már az igazságot írja meg: a talált dolog nem csecsemő volt hanem malacfej. Ha azonban a hír igaz, esetleg átveszi szószerint. Természetesen a hetilapok inkább revüszertü képet óhajtának adni a hétről, érdekes, eredeti cikkeket emlékeznek az eseményekről.

Vannak az ollózásban „nagy mesterek“ is. Ezek valóságos művészei az ollózásnak. A vidéken látni néha ilyen napilapokat. A vezércikk például mindig valami politikai előkelőség tollából való. Természetesen a cikk „eredeti“: a könyvanyagból van ollózza.

Látunk aztán hasábos tudósításokat vasuti szerencsétlenségekről, pusztai gyilkosságokról, tifusz járványokról, más megyék mozgalmáról. Az összes cikkeket előtt ott díszlik:

— Saját tudósítónktól. —

Pedig legtöbbször más vidéki lapokból szószerint ollózott cikkeket ezek.

Sokat nagyon sokat írhatnak még az ujságírók műhelyében történt ollózásokról. Ezek ujságíró

előtt természetes dolgok, melyeken nem ütözköznek meg. Hisz a cikk értéke nem változott az ollózás által. Csak, ha a laikus előtt akar valami rettenetes rosszat mondanijegyek ujság a másik szemébe, akkor odakiáltja:

— Ti ollóztok!

A laikus összecsapja kezét e rettenetes dolog hallatára az eredeti kéziratot ujságíró pedig markába nevetve az nap „agyonollózza” Magyarország vidéki sajtóját mint — saját tudósítónk.

Figyelő.

— **A király nevenapja.** Ő Felsőge I. Ferenc József nevenapját október hó 4-én városunkban is a szokásos isteni tisztelettel ünnepeltük meg. A Ferencendű templomban hálaadó isteni tisztelet tartatott. Reggel 8 orakor az áll. elemi és polg. fiu és leány osztályok tanítók vezetése mellett vettek részt; 9 órakor pedig volt a hivatalos mise, melyen megjelentek az összes közhivatalok és a tisztikar testületileg.

— **Gyászrovat.** Dr. Fried Ödönné, szül. Reichenfeld Helén urnó szeptember 28-án, életének 37. évében, rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Temetésén, mely 30-án volt, megjelent a polgármester, a tőkapitány, a hitközségi elöljáróságnak, a bírói és ügyvédi karok számos tagja és óriási résztvevő közönség. A korán sirbaszállt urnó egyike volt társaságunk legnemesebb szívű asszonyainak. Férjén kívül két kis gyermeke és nagyszámu rokonsága gyászolja.

— **Rendelet a kolera ellen.** Vécsey polgármester a kolera behurcolásának és terjedésének megakadályozása érdekében a következő óvintézkedések megtétele végett rendeletet bocsátott ki: A lakások és udvarok állandó tisztántartására különös gondot fordítsanak, a szemétdöbrök tartalmát azonnal kiürítsék s udvarokon a trágya és szemét lerakását a kutaktól távolos helyen eszközöljék. A pócegdöbröket állandóan tisztán tartsák és naponként meszteljük (1 kgr. oltatlan mész és 4 kgr. víz) fertőtlenítsék. Az ivásra használt kutak közelében ruhák és edények mosását eltiltom. Amint pedig a legelső alkalommal gyanus hányás és hasmenéssel járó megbetegedéseket észlelnék (a kolera előjelei) erről nálam, valamint a v. rendőrkapitányi hivatalnál azonnal jelentést tegyenek, hogy így a betegekhez a városi orvosok azonnal kiküldhetők legyenek. A rendelet ellen vétőket 600 korona erejéig büntetik.

— **A Nagykazisai Magántisztviselők Egyesületének** választmánya szeptember 29-én ülésezett Eperjessy Gábor elnöklésével. A gyűlésről a következő kommunikát bocsátotta ki az egyesület: A választmány többek között foglalkozott a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslattal, mely ellen állást foglalt. Követelik a teljes és általános 36 óráig tartó vasárnapi munkaszünetet. — Az ülésen felolvasott egyik kartárs panasza beadványa, mely egy ót sértő esetet hozott a választmány tudomására. Az esetről a választmány sajnálattal és megütözközéssel értesült, de miután az illető kartárs az ügyet már bírói utra terelte, a bírói eljárás befejeztéig állást nem foglalt. Ezen esettel kapcsolatban több panasz tételét egyesületünk magántisztviselőivel szemben tanúsított eljárása miatt. A választmány erre kimondta, hogy a magántisztviselők önértékét mélyen sértő magatartást elítéli és igyekezni fog a bejelentett eseteket orvosolni. — Ezen kívül folyó ügyek kerültek tárgyalásra.

— **Póttartalékosok.** Holnap 6-án a helybeli 48. gyalogezredhez 600 póttartalékos vonul be hat heti kiképzésre.

— **Déli Vasut.** Október hó 1-én a déli vasut magyar vonalán a téli menetrend lépett életbe, mely a következő változásokat tartalmazza: Budapest-prager-hofi vonal. A személyszállító vonatok a téli menetrend tartalmára B.-Világos, Lellei felsőmegálló és Bélatelep megállóhelyeken nem állanak meg. A 202., 203. és 204. sz. gyorsvonatok ezentúl a téli évadban is Szántód helyett B.-Földváron fognak feltételeesen megállni, míg a 201. sz. gyorsvonat sem Szántódon, sem B.-Földváron nem fog megállni. Közlelbi adatok az állomásokon kifüggesztett menetrend-hirdetményekben foglaltatnak. Zsebrétű menetrendek, úgy mint eddig, a vasuti pénztáraknál árusítatnak el.

— **Védekezés.** A város óvintézkedéseket tesz, hogy az esetleg behurcolható kolera ne találjon tápot a város köztisztaságának hiányában. Néhány nap óta karbottól büzlök a város. A fő-uti és sugár-uti csatornabűz ugyan elő-előtör még a karbolon keresztül is, de annak nem a város, hanem a karbol az oka, meg a záporosó, mely már régen nem tisztogatta ki a csatornákat. Denique a karbol működik. De hát ahol nincs csatorna pl. a Hunyadi-utca felső végén, Rákóczi-utca stb., ahol zöldes feketére szilárdult a bűzös iszap utcahosszat az árokban. Jó volna azokat a helyeket kitisztogatni, vagy ott is végig öntözni karbolla. Az igaz hogy ma holnap a rettenetes karbol teszi törhetetlenné a szabad levegőt. De talán a kolera majd respektálja és nem jön be hozzánk, mert annak finom idegzete van: a parfümöt se szereti.

— **Mayersberg Frida.** Amint már megtörtük, Mayersberg Frida táncitanító ismét városunkba jött. Táncanfolyamát október 11-én d. u 5 órakor nyitja meg a Casino dísztermében. Beiratkozni lehet már október 7-től kezdve személyesen a táncitanítónőnél a Casino helyiségében.

— **A szüret vége.** Vidékünkön most már legnagyobb részben bevégezték a szüretelést. Általában az idei termés várakozáson felül tött be. Régóta volt ily általános bős szüret. Minőségre azonban a mult évivel koránt sem ér fel. Nincs meg az az igazi edéssége a szőlőlevének, szóval kevés a cukortartalom benne. A nagy termés miatt szükségessé váltak a bordók s így a termelők ennek hiányában nem tudják hova tölteni a mustot s kénytelenek azon tuladni. Ezt használják azután ki a borkereskedők meg a fentebb mondott kevés cukor tartalmát s ma a must literjét 10—18 fillérrel veszik. A Balaton melléki mustok ára 20—28 fill. közt váltakozik.

— **A mozi áldozata** Bognár István keszthelyi kovács mesternek, mikor már kenyere javát megezte, az a végzetes gondolata támadt, hogy mozgó színházat rendez be. Házára kölcsönt vett fel és gépeket szerzett be. Azonban az egyszerű becsületes és hiszékeny iparost becsapták mindenfelől. Rosz, tökéletlen gépeket adtak neki drága pénzért. Mikor felállította Turul nevű színházat, kezdetben elég jól jövedelmezett, később kezdett ráfizetni s ez így folytatódott naponta. A kiadások lasankint felemészítették minden vagyonát. A napokban haza jött Keszthelyre szüretre. Az alatt is rossz hírt hallott az üzletről s a gépek első részletét is most kell ett volna fizetni, de nem volt miből. Ezek annyira elkészerítették Bognárt, hogy leült az szőlője előtt egy székbe és rövid puskáját vízzel megtöltve szájába lőtt. A szerencsétlen ember fejét a lövés darabokra szaggatta.

— **Szőlő venyige mint takarmány.** Az idei nagy takarmány hiány folytán nagy gondot okoz a gazdáknak marha állományuk kiteleltetése. Nincs a legtöbb helyen már most elegendő eleség s mi lesz majd később. Ausztriában úgy pótolják a széna hiányát, hogy a szőlő venyigét gépekkel összetélik, megőrlik és takarmányozásra használják. Az ilyen takarmánynak mint egy 70 százaléka ugyan olyan tápláló képességű mint a széna. Ajánlatos vele próbát tenni nálunk is, s bizonyára beváll itt is, ha Ausztriában jó.

— **Értesítés.** A nagykazisai segély egyesületet igazgatósa értesíti a t. részvényeseket, hogy a f. hó 5-ére hétfőre eső befizetéseket az izr. ünnepek miatt a reá következő hétfőn t. hó 12-én fognak megtartatni.

— **A boncodföldi gyilkosság.** Amint megtörtük a 8 évvel ezelőtti történet gyilkosság tettesit Sipos Györgyöt és fiát a saját leánya feljelentése alapján bevitték az egerszegi fogházba. De újra szabadon bocsátották őket, mert a leány elméleti állapota gyanusnak tűnt fel; különben is visszavonta vallomását azt mondván, hogy csak boszúból jelentette fel apját.

— **Minden gyermekszobában** hálával kell gondolni azokra a derék norvég halászkokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legizletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt s „SCOTT-féle Emulsió”, mely egyike a legjobb tápanyagyszerűeknek. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Egy aggyasztán öngyilkossága.** Fisi László 75 éves cecei földmives nagyon megunta az életét és pedig azért, mivel gyógyíthatatlan betegség gyötörte. Ez aztán annyire elkészerítette és életuntá tette, hogy a napokban egyik reggel korán, míg övéi aludtak, ki osont az udvarra s ott egy fa ágára fölakasztotta magát. Mira észrevették már halott volt.

— **Öngyilkos legény.** Ismét egy erőteljes fiatal legény dobta el magát az életet. Szabó Donát vörösi (Zala m.) 21 éves ifju ember az ottani községi bíró fia atya puskájával fejbe lőtte magát s rögtön meghalt, mert a golyó egész agyvelejét széttroncsolta. A szerencsétlen járt Amerikában is — tehát világ látott és tapasztalt volt. Hogy mi vitte az öngyilkosságra nem tudjuk.

— **A magyar ujságírás szennázója!** A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kielégethetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Naponként 125,000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 K, félévre 8 K, negyedévre 4 K, egy hónapra 1 K 40 fillér.

— **Fidibusz!** A legkitűnőbb magyar élelap. Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 5 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

— **A vásári koldusok.** Vásárok és bucsuk alkalmával tömegesen érkeznek a vidékről, a szomszédos vármegyékből, sőt idegen országokból is koldusok, akik egymással nem valami épületes módon dulakodnak, a vásár és templom tereit valóságos elhípek, a közönséget zaklatják testi hibáikat szemérmelenül fitoktatják, undort keltenek gyakran pedig ilyen hibákat színelnek és általában véve a rend és vagyon biztosság ártalmára vannak. A közegészségügy, köztisztaság és közszemérem érdekeit sértik. Az alispán az illetékes hatóságok figyelmét az e tekintetben tentálló törvényekre, szabályokra és arra hívta fel, hogy ha egyes községek nem képesek szegényeik eltartásáról gondoskodni, az állam segílyt is igénybe vehetik.

— **Katonai kenyérbiztosítás.** A huszadik honvédegyalozred Nagykazisán az 1909. évre szükséges kenyérszállítási biztosítására október hó 16-án nyilvános versenytárgyalást tart a helybeli honvéd parancsnokságnál, ahol a „Szállítási feltételek füzete” előre megszerezhető.

— **Tanitói jubileum.** Tóth Sándor perlaki állami népiskolai igazgató 25 éves működését okt. 18-án a tantestület nagyszabásu jubileumban ünnepli meg. Ünnepi megnyitó beszédet Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő mond a testület részéről pedig Náday Ferenc tanító üdvözli a jubilánst.

Leghathatósabb és legizletesebb hizláló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitűnő eredménnyel kipróbálva

GYERMEKEKNÉL: Siettetli a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az otvart — biztosítja a csontok és izmok épfejlődését — ja ita és rendezli az emésztést.

FELNÖTTEKNÉL: Utólrhetetlen verkepző, gyengelkedők el erősítő és mirigyoszlató szer. — mellba az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

— Fehérnemű varroda. Értesitem Nagykanizsa t. cz. közönségét, hogy varrodámban a legszebb kivitelű fehérneműk készülnek a legutánozott árban. Készítik a legfinomabb kelengyékét és férfi ingeket a legszebb kivitelben. Tanítványok és tanuló leányok felvételnek. Halász Jenőné, Csengeri-ut 30.

— Fényképezet készülőkhöz munkaválók. Mindazoknak akik a fényképezet, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az „A Moll” cégnek (Bécs, Tuchlauben 9, cs. és kir. udv. szállító) 1854. óta fennálló fényképezeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küld el bérmentve a cég.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió

hatása alatt, rohamosan javul és az angol-kóros gyermekek époly rózsás és viruló arcszínt kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió

használatát.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végjegyét — a halászt — kérjük figyelme venni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Egy vidéki premierről.

Somogyország fejlődő kis székvárosa Kaposvár, nem utánozza a többi megyei empóriumok pesties majmolását, hanem egyéni életet él. Meg is van a sikeres eredménye. És nemcsak anyagiakban, külső szépségben mulja felül évről-évre a szomszédos városokat, hanem kulturálisan, irodalmi, művészeti és társas élete is frisebb és nagyobb a hasonló nagyságu városokénál. Két nagy napilapja van, amíg nálunk egy is csak szerény terjedelemben jelenhetik meg. Irodalmi köre van, a közel múltban két-három irodalmi ünnepe volt, amíg a mi összes irodalmi tevékenységünk abban merül ki, hogy meddő kérvényeket szerkesztünk a közhíznak, a megyei székhely és egyéb illanó ábrándokért. Atletikai köre, zene és egyéb egyesületei messze fölülmulják a mi hasonló köreinket és egyesületeinket. Szóval Kaposvár agilis, Kaposvár él. Apponyi szubvenciót ígért a vidéki direktoroknak a vidéki premiérért, a kaposvári szinigazgató a mult vasárnap szubvenció nélkül is bemutatott egy eredeti darabot, bízva a kaposvári publikumba. Szeptember huszonhetedikén adták először a kaposvári nyári szinkörben Török István budapesti, volt somogyi írónak, a somogyi népelet legjobb ismerőjének és szerencsés kezű írójának új irányú népszínművét a „Somogyi paraszt”-okat. A premier valóságos somogyi ünnep volt. A darab

szerezőjét, a somogyi kultusz álmodó rajongóját, érdeme szerint ünnepelte a megértő somogyi publikum. Kaposvári színházi emberek szerint ilyen érdeklődés és lelkesedés darab iránt még nem volt. Az Aréna annyira megtelt néző közönséggel, hogy sokan, akik nem elég jókor szereztek jegyet, bizony künn rekedtek. Sokan távoli vidékről hiába jöttek, mert nem fértek be a különben tágas Arénába. Érdekes, hogy a karzat zsufolóság tele volt; a somogyi paraszok seregétől eljöttek megnézni, hogy milyen is a „somogyi paraszt”? És a „somogyi paraszt”-ok somogyiak, igazik voltak. Nemesek kasszadarab volt ez a kaposi népszínmű. hanem irodalmi darab is. Tüzes levegője, természetesen erős, de lyvialis finom, modern szindarab, ahol az élet a költészettel, az eszményi a valósággal igaz harmóniában ölekezett.

Költészet volt az egész darab, de nem az álom költészete hanem az életé. A szív, az ész, a vér löktetése teremtette meg minden betűjét. Kék zubbonyokat láttunk benne hét szélű gatyák helyett, jóképu bugrisok helyett, küszködő, meghasonlott paraszt-proletárokat, sok helyen a munkás dal forradalmi hangjai hangzottak fel a „csicsóné” helyébe, de ahogy az expozíció, a darab egészen át a végső kifejlődésig a kék zubbonyból hétszélű gatyá, a meghasonlott parasztokból megtért emberek, ahogy a végén a forradalmi dalból a boldogság nótája lesz; ez az evolúció magában foglalja mindazt, amit hozzáértő kéz az Élet igazi küzdelméből megláthat és megírhat.

Dialógiát, finom nőanszait, természetes erejét s mély gondolatait oldalakon át jellemezhetném. De a cikkecske kerete nem engedi. A darab érdeméről, amelynek tartalma — sajnos, technikai okokból nem írhatom le — még csak annyit, hogy a Somogyi paraszok igazi új irányú népszínmű.

Köszönetet érdemel a direktor, aki a darabot felfedezte; a színészek, akik lelkiismerettel és igyekvő megértéssel előadták, a kaposvári közönség, hogy konorálta a darab nagy értékét. A szerző a darab megalkotásával megkapta jutalmát. A Somogyi paraszokban „tipust” alkotott, az új magyar paraszti — típust. Hiszem, hogy a fővárosi közönség a tél folyamán már valamelyik budapesti közhíznak lesz szerencsés megismerni a forrongó, mai paraszti életet.

Abonyi Andor.

A „Holnap” költői.

„Holnap” címen irodalmi társaságot és egy verses könyvet adott ki Nagyváradon pár ifjú modern poéta. A fiatalok a legnagyobb modern költőre, Ady Endrőre esküsznek, de nem epigóni közülük egy sem. Mindegyik a maga lábán járva hordja össze azokat az apró mozaik köveket, amelyekből a friss jövendő, új magyar lyra, a husz éves dermeltés után fel fog éledni. Adyt 5 évvel ezelőtt még kinevezték, vajdó, szokatlanul új nótáit még meg sem akarták érteni. Ma Adyt minden kultur-magyar Petőfi mellett említi. A nagy ujitónak fiatal, tetterős, élszánt csapata van. A publikum kezdi megszokni, olvasni, szeretni az új árját. A nagyváradi „Holnap” című kötetnek máris nagyszerű eredménye van. Egy mindenben uttörő, ideálisan független fővárosi napilap a „Holnap” költőinek tüzhelyet adott. Vasárnapról-vasárnapra szépirodalmi rovatot nyitott, ahol bemutatja a fejlődő, ifjú-modern, magyar poéta generációt. Már két vasárnap közölt is az új Grából szemelvényeket, bemutatott egypár merész-vágyu ujtó verselőt és ezzel meg-

nyitotta perspektíváját az új magyar költészetnek. Az eddig bemutatott fiatal verselők között két kanizsai ismerős van: Somlyó Zoltán és lapunk belső dolgozó-társá: Ab nyi Andor.

(*) A „Vasárnapi Ujság” október 4-iki száma közli Bogdanovics Lucian görög-keleti szerb partriárka és Erőss Lajos új református püspök arcképét, nagyobb képsorozatokat Ferdinánd bolgár fej-delem szombathelyi kirándulásáról, a budapesti és kecskeméti gyümölcskiállításról, a párisi telefon-palota égéséről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Emőd Tamás és Endrődi Béla versei, Szabanyei József elbeszélése, Bihari Imre cikke: a király a hadgyakorlatokon, Lemaître franciából fordított regénye. Egyébb közlemények: szubházi cikk Palágyi Lajostól. Emlékezés Kőlesey Ferenc birtokairól, tárcacikk a bétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, Sakkjáék stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4 szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Közgazdaság.

Alaptőke emelések Nagykanizsán. Lapunk mult számában hirt adtunk a Zalamegyei gazdasági takarékpénztár alaptőke emeléséről. Most újabb tőkeemelésről is értesülünk. Pénzüntezeti körökben, mint befejezett tényt mondják, hogy a két legrégebbi nagykanizsai pénzüntezet, a Nagykanizsai Takarékpénztár és a Délzalai Takarékpénztár is emelni fogja részvényitőkéjét Beavatott körökben arról is tudnak, hogy ezen két intézet igazgatósága már régebben foglalkozik e tervvel és csak alkalmas időpontra vártak e pénzüntyi művelet keresztülvitelére. Ezt az időpontot most elkeresztelték. Ezen jelentős pénzüntyi eseményt fenntartással közöljük, bár lapzártakor is azt az értesülést nyertük, hogy alaptőke emelésekről szóló hireink igazak.

Alattkivitel Zalamegyéből. Az Olaszországba irányuló szarvasmarha kivitel az utóbbi héten csökkent Zalamegyében. Az olaszok ugyanis annyira előzönlötték a megyét, hogy a nagy kereslet hatása alatt az árak felmentek, vételkedvet csökkentette. Különben a vásárokon a felhajtás is kisebb.

— Csőd. Fischer Simon somogyesugói kereskedő, mint már megirtuk, csődbe jutott. Ugy hírlik, mintegy 55 ezer korona aktívával szemben 110 ezer korona a passzív. Árúhitelen kívül sok a pénzüntezeti tartozás is. A rokonság is érdekelve van.

— Hirdetmény. A Nagykanizsa, Kőszeg és Kismarton állomásokon elhelyezett cs. és kir. katonai csapatok és intézetek számára az 1909. évi január hó 1-től 1909. évi december hó 31-éig terjedő időre szükséges kenyér és zab szállításának biztosítása céljából a soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktár-

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-** cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévutra** vezetni.

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testet, megszünteti a köhögést, vándorok, éjjeli izmánd.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárú-ban. — Ám 500g-ot 4.— koroná.

nál 1908. évi október hó 16-án délelőtt 10 órakor ajánlati versenytárgyalás fog tartatni, mely időpontig az ajánlatoknak a tárgyaló bizottsághoz be kell érkezniük. A részletes feltételek kamaránknál megtekinthetők. Sopron, 1908. évi szeptember hó 23-án. A ker. kereskedelmi és iparkamara.

A Schwarz és Tauber-féle felsőszlatinai csomagolópapir gyárat, mint a Magyar Kereskedő Lapja írja, Wilhelm Lesigang bécsi gyáros megvásárolta.

Főmunkatárs: Kovács Miklós.

Nyilttér.

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kintűn sikerrel használtatik
vesebajknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvényéni, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen tiszta!

Kapható drágyákereskedésekben vagy a
Soproni-Lipóti Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

UJDONSÁGOK.

Az aradi vértanuk emléke.

Az aradi 13 vértanu emlékezetét, október 6-án méltó kegyelettel fogja városunk megünnepelni. Ugyanis nevezett nap reggel 8 órakor a helybeli plébánia templomában a tanuló ifjúság vesz részt a gyászistentiszteleten s utána szünet lesz, 9 órakor pedig a házfőnök által tartott hivatalos misén az összes közhivatalok testületileg fognak megjelenni. Az összes tanintézetek előadásai szünetelnek.

Meglesz az egyhuzamu tanítás

Lapunk több ízben szállt sikra szakeikkekben, hogy mily udvos volna nálunk is meghonosítani az egyhuzamban való tanítást. Horváth György a gimn. igazgatója a növendékek szüleit leszávaztatta, hogy kívánják-e ezt. A szülők majdem kivétel nélkül igennel feleltek. Ekkor a gimnázium tanári kara 1907. márczius 13-án tartott konferencia egyhangu határozata értelmében megkereste a városi tanácsot, adjon arról bizonyítványt hogy a város közönsége az egyfolytában való tanítást kívánja és az így lényegtelenül megváltozott életviszonyok nem tekinthetők e a fontos ujtás akadályául. A város polgárme-tere hivatalosan megkérdezte ez ügyben a keresk. testületet, az iparhatóságot, a bírói kart stb és ezek véleménye alapján a szombat délután tartott tanácsülés elhatározta hogy a bizonylatot a gimn. részére kiadja. Egyszersmind átíratban értesíti erről a helyb. felső keresk. iskola és polgári iskolák igazgatóságait, hogy csatlakozzanak a gimnázium ez ujtásaihoz.

A Zala legutóbbi száma bizonyos aggodalmaknak ad kifejezést e változást illetőleg. Főlegesen azok. Ha Székesfehérvár, Szombathely és a sokkal kisebb Veszprém és a kis Nagyatád minden kellemtelenség nélkül megvan az egyhuzamban való tanítással, akkor Kanizsának sem okoz nehézséget. — Haszna pedig kiszámíthatatlan a jövő nemzedékekre nézve. Nem hisszük, hogy a gimnázium ez ujtását, mely rövid idő múlva életbe lép, akár a polgár iskola, akár felső keresk. isk. igazgatósága és tanári kara ne üdvözölné örömmel.

Feltétlenül szükséges azonban, hogy a népiskolánál, hol ez legkönnyebben keresztülvihető, szintén az egyhuzamu tanítás vezetendő be.

A városi tanácsnak ugyan e gyűlése felszólítja az elemi iskolák igazgatóit, hogy a téli hónapokban kezdje a tanítást reggeli 8 óra helyett 9-kor. Ehhez az esetleges intézkedéshez a jövő számunkban fogunk hozzászólni.

Kamaránk jelentése 1907. évről.

A soproni kerületi és iparkamre jelentése, melyet a kereskedelemügyi miniszterhez intézett, a kamarai kerület 1907. évi közgazdasági állapotáról, most került ki a nyomdából. Az idő rövidsége miatt nincs alkalmunk lapunk e számában a hozzánk érkezett jelentést részletesen ismertetni, vagy belőle szemelvényt közölni, annyit azonban már most regisztrálhatunk, hogy a jelentés szakavatott szerkesztői kezekre vall, mert sikerült a jelentésnek Sopron, Vas- és Zala megyék közgazdasági állapotát élénk világitásban élénk állítani. A jelentéshez összesen 84en (hatóságok, testületek és cégek) szolgáltatott adatot.

Jelentés a villamos telepről.

A legilletékesebb helyről tudatták lapunkkal, hogy Martos Viktor fővárosi elektro és gépész mérnök a kanizsai villamos telepre beérkezett pályázatokra vonatkozó szakvéleményét a hét folyamán be-terjeszti.

Esti tanfolyam.

A kereskedő ifjak egyesülete tagjai számára esti szaktanfolyamot rendez, melyen Schnell Alfréd, az osztrák magyar bank helyettes főnöke és Markovits Dezso és Balog Dezso felső keresk. isk. tanárok fognak kereskedelmi szaktudományokat előadni. A kurzust a közoktatásügyi miniszter szubvenciával fogja támogatni.

Városi huszások.

Az Főtvőstér 13 szám házban már elkészült a városi huszások, csak a belső berendezésén van még némi munka. Valószínű, hogy e hónap 15-én már megnyílik a közönség rendelkezésére. Ismét egy humánus intézkedés a szegény osztály érdekében.

Esküdtzéki tárgyalás.

A gyilkosság és rablásával vádolt Maxi János és ennek neje, valamint Szabó János büntetésének ügyében f. é. nov. 4-én lesz a nagykanizsai kir. törvényszéknél az esküdtzéki tárgyalás.

Szabadiábra helyezve.

F. é. szept. 2-án történt, hogy Korpaváron Horvát Józsefet halált okozó súlyos testi sértés bűntette miatt letartóztatták. Minthogy ellene a nyomozás beazantettett és a további letartóztatás szüksége fenn nem forog, a vizsgálóbíró-intézkedésére azonnal szabadlábra helyeztetett.

Vakmerő tolvajlás.

Vajna Győző hönvéd hadnagy özv. Talabér Gyuláné házában lakik. A lefolyt hadgyakorlatok a hadnagyot elszólitották a városból, Talabérné pedig a szőlőjében tartózkodott. Ekkor ismeretlen tettesek jelentek meg a házban és fényes nappal mintha a hadnagy urat költöztetnék, behatoltak a házba és butorokat, ágyneműeket és egyéb tárgyakat elvittek, úgy hogy a hadnagy üres lakást talált hazatértekor. A rendőrség azonban éber szemmel kutatót a tettes után és rá is akadt Zsizsek Mari személyében, akinél az összes lopott holmokra ráakadt. Zsizsek Mari már fényes multja van. A nyomozás folyamán ugyanis kiderült, hogy a mult ősszel Bagolan Horvát Károly szijgyártó pincéjét ő gyújtotta fel ezért Kaposváron be volt zárva, lopásért ugyanott 8 hónapig ült a hüvösön. Ezután hazajött a derék hölgy, álnóven csavargott a városban és ahol megjelent, ott eltűntek a majorságok. Kényelmes otthon is rendezett be magának a hadnagy ur butoraiból, de a rendőrség ebből az óhajtott uri kényelméből most kizavarta a butorokat a rendőrségre vitette, neki pedig hüvösebb tartózkodási helyre vitte.

Lilliomtiprás.

Egy helybeli szegény 13 éves leányt a szombathelyi menedékházba akart a hatóság szállíttatni. A városi orvos a vizsgálat nyomán arra a tapasztalatra jutott, hogy a gyermekleány megbestelenített. A nyomozás kiderítette, hogy a nyomorult leányka kerítők áldozata lett. A vizsgálat szenzációs

adatokat szolgáltat a rendőrség kezeibe, melyek az intelligens elemek, bűneiről fogják a leplet lerántani,

Hűtlen tisztviselő.

Napok óta való és valótlan bírek keringenek egy helybeli vállalat kárára elkövetett bűnös manipulációról. A sok tulzott bírral szemben a tényállás az, hogy egy magáról megfélemedezett hivatalnok bűnös fizelmei folytán a vállalat igazgatósága kisebb szabálytalanságoknak jutott nyomára. A napokon át folytatott vizsgálat a hiányt kiderítette, melynek nagy része meg is térült úgy, hogy az intézetet csak jelentéktelen kár érte. A vétkes tisztviselő azonnal elbocsátott.

Öngyilkos piarista.

Szalay Mihály piarista, aki a napokban Kolozsvárott egy szállóba sziven lőtte magát, amint a fővárosi lapok megírták nagykanizsai származása. Apja helybeli váltóór. Egy helybeli csinos leányba volt szerelmes, de a szülők hallani se akartak arról, hogy fiuk a rendből kilépjen és megházassodjék. Úgy látszik ebbeli elkeseredése vitte a halálba. A szerencsétlen ifju itt végezte a gimnáziumot, ahol vig kedélyes diáknak ismerték és különös hajlamot mutatott a színészet iránt és — pap lett belőle. A szerencsétlen ifju szülői most érkeztek haza a temetésről.

Festő kolonia kiállítása

Nagyszabású, művészi képiállítás nyílt meg vasárnap Keszthelyen. Előkelő festőművészek a Balatonföldvár mellett lévő Kőröshegyen balatoni festőkoloniát alakítottak, melynek célja az, hogy a vidéken is teremtsenek művészi életet s hogy a Balaton vidék szépségeit minél szélesebb körben, képékkel is hirdessék. A művészek impressionista és naturalista irányú képeket kultiválnak. A kiállítás 9 napig tart. Megtekintését ajánljuk közönségünk figyelmébe. A kiállítás igazi művelőzetet nyújt. A védnök tisztet gróf Festetich Tassiló kir. főudvarmester vállalta el. A kiállításra a fővárosi művészkörökből is sokan kirándulnak Keszthelyre.

Uj üstökös.

Amerikában a Jerkes okservatoriumban új üstökös fedeztek fel szept. 1-én. Azóta fényereje annyira növekedett, a szerényebb berendezésű ógyallai csillagvizsgálón is szemlélik már. Most a Sarkesillagtól jobbra tartózkodik és valószínűleg szabad szemmel is észrevehető lesz. December végén vagy január elején napközbe jut, azután Napunk fényárjában el fog tűnni.

Megkövesült csontok.

A városi Alsó-Erdő Dékány gödöri részén a legelő marhák részére kutat ását a város. Tíz ölesre volt költség előirányozva, de 13 ölnyi mélyen kellett ásni, hogy kellő mennyiségű vizet kapjanak. Most 2 méter viz van a kutban. Ásás közben olyan körtegekre bukkantak, melyent Kanizsa határában még nem észleltek, azonkívül 10 ölnyi mélységben megkövesült őz és szarvas agancsokat találtak. Ki tudja hány ezer meg ezer esztendő életének maradványa ez.

Vidékiek,

kik személyesen nem vásárolhatnak, tekintettel a talpa vésett szigorúan szabott árakra, minek következtében az általában szokásos

tulkövetelés

ki van zárva és a meg nem felelő áru bármikor ki lesz eszerelve vagy a pénz visszaadva

kizárólag a

„TURUL” cipőgyár r. t. nagykanizsa főraktára Fő-utca 2. szám Korona szállóval szemben rendeljék meg szükségletüket.

szabadalmazása vagy értékesítése előtt ugy Magyarországon, mint bármely külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság”

szerkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 26. szám. Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingyen mutatóványszámát.

Találmányok

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
a szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

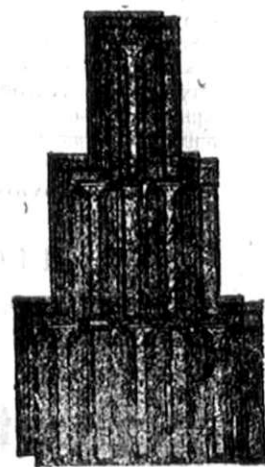
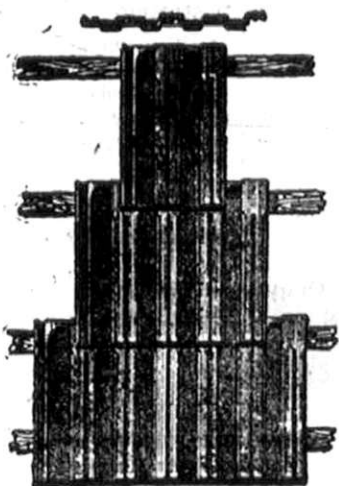
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864 Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a os. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő oserepekből
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.
GYÁRTMANYOK: Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
oserepek. Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagyikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő oserep
272. szám.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági preselt átfedő oserep
263. szám.

Oh jaji!

Köhögés, rekedtség és
elnyájkasodás ellen
gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem ront-
ják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2
korona.

Próbadozoz 50 fillér.

Fű és széküldő raktár:

„NADOR“

gyógyszertár Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-körút 17. csakhamar meggyógyított.

Éljen!

Megfojt ez az át-
kozott köhögés!

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula
és Csáktornyan. Pető Jenő gyógyszertárakban.

EREDETI STASSFURTI

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat leg-
olcsóbb áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti Kálisyndikátus vezérképviselője
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.

A legjobb kutya-kalács volt és marad a
Fattinger-féle kutya-Kalács,

mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb
összetételű és táperejű. — 50 kg. 23 K., 5 kg.
bérmentve 3-20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit

kölyök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg.
bérmentve 3-50 K.

Árjegyzéket bérmentve küld:

Fattinger's Patent Hundekuchen und
Geflügel-futterfabrik, Wiener-Neustadt.

250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer
állatorvosi ellenőrzés mellett készült.

Tisztaságúért 30.000 korona kezesség.

Főbbetészszel
mint
aróval!

Schicht-
szarvasszappana

Beható tanulmányozások

eredményezték, hogy
Schicht szarvas-
szappana minden víz-
be — akár meleg vagy
hideg, kemény vagy
lágy — gyorsan és erő-
sen habosít; könnyen
hatol a szövetbe, meg-
lepő gyorsan oldja a
szennyet, anélkül,
hogy a szövetnek leg-
kevésbé is ártalmára
volna. SCHICHT szar-
vaszappana teljesen

tiszta és ment maró
anyagoktól; évtizedek
óta egyenlő minőség-
ben a legjobb anyagok-
ból lesz előállítva.
Használata minden
tisztítási célra és min-
dennemű mosáshoz
a józan és ész paran-
csolata és minden ház-
tartásban jelentő-
sen megtakarít
időt, munkát és pénzt.

1868 óta forgalomban.
Berger-féle
gyógy-kátrány-szappan,

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában főleg
sikeres alkalmazatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, előmél kütegek, agyrin-
ten orvosság, ótvár, lágydag, lábízadás, fej- és szakáll-corpa
ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fin-kátrány-
nak 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-
szappanoktól lényegesen különbözik. Idült bőrbetegségeknek
sikeres alkalmazatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint gyengébb kátrány-szappan az aróbor-tisztító talansággal
elválasztásra, a gyermeknek valamennyi fejbetegsége ellen fele-
mulatlan bőrtisztító, mosdó és fürdőszappan mindennapi
használatul szolgál 511

Berger-féle glicerin-kátrány-szappan

25% glicerin-tartalommal és linon illattal.
Mint kiváló lórapoló szer kitűnő eredményt hoznak, ha
továbbá a, 1084

Berger-féle borax-szappan

kiütések, napstítség, szepió, mitesszer és egyéb bő-
rbajok ellen.

Ára minden fajának 70 fillér használati
tisztítással együtt. A vasárnapi határozottan

Berger-féle kátrány-szappan és borax-szappan
képpen és nézze meg az itt látható védjegyet és a
G. Hell & Comp.
cégjegyzék minden cím-
kiz.

Kittartatva díszes kiváló
Bécsben 1858-ban és

aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900.

Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle
gyártmány, a minden szappanhoz mellékel használati utasítást is
van sorolva.

Kapható minden gyógyszertárban és hasonló üzletben.

Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8.

Magyarországi főraktár: Török József Gyógyszertár,
Budapest, Király-u., Thalimayer és Seitz, Zrínyi-
utca, Molnár és Moser droguláték, Koronaherceg-
utca. Kicsinyben minden budapesti, valamint Ma-
gyarországi összes városnak minden gyógyszer-tá-
rban, továbbá a jobb drogueriákban és illatszertá-
roknak kérésre.

18191/908. sz.

HIRDETMÉNY.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa közhírré teszi, hogy a közvágóhídon levő béltisztító, pacalmosó és bélszáritó nyilvános szóbeli árverés útján az egyidejűleg megállapított árverési feltételek mellett **1908. évi november 1-től** terjedő egy évre bérbe adatik.

A kikiáltási ár 2000 korona, azaz kétezer korona. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzül letenni, ezen bánatpénz bérlet által a negyedévi bérösszegnek megfelelő összegre kiegészítendő lesz, s ezen összeg a bérletidő tartamára biztosítékkul fog szolgálni.

Az árverés határidejéül

**1908. évi október hó 17. napjának délelőtt
10 órája,**

helyéül a városház tanácsterme tüzetik ki,

Az árverési feltételek, a közvágóhídi szabályrendelet vonatkozó rendelkezései a hivatalos órák alatt a v. kiadónál a tanácsi irodában bárki által megtekinthetők.

Mely árverésre a bérlet szándékozók ezennel meghivatnak.

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1908. évi szeptember hó 18-án.

VÉCSEY ZSIGMOND

polgármester.

PÉNZT

ne adjon addig szőlőoltvány- vagy vesszőért, míg nagy képes árjegyzékemet nem kérte be, melyet ingyen és bérmentve küldök. Gyökeres és sima oltványokból, **DELAVARE** sima és gyökeres, továbbá európai sima és gyökeres vesszőből 1¹/₂ millió készlet. Pontos kiszolgálásról és anyagom jószágáról ezer és ezer elismerő levél tanuskodik. Cím:

Szűcs Sándor Fia
szőlőtelepe, Bihardiószeg.

ÉKSZERGYÁR.

Villamos üzemre berendezett arany-, ezüst- és ékszeráru-műterem. Különleges készítmények: ékszeráruk és jegygyűrűk.

Uj foglalásokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk. Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA

ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében)

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kéréthetetlen szószólója.

Főszerkesztő:

BRAUN SÁNDOR

Felolvasó szerkesztő:

HACSAK ÖZÉA

Naponként 125.000 példány

== Egy szám 2 krajcár. ==

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 16 K || Negyedévre . . . 4 K
Félévre 8 K || Egy hónapra 1,40 K

Fidibusz

A legkitünőbb magyar újság.

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg Pompás képek

Mesésen olvasó!

Egy szám 5 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre . . . 8 K || Negyedévre . . . 1,50 K
Félévre 3 K || Egy hónapra — .50 K

Mutatványozásokat küld a kiadóhivatal:

Bpest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales által az egyedüliek

melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzénikum mentes. Orvosi hírességektől elismerve. Teljes discretió. Doboza használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszerész Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest Király-utca 12.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy véleg Nagykanizsára költöztem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészeti-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget a legnagyobb meglegedésére lelkiismeretes pontossággal elégitsem ki. Bármilyen csekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsosul szolgálok. Minden építkezés csakis a saját vezetésem és felügyeletem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészebb komplikált építkezéseket, körkemencéket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését, nemkevésbé javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségelírányzatokkal sít.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készítek elő,

Az építető közönség becses pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántal mit vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles hárszerrel évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyíttetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, »A. Moll« felirattal ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappant a bőr okosorú ápolására gyermekek a felnőttek részére. — Ara darabonként 40 fillér. Öt darab 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit föltűnő hazánk természetesen szénsavas vizek királya.

a mohai ÁGNES -Forrás

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomorégést —

rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **valódi áldás gyomorbajosoknak.**

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyítóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgy-szervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnés-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai Ágnés-forrást, ha a vese-bajrt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnés-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnés-forrást, ha máj- bajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél**, sőt a szódavíznél is **olcsóbban adja**, hogy az Ágnés-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Kedvelt borvíz.

OLCSÓBB A SZÓDAVÍZNÉL!

Főraktár: FLEISCHACKER IGNACZ úrnál.

NAGYKANIZSÁN. — Telefon 161.

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanárok, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknek 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.
Lapja lajdonos és kiadó.
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 36.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délelőtt.

Iskolafejlesztés.

Zalavármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi gyűlésén a kir. tanfelügyelő nagyon érdekes munkálkodásról számolt be. Az intézkedés egy része az iskolák államosítása körül forog, melyet nem lehet eléggé méltányolnunk különösen azért, mert az államosítások javarésze a muraközi iskolákra vonatkozik, melyek annyi támadás mellett sem tudtak a magyarosítás terén eddig kellő eredményt elérni. Most nem kutatjuk sem az okokat, melyek miatt ez történt, sem az eszközöket, melyekkel a célt el lehet érni. Most csak konstatáljuk, hogy minden nemzetiségi vidék megmagyarosításának alapja az állami iskola. Csak azután következnek a lelkes magyar tanító misszionális munkája. Tanfelügyelőnknek ez irányú intézkedései 25 éves munkálkodása alatt mint egy arany vonal húzódik végig. Ez a működése önmagában találja jutalmát és minden dícséret eltörlődik a munka nagysága mellett.

A másik tanfelügyelői intézkedés, amelyről a gyűlésen beszámolt, a túltömött iskolák orvoslására irányult. Ez a túltömöttség egyik kerékkötője az egész nép szellemi haladásának és oka a még mindig nagy százalékos analfabetának. Mert a meglévő iskolahelyiség nem tudja befogadni a tanköteleseket és ebből az a visszasság keletkezik, hogy sem a tanító, sem a közigazgatási hatóság nem vezetheti keresztül, de nem is akarja keresztülvinni az iskoláztatási kényszert. Most az 1907. évi XXVII. t. c. és az 1868. XXXVIII.

t. c. kényszerítő hatása alatt a polgári községek és felekezeti főhatóságok intézkedni tartoznak a kellő számú tanterem építéséről és a megfelelő tanítók alkalmazásáról, amit ha elmulasztanak, államsegélyben nem részesülhetnek, de még iskolafenntartási joguk is kérdéssé válik. Az oktatás szellemi sikere és az iskolátlan tankötelesek beiskolázása ettől az intézkedéstől függ.

Tanfelügyelőnknek ez a buzgalma azonban, reméljük, nemcsak a falvakra és nemcsak a népiskolára terjeszkedik ki. Bizonyosan jelentést tett neki a helybeli polgáriskola igazgatója, Bartha Gyula dr., hogy a vezetése alatti polg. fiú- és leányiskola sem veheti fel a jelenlegi állapotban mindazokat, kik az iskolában akarják folytatni tanulmányaikat. Tudtuk, hogy sok azoknak a száma, akiket helyszűke miatt az igazgató kénytelen volt visszautasítani. Tudunk esetet, hogy a gyermek csak kényszerűségből iratkozik be a gimnáziumba ép ezek miatt. De hiszen a polgári iskola megteremtése éppen abból a célból történt, hogy a sok nem odavaló elemet a gimnáziumtól elvonja és most a gimnázium nyújtana menedéket azoknak, akik a polgári iskolába helyszűke miatt fel nem vehetők. Még így is 64 tanuló van a helybeli állami polgári fiúiskola első osztályában, a másodikban pedig 56. Ebből azt látjuk, hogy mind az első, mind a második osztályt párhuzamosítani kell. Mert ha ez megvan, az első osztályosok száma könnyen felszökik 90—100-ra, a másodikban pedig 80—85 marad ebből. A városnak kötelessége helyi-

segről gondoskodni, az állam pedig nem fog elzárkózni attól, hogy megfelelő tanerőt adjon, lévén úgy is célja az iskolafejlesztés az egész vonalon. A gondnokságnak éppen az ilyen ügyek tartoznak legfontosabb hatáskörükbe. Felhívjuk rá figyelmét. Mert olyan város, mind a mienk, amelyik önálló törvényhatóságra aspirál, nem kirekeszteni igyekezzék a vidéki tanulókat, hanem ide vonzani.

Egyébként a leányiskolában, ahol az 1. osztály párhuzamosítva van, szintén fejlesztendő, mert igaz ugyan, hogy van most 5. és 6. elemi leányosztályunk, de nem lehet helyszűke miatt a szülőket arra kényszeríteni, hogy ne az egyik, hanem a másik fajta iskolába irassák gyermekeiket. Itt is párhuzamosítandó a 2. osztály és mint régen érzett hiányt, a gondnokság figyelmébe ajánljuk a külön kézimunkatermet, nem is említve egy énektermet, melyben az iskola ünnepélyt rendezhetné.

Amint mi Ruzsicska Kálmán dr. tanfelügyelő ur buzgalmát, egyszerűségét ismerjük, szíves készséggel hozzájárul városunk e hiányának megszüntetéséhez, mert hiszen ő, mint vármegyénk első tanítója, tudja legjobban és ennek a közigazgatási bizottságban kifejezést is adott, hogy az elért nevelési és oktatási eredmény fordított arányban áll az iskolák zsufaltságával.

Tárna.

Tüzes az ut.

Tüzes az ut, amerre fut,
Ifjuságom tűz-szekere.
Tüzes az ut, amerre fut:
Lángparipák futnak vele.

Gyujt, sistereg, amerre tör,
Amerre száguld, éget.
Nem nézi kín-e vagy gyönyör?
Amerre száguld, éget.

Küllőin átok, csupa vér,
Alatta hullá, béna. —
Nyomorék lesz, akit elér,
Alatta hullá, béna.

Nem nézi asszony-e vagy lány,
Gyermek-e még? Vagy férfi?
Nem nézi, asszony-e vagy lány?
Kit elér, el fog égni!

Tüzes az ut, amerre fut,
S már én is égek, égek.
Ha ifjuságom tovafut:
Vezeklem, amíg élek!

Abonyi Andor.

Egy hadihajó vizrebocsátása.

— Saját munkatársunktól. —

San-Marco, 1908. október.

Mintegy négyszáz kilométert gyorsvonatozva, a reánk szállott füst és koromtól feketén, mint a legfeketebb afrikai néger, végre megpillantottuk a tengert. Utitársnőnk egy szikár orosz asszony, ki egész uton szláv hanghordozással tarkított francia előadásával mulattatott bennünket, hirtelen elhallgatott és nagy fekete szemével meredten bámult a csodás panorámára. A felkelő nap biborvörös lepelt terített a végtelen víztükörre, de ahol a méltósággal haladó bárkák, vagy a nehéz sulyuk alatt ingó halászháló megförték a víz területét, ott a biborköpeny alól kikandikáló hosszú egyenes sávok készséggel adtak menedéket a szivárvány összes színeinek...

Messze, hol a vízterületet a kékes part határolja, látni lehetett a császárkastélyt, Miramart. A néphit azt tartja róla, hogy a szerencsétlen végű poétikus lelkületű Miksa császár, mikor végigtekintett az akkor még pusztá sziklából álló félszigeteeskéről, a látványtól elbűvölten szólt a kíséretéhez: Miramare! Csodáld a tengert! Azután hajók jöttek, hajók mentek, elhordatták a sziklát és hogy a császári óhaj teljesüljön, messze földről termőföldet hoztak, meg anyagot a kastély építéshez, melynek ma egész föld-

szintje hű utánpótlásának a hajónak, melyen a szerencsétlen soros császár utrakelt, hogy mexikói trónját elfoglalja. Majd messze világrészekről csodás növényeket, dus pálmákat hoztak és felépült Miramar, a császárkastély... Beuntunk magyarokat kegyelme emléki fűz a park csendes, bűvös fasorához. Egy sebzetszívű eszményi lény, egy a fia halálán szomorú anya, Erzsébet nagyasszonyunk, órákat töltött itt, hogy a magányban irt találjon a sajtó sebekre...

Megerkezünk. A finánc-tábor barátságosnak éppen nem nevezhető táborán szerencsésen átjutva, siettem szállómba áttöltözni. Majd kocsival kimentünk a san-marcoi hajógyárba, hol az osztrák magyar hajóraj disze, legnagyobb hadihajója vizrebocsátásra várt.

Az ezernyi nép (csak külön meghívóval jutottunk a gyárba) félelmes tisztelettel nézte e hajóóriást, mely a modern technika legújabb vívmányait foglalta magába. Két óriási gépe, perccenkint mintegy 133-at fordulva nem kevesebb mint huszonháromezer lóerőt fejt ki. Őt dinomógépe nemcsak a világítást és fényszórást szolgálja, (1300 ivlámpa van a hajón), de ellátja a személy és teherszállítás, a fűtést, a ventilációt stb. Butorai éghetetlen asbestből vannak. Negyven ágyu van rajta, köztük 4 ágyu 305 milliméteres lövegek részére.

Ime mit terem az emberi agy, a technika!

Pénzügyintézetek tőkeemelései.

Nagykanizsa, október 11.

Jelentős pénzügyi esemény előtt áll Nagykanizsa. Egyik pénzügyintézetünk már hivatalosan bejelentette az alaptőke emelést, kettőtől pedig amolyan „félhivatalos” tónusban beszélnek pénzügyintézeti körökben.

Egyidőben tehát három pénzügyintézetünk emeli részvénytőkéjét. Sokkal fontosabb esemény ez, sem hogy a dolog felett napirendre térhetnénk. Szakemberek állítása szerint ezek az emelések kimagaslóan a mindennapi közgazdasági eseményekből, melylyel foglalkozunk a pénzügyintézetek szempontjából ép oly érdekes és tanulságos, mint a nagyközönség szempontjából.

A pénzügyi körök újabbkori felfogása szerint a pénzügyintézetek részvénytőkéjének nagysága roppant nagy fontosságú. Még nem is oly régen a vidéki pénzügyintézetek majdnem mind kis tőkével dolgoztak. Az intézménybe és az intézmény élén álló emberekbe vetett bizalom elég tőkét vonzott be az intézetek páncélszekrényeibe. Nem a nagykanizsai viszonyokról beszélünk, hanem általában.

Ez a patriarhiális állapot és felfogás azonban lassankint eltűnik.

Az intézetek kezdik belátni, hogy nemcsak vezető emberekkel kell bizalmat nyújtani, hanem a saját tőkével. Mert csak a mi, magyarországi fejletlen viszonyaink mellett lehetséges az, hogy egyes pénzügyintézetek saját tőkéjüket, vagy huszszorosát fogadhassák el betétül. Mivel nyújt az ilyen intézet garanciát? A laikus közönség azt mondja: régi, jó birnevével. Hát az ilyen felfogás ma már nem állja helyét. A pénzügyintézeteknek saját tőkéjükkel kell garanciát nyújtani a betevőknek. Legalább is bizonyos arányt kell teremteniük saját és idegen tőke között. Egyrészt a bizalom megszilárdítása miatt, másrészt mert a saját tőke legjobban biztosítja az üzletvitel zavartalan lebonyolítását.

Hogy miképpen biztosítja az intézetnek a saját tőke legjobban az üzletvitel zavartalan lebonyolítását, ezt nagyon könnyű megérteni.

Az alaptőkét, nem emlitem itt a különféle tartalók tőkéket, szoktuk saját tőke alatt érteni. Az alaptőke az egyes részvények névértékéből gyülemlik fel. Az egyes részvényes tehát mondhatná: hitelezője a részvénytársaságnak, mint ilyenek, csak-hogy úgy hitelez neki, hogy a hitelt soha nem mondhatja fel. Az egyes részvényes hiába kéri vissza pénzét az illető pénzügyintézettől, onnan természetesen vissza nem kapja, hacsak fel nem szamol az intézet.

A részvényes csak úgy juthat rendes körülmények közt pénzéhez, ha részvényét eladja.

Itt van a részvénytőke nagy hordereje a pénzügyintézet szempontjából. Az intézet hitelezői a hitelt felmondhatják, megszoríthatják. A betevő — mert ez is csak hitelező — pénzt kiveheti, a visszszámítási hitelt nyújtó intézet a hitelt megtagadhatja. Csak a részvénytőke marad nyugodtan az intézetnél,

A részvénytőkét az intézet befekteti az üzleti vállalkozásba, mert azt nem veszik el tőle.

Az intézetek szempontjából más miatt is fontos a részvénytőke. A visszszámítási hitelt nyújtó intézetek a hitel nagyságát, sőt nem egyszer a kamatláb nagyságát is a részvénytőke — és ebből kifolyólag — az intézet bonitása szempontjából határozzák meg. Ennek mikéntje pedig az intézetekre nézve nem közömbös.

Hogy mily nagy legyen az intézet részvénytőkéje, erre még általános szabályt sem lehet felállítani. Sokat függ ez az üzleti élet irányától és módjától.

Ezen általános okokon kívül van más ok is néha a tőke emelésre. Például az intézet tőkéje arányos a betéthez, a hitel és minden más ezzel összefüggő dolog kielégítő, azonban a tőke kicsiny.

A tőke két okból lehet kevés. Vagy, mert egyik-másik üzletágban a tőkét nagyon sok időre lekötöttük, vagy egyik üzletágban aránytalanul sok a kihelyezés és a csökkentés nehezen megy, vagy pedig azért, mert az intézetnek kicsiny a tőkéje a működési területükhöz viszonyítva.

Nem kutatjuk, hogy a nagykanizsai pénzügyintézetek tőkeemeléseinek mi adott okot. Ezt elvégzik majd az egyes igazgatósági javaslatok, melyek bizonyára szakszerű számadatokkal fogják indokolni a tőkeemelést. E cikkünknek nem is célja a pro vagy contra állásfoglalás. Mi csak általános jelenségekre mutatunk rá.

A város és a vidék gazdasági élete szempontjából a részvénytőke emelést nagyon fontosnak tartjuk. Ezek az emelések tán előcsalják rejtkehelyeikről a használatlanul heverő tőkét és elviszik oda, ahol az produktív módon kihelyezik. A tőkeemelésekből a mi vidékünknek lesz haszna, hisz pénzügyintézeteink Nagykanizsa és Zalamegye területén helyezik ki pénzüket nagy részét. Az új tőke a mi közgazdasági életünkbe fog új vért önteni. És ezt a reményünket nem fráziskép-fejeztük ki, hanem bizton hisszük, hogy az új tőke hatását közgazdasági életünk széles rétege fogja érezni és közte oly rétegek, melyek legkevésbé érezték takarékpénztáraink hatását: az iparvállalatok.

Mielőtt befejeznék az alaptőke felemelése alkalmából írt általános észrevételeinket, tegyünk említést a tőkések osztályáról is, mely a tőkeemelésekben a döntő szerepet játsza. E nagy szerep mellett is hozzájuk van legkevésbé szavunk. Ez az osztály, bármennyire is népszerűtlen a szociálisták előtt, sokat tesz gazdasági boldogulásunkért. Ennek bizonyítása messze kinyúlva e cikk keretéből. Ép ezért csak kiemelem fontosságukat e mozgalmában. Az alaptőke emelésekről ők fognak bírálatot mondani. Ők döntik el, indokolt-e az emelés szükség van-e rá, minő eredményeket érhet el az új tőke egyének és a köz szempontjából.

Mi hisszük, hogy a tőkeemeléseknek illetékes helyen elhangzó bírálati mindenütt kedvező lesz és a tőkeemelés haszna mielőbb érezhetővé válik városunk és a megye gazdasági életében.

A közönség, melynek zömét tarka egyenruhák frakkos urak kintutetésaikkal, exotikus ruhájú külföldi meghívottak és a kizárólag fehérruhás hölgytábor képezte (a gyengébb fantáziával bíró olvasónk kedvéért megjegyzem, hogy 23 fok Celsius mellett még a hölgyeket borító csipke is meleg volt), türelmetlenül várta a felszentelési aktust.

A kitűzött időben megjelentek az udvari méltóságok, nevezetesen vagy fültucat főherceg és ugyanannyi főhercegnő. A püspök megáldotta az új hajót és felkéri a hajóanyát, hogy engedje meg a vízrebocsátását. Az illető főhercegnő intésére lehull a lepel a hajóról és láthatóvá lesz a név: Erzherzog Franz Ferdinand. Majd egy villanyos gombot nyom meg a hajópatronus mire a hajó orrához ütdődik a szokásos pezsgőszüveg (a mai korrupciós világban még kitelik tőle, hogy nem is volt benne pezsgő!) és a hajó hidraulikus nyomás folytán lassan méltóságteljesen megindul. Majdnem 45 másodpercig tartott, míg a közönség és a hajón elhelyezett munkások éljenzése, matrözök hurrája és az ágyuk dörrenése kíséretében az ideiglenes saálványról a vízbe csuszott harmincnyolc millió korona... Minthogy ennyibe került

hadierőnk legújabb disze. (Tessék csak kiszámítani mennyi népiskolát, népkönyvtárt lehetne ezen az összegben felállítani!)

Az új hajó már vigan ringatózott az Adria kék hullámain az ünneplő közönség már rég hazatért, mikor az öreg Beppo, régi jó ismerősöm vitorlására vett, hogy hazavigyen. Velence szülőtte, fehér fűrtel három nemzet a francia, az osztrák és az olasz uralmát érték meg. Elbeszélgetve a lefolyt vízrebocsátási ünnepségekről érdeklődve kérdeztem tőle, kellemesebben érzi-e magát legújabb hazájában, új törvények, új kormányok idejében. A tengerészek egyenes találo logikájával válaszolt Beppo. „Signore Mutano i fornai, ma il pane é sempre lostesso”. Csak a pékek változnak, a zsemlye... az zsemlye marad mindig...

Speranza.

Nyolc vagy kilenc órákor.

A városi tanács azt az újítást ajánlja az elemi iskolák intézőségének, hogy a téli hónapokban az előadás reggel 8 óra helyett 9 órákor vegye kezdetét.

A tanácsot a fővárosban tett hasonló indítvány mellett az a felfogás vezette, hogy a 6—10 éves gyermek csak kedvetlenül kel fel 7 órákor az ágyból, hogy nyolcórát ott legyen az előadáson. Mindenestre van valami a dologban. Az az elnyomó testi nevelés, az a kényeztetés, mely a gyermeket mindentől meg akarja óvni, de az ellenálló képességét nem akarja fejleszteni, növelni, az csakugyan egyenes következképp vonja maga után azt, hogy 9 órákor kezdődjék. De vannak még szülők, akik ha nem is írják alá mindenben a spártai nevelés igazságait, de azt a harmadfélezer éven keresztül is észreveszik, hogy nem meleg vízzel, nem az ágy melegével, nem a kényeztetéssel, nem a mindenáron való kimérettel tesszük erőssé magzatainkat, hanem az okos edzéssel.

Vagyunk mi is olyan humánusok, mint akárki más. Védjük mi a madarakat, a növényeket, miért ne tennők ezt a saját gyermekeinkkel, ha ez hasznára válnék. De az okos szülő, az értelmes társadalm nem akar a jövő nemzedékből melegágyi csenevész, penész virágokat nevelni, hanem olyan generációt, amelyik meg tud küzdeni az emberi kor minden idejében azokkal a nehézségekkel, amelyek éppen előtte vagy körülötte vannak. Nem puhítani, de erősíteni akarjuk gyermekeinket. Ezért akarjuk bevezetni az egyhuzamu tanítást, hogy gyermekeink szabadban legyenek sokat. Kitérve melegnek, hidegnek, esőnek, szélnek. Vagy már feledésbe mentek Rousseau nevelési evangéliumának elvei, hogy úgy kell a gyermeket nevelni, hogy Grönland hőmezőin és Málta forró homokján egyformán megélhessen az ember.

Dobjuk ki akkor az iskolából Lykurgus test-edző nevelési reuszerét és ne hazudjunk a gyermeknek hideg vízről, korai felkelésről, tornászatról, meg tudja az ég miről. Ha nem: „mártsad tejbó vajba, mit se kímélj tőle, majd derék fajánkó válik belőle” — amint Arany mondja.

Van azonban a dolognak egy másik oldala. A szociális oldal.

A szegény munkás ember korán kel. Nem viszi neki a szobalány, szakácsné a kávé, teát az ágyba. A reggeli takarítás se tart 10 óráig, hanem 8 órára már ragyog a kis szegényes szoba. Mert az ember is dolgozik, az asszonynak is dolga van mindig. Nem húzódik a toilette kérdés 1 óráig. Az ilyen családnál — pedig ezek vannak többségben — örülnek, ha az iskolások 8 óra felé nem látatlankodnak. Hát még a napszamos családok. Be se fűtenek; majd az iskolában megmelegszik a gyerek. Ne zárjuk ki őket onnan 9-ig.

De a gyakorlat is hozzászól már a kérdéshez, mert pl. a helybeli izr. iskolában próbát tettek már vele. És mi történt? A gyermekeknek éppen ez a része, tehát a többsége már fél nyolcór vagy az után, vagy az iskola udvaron ödöngött, kitéve igazán a zord idő minden viszontagságának.

Csak egy esetben volna elfogadható a tanács ez irányú javaslata. Ha az iskola nyitva volna már 8, sőt fél 8 órákor és ott kényelmes, meleg műhelyekben kézimunkával foglalkozhatnék a korán jövő tanuló egészen az előadás megkezdéséig.

Tárna.

MEGFIGYELÉSEK.

Éhes emberek.

Nem a diurnisták éhesek és nem jaggatnak a tekintetes Haza-nagyságos és egyéb rangu alkalmazottai sem; néhány fiskális szenved csak éhgöröcsökben. Az ügyvéd urak nyavalyájukkal agyon kiabálják az országot, mintha bizony más emberfiának kedve szerint, mehetne a dolga ebben a tőkeszegény, mindenben aránytalan országban. A díjtalan doctor juris joggyakornokok hallgatva türük sorsukat, de huszonöt éves serdülő fiskális uracsokká sarnak, hogy az első évben ötezer torinton alul van a jövedelem. Ezek az urak nem birnak beleszokni abba, amit Vázsonyi

Vilmos az utolsó ügyvéd gyűlésen olyan szellemesen odavágott a numerus clausus örültjeinek: „hogyan nem okvetlen nyomorúság még az, ha az ügyvédi mesterség, mint még nem is oly régen — biztos meggazdagodást nem is jelent.” A legtöbb ügyvéd többet szeret azért ma is, mint akármelyik jogvégzett közhivatalnok és ma már nyugdíj is van. Ha hozzávesszük a független, szabad életet, akkor azután már teljesen érthetetlennek találhatjuk azt az erőszakoságot, amit némely ügyvéd az utóbbi kamarai gyűléseken elkövetett az ügyvédi pálya tulprodukcója miatt. Az az eljárás, amit ezek az urak a jogász-ifjúság és a kezdő jelöltek ellen elkövetni akarnak, nemcsak kollégiáltság, hanem egyenesen megbélyegző az ügyvédi karra nézve. A numerus clausus behozatala, aminek annyi lelkes híve volt az utolsó nagy gyűlésen, tönkre tenné ugy a kar niveljét, mint a joghallgató ifjúságot. Az újabb annyira hangoztatott négyéves jelöltség szintén nem használ a tulprodukciónak ellen. A közelgő joghallgatás már eredményes lenne a létszámcsoökkentés szempontjából, de nivó szempontjából annyira megfontanandó az általános színvonalat, hogy az emig oszttály-pályává emelt ügyvédi állás monopolizáltatnék a gazdagok és bizony sokszor a gazdag-buták által.

Tisztelt éhes urak, fiskális urak!

Az orvosok, illetőleg orvosnövendékek létszáma a közel semmiféle radikális hóhérszükséghez nem folyamodtak az orvostan hallgatók kivégzésére. Rossz volt a kereset, komisz a megélhetés, a csak újabb rendezett körorvosi fizetés és egyéb orvosdíj koldus-szegény, ott hagyják az ifjak az orvosi pályát — maguktól.

Ügyvéd urak, nem kell numerus clausus, nem kell négyéves jelöltség, sőt még kötelező joghallgatás sem. A létszámcsoökkentésre ez mind hatástalan. Mindezek dacára lesznek vállalkozók elegenden, sokan. Az ijesztő, tulprodukciónak az fogja megcsökkenti, ami a tulprodukciónak okozta: az Élet. Azért tudunk az ügyvédi pályára, mert még — valljuk csak be nyíltan — jó pálya, jobb mint akármelyik pálya. Amint észreveszik az ifjak, hogy nem érdemes féltelenen át érte tanulni, lemaradnak maguktól is; de ameddig vissza nem riasztja őket a „kenyértelenség”, addig hiába találunk ki „öreg fiskális uraimék” hessegetőket. Rá fognak azért szállani a szőlőre a csitri madarak, mert még van a tőkén szemegetni való; van bizony! (ir.)

HETI HIRADÓ

— **Személyi hír.** Bathány Pál gróf Zalavármegye főispánja Wiesbadenben időzik, hol november 1-ig marad.

— **Szakértői jelentés.** Martos Viktor tanácsadó mérnök és elektrotechnikus a villamos üzemtervek ajánlataira vonatkozó jelentését már benyújtotta a városnak. Egy példányát pedig Hollós tanácsosnak küldte meg, aki szakvéleményével fogja a jelentést felülbírálni. Azután kerül a tanács elé, mely még egy ad hoc bizottságnak fogja kiadni és csak ilyen alapos tárgyalás után kerül a képviselőtestület színe elé. De még az is meglehet, hogy szakvélemény kinyomtatva is megküldetik az egyes képviselőknek. Látjuk tehát, hogy alapos, megfontolt tárgyalás után fog a város villamos világítása döntés elé kerülni.

— **Tanítóválasztás.** Az iparos iskola felügyelő bizottsága Jelinek Márk polgáriskolai tanárt megválasztotta ipariszkolai tanítónak.

— **Okt. 6.** Mintha az ifjúsági lelkesedés csak a gimnáziumi lelkekbe szorult volna, más iskolánkban nem gyújtottak tüzet a honfűtő oltárán. Megelégedtek a vakációval. A gimnáziumi ifjúság a gyászmeze után ünnepet tartott, mely méltó abhoz a szellemhez, melyben ifjainkat ott nevelik. Az énekkar, a zenekar, melyek a lelkes Lukács József tanár vezetése alatt vannak, gyászdalokat adtak elő a megszokott izléssel és precizitással. Láng Béla önképzőkori előző mondatát magas szép beszédet. A nap jelentőségét Schultz Gábor tetszéssel honorált felolvasása méltatta. Barta Ferenc és Szommer József pedig szép szavallatukkal emelték az ünnepe niveljét.

— **Krónika.** E hétnek világra szóló két eseménye van: Időrendben első, hogy Ferdinánd Bulgária fejedelme kikiáltotta afüggetlen Bulgár királyságot, a másik, hogy ő felsége proklamálta Bosznia annektálását.

— **Déli Vasut utépitése.** Mi már évek óta építjük a Kazinczy-utának kezelésünkbe eső részét és még most sem kész, mert csak a gyűléseken épül. Most is felebezés van ellene benyújtva, mert a pályanyertes cégről azt állítják, hogy nem magyar aszfalttal és munkásokkal dolgozik. A Déli Vasut igazgatósága pedig zajtalanul hozzáfogott az utrészek kiépítéséhez, még pedig ugyanolyan apró bazalt kockákkal, mint a Teleky-uton láttuk. Ez az utépités amellet, hogy magyar termékből, magyar bácskai munkásoktól készül, most a legjobb, legtartósabb, legolcsóbb és legkönnyebben fentartható utépités. Jó volna, ha Kanizsa városa sem experimentálna az asz alttal, amelyről tudjuk, hogy a kocsi hamar koaptják és árt neki a nagy hideg, meg a nagy meleg is, míg a bazalt kockák rugalmasak és tartósak egyaránt.

— **Iskolakerülők összeírása.** Azt hinné az ember, hogy városunkban nincs olyan szülő, aki tanköteles gyermekét ne adná be iskolába. Sajnos nagyon is sok van ilyen. A mult évben mintegy 300 gyermek nem járt be az iskolába. Most ismét házról házra jár egy bizottság, mely a be nem iskolázott tanköteleseket összeírja és esetleg a mulasztással vádolható szülőt a törvény értelmében bírsággal sújtja.

— **Díjnokok mozgalma.** Tudvalevő, hogy városunknál részleges tisztujtás lesz a közel jövőben azokra az állásokra, melyek különböző okokból megüresedtek. Erre való tekintettel a városi díjnokok körében mozgalom indult meg, hogy beadványban kérjék a városi tanácsot és képviselőtestületet, hogy ez állások betöltésével történendő állásmegüresedésnél vegyék figyelembe a díjnokok szolgálati idejét és e szerint léptessék őket elé, mert a tarthatatlan rossz fizetés mellett egyéb buzdításuk ugysincs, mint a megérdemelt előléptetés fizetésben és állásban. Ugy tudjuk, hogy ugy a tanács, mint a képviselőtestület is ily értelemben fogja a részleges tisztujtást javasolni illetőleg megejteni.

— **Madár védelem.** A lég urainak nevezte egy természetbarát a madarakat. Ma már nagyon megfogytak az kedves és hasznos szárnyasok. A sok erdopusztítás, a növények ostoba kalap divatja, az emberek butasága, mellyel saját érdekeik ellen irtják a hasznos madarakat, a vásott gyermekek milliói mind mind ellenségei a lég urainak. Az Országos Állatvédő Egyesület kiváló gondnal kell védelmükre. Külön gyermek naptárt szerkeszt évenként, melyben élvezetes elbeszélések, varsek lopják be a gyermekszívekbe a madárvilág iránti szeretetet.

— **Mindnyájunknak kell néha egy erősítőszert, mert a folytonos munka fárasztó. Kétféle erősítő szernek bizonyult a „Scott-féle Emulsió”, mely főleg csukomáj-olajból áll, csakhogy igen jó ízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Scott-féle Emulsió” minden gyógytárban kapható.**

— **Sok a pálinkás bolt.** A „Zalai Közölny” szeptember 28-iki számában cikket közölt az alkoholizmus rombolásáról Nagykanizsán és csodálatát fejezte ki, hogy városunkban, hol minden szép ügynek akadnak pártolói, az alkohol-ellenes mozgalom vezetői nélkül van. Örömmel vesszük a hírt, mely arról szól, hogy végre ennek a mozgalomnak is akad vezére. Arról van szó, hogy a Good Templar rend páholyt létesít Nagykanizsán. E rendet bizonyára nálunk is sokan ismerik. Tájékozottól közöljük mégis a következőket:

A Good Templar rend 1852-ben Newyorkban alakult. 1866-ban a rendnek 2686 páholya és 168500 tagja volt. Az első európai páholy Angolországban 1866-ban alakult. — A rend összes tagjainak száma hiteles adatok szerint 1903. évben 600,000, mely szám azóta bizonyára nagyon emelkedett. A Magyar Good Templar egyesület 1901 augusztusban alakult. Az egyesület mozgalma mind nagyobb hullámokat ver és néki köszönhetjük, hogy az alkohol-ellenes mozgalom felszínre van. Az egyesület tagjai a társadalom különböző osztályaiban tartoznak. Az egyesület a szervezett munkások valamint más körökben is időszakokként előadásokat tart. Vita estélyek, felolvasások, röpiratok, szakközlemények ezek az egyesületi propaganda eszközei.

Nagyon kívánatos, hogy ez a szép mozgalom mielőbb sikerre jusson Nagykanizsán, mert kevés vidéki városban van erre oly nagy szükség, mint épen nálunk. Nagykanizsán ugyanis még az adókövető bizottság is beismerte, hogy sok az alkoholos bolt, ami nem is valami hizelgő kijelentés. Mi legalább nem tartjuk ennek.

— **Tanári zsurom.** A diákok órarendjét rendszeren fel szoktuk szegezni a falra, az előszobában vagy a gyerek szobában. Most e mellé meg egy lajstromot kell tenni t. i. a tanárok fogadó napjainak és óráinak az időrendjét. Mert nagyon fontos az, hogy Pápaszem tanárhoz csak hétfőn d. e. 10 órakor lehet menni; Virgács professzor meg csütörtökön d. u. 5—6-ig fogad. Buktyay tanár meg vasárnap 8—9-ig stb. Tessék 20 professzornak a fogadó idejét megjegyezni és ezeket az időket kellé-kép fel is használni, mert a modern iskolázás megkívánja. Régen nem így volt. A tanár tanított, a diák taullt. Ma? A diák nem tanul, a tanár? Fogad.

— **Jönnek a törökök.** Valamikor rémes kiáltás volt ez a népre nézve. Ma megbámuljuk őket az állomáson. Kanizsán keresztül ment egy kis csapat menekülő, akik annyira lelkesültek mindig a török alkotmányért, hogy most a vagyonos elem sietve menekül a török alkotmány áldásai elöl, hogy ki ne fosszák őket a hivatalnokok. Bécsbe utaztak.

— **Telefon-összeköttetés.** A kereskedelmi miniszter Nagykanizsa és Zalaegerszeg telefon közép-pontokat az abbáziai osztrák telefonközponttal való csereforgalomba belevonta. Beszélgetési díj 3 percenként 2 kor. 50 fillérben a sürgős beszélgetési díj pedig 7 kor. 50 fillérben van megállapítva.

— **Brutális részeg.** Szlavicek Józsefné a Szt. Miklós melletti vasuti ór felelegé Kanizsáról hazament, megállott beszélgetni az uton Dobri Lajos-sal. Ekközben feléjük tartott Varga Penez József kiskanizsai vasuti munkás akit ismerősei durva, goromba embernek ismernek, most pedig még részeg is volt ökelme és minden előzetes beszéd nélkül a gyanultan asszonyt beletaszította a mögötte levő árokba, ugy hogy a szerencsétlen asszony kulcsosontját eltörte. Ez ügyben értesítették a kanizsai rendőrséget, mely a nyomozást megindította.

szabadalmazása vagy értékesítése előtt ugy Magyarországon, mint bármely külföldi államban, forduljon a

Találmányok

„Szabadalmi Ujság” szerkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 26. szám. Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingyen mu tatványszámát.

— Népdráma. Sántos községben, mint Kaposvárról jelentik, rettenetes módon végződött két fiatal legény versengése egy leány szerelméért. Forró György volt az egyik versengő, hogy egyedül maradjon a nyeregben, riválisát, orvul megtámadva agyonszúrta. A meggyilkolt legény édesapja Turányi Ferenc boszut lihegve kereste az alkalmat arra, hogy fia gyilkosát eltegye láb alól. Vasárnap azután találkozott Forróval s nyomban megtámadta őt és fejszével kettéhasította a fejét. Az öreg Forró, mikor értesült a fia haláláról, revolvért, fejszét vett magához és elindult azzal a szándékkal, hogy az egész Turányi familiát kipusztítja. Turányi azonban megsejtette a veszedelmet s bezárta a lakását, aztán a szomszéd kerítésen keresztül, elmenekült hazulról Kaposvárra. Otthon még azt mondta, hogy fia gyilkosának temetésén olyan vérengzést visz véghez, hogy beszélni fog róla a világ. Egy darabig nem bírták letartóztatni a vérboszut szomjazó embereket, mert bujdosnak és egymást keresik. Gyanúsították azonban, hogy a vérboszura szomjas Turányi Kaposváron tartózkodik és két napi kutatás után Szekery József csendőr csakugyan rá is bukkant és átadta az ügyészségnek.

— Pályázat ipariskolai ösztöndíjakra. A soproni keresk. és iparkamara pályázatot hirdet az 1908—9-ik tanév folyamán az iparos szakoktatás céljaira szolgáló öt iskolai ösztöndíjra. Ez ösztöndíjak egyenként 200 (kétszáz) koronára rúgnak. Pályázhatnak a kamara kerületében Moson, Sopron, Vas- és Zalamegyék, valamint Sopron szab. királyi város illetőséggel bíró oly szegénysorsú ifjak, akik az ország területén fennálló valamely iparszakiskolának, felső ipariskolának vagy iparművészeti szakiskolának beiratkozott s az illető intézet előadásait rendszeresen látogató, jó előmenetelű tanuló volt. A pályázati kérvények legkésőbb folyó évi október hó 30-áig a soproni kamarához küldendők be. A kerületi keresk. és iparkamara nevében Klein József elnök, Kirchknopf Frigyes titkár.

— Biztos gyógyhatás. Mindazok, kik rossz emésztés, vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll-féle seidlitz-porok” használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Széküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállítótól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Calcos - és „Henneberg-selyem 60 kr.-tól
Kockás - selyem 60 kr.-tól
Névre - feljebb, bár-
Ármure - mentve és vám-
mentesen. — Minta postafordultával. — Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól megemléti és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők ezrei nézték elragadtatva gyermekük

egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsiót szívesen fogadja és könnyen emészt meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér Kapható minden gyógytáiban.

— kérésű figyelembe venni.

Nyilttér.

Diszitsük lakásunkat télen s kertünket nyáron valódi Haarlemi hagymás virágokkal. Postán beküldött 8 K ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvelt normal gyűjteményünket vagy 30 jácint-hagymát üvegek, vagy 40 drbot cserepek esetleg 40 drbot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserép számára. Vagy egy kerti összeállítást 250 drbból, esetleg egy kerti és szoba összeállítást 240 drbból tartalmaz pompás választékot, jácint, tulipán, nárciss, csilla, hóvirág stb-vel:

Gazdagon illusztrált sok elismerőlevéllel elátott főirjegyzék ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebel Züchtere
„HUIS TER DUIN” (A. G.)
Nordwijk bei Haarlem (Hollandia)

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kítőnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és közzvénynél, a csukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen tisztá!

Kapható drágyágyintézetekben vagy a Sinye-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

A közönség köréből.

Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kofavilág Nagykanizsán.

Ki azt állítja, hogy a szociálisták avagy nem tudom, hogy kiesodák az okai a piaci drágaságnak, hát az sétáljon ki reggelenként a piacra és győződjék meg róla, vajon kik idézik elő a piaci drágaságot.

En megmondom, tisztelt olvasó. Hát bizony a mi piaci drágaságunknak senki más, nem az oka, mint maga a hatóság. Hogy miért a hatóság? Hát csak azért, mert szabad garázdálkodást enged a kofa-rendszernek.

Kezdjük csak elulról.

A termelő ki se fujja magát, midőn leteszi a piacra hozott árúját, legyen az gyümölcs avagy konyhacikk, máris ott térem a sáskahad, a mi kofáink s elkapkodják az árut, mielőtt maga a piacra menő fogyasztó hozzájuthana. Sőt kimennek a termelő elé az országotra s már ott megveszik tőle terményeit. A termelő odaadja azon reményben, olcsóbban a kofának, mivel gondolja: előbb hazamehet s nem kell helypénzt fizetnie stb.

S ha kimegyünk reggel a piacra, hát mit látunk? Kofavilágot. Mindennemű cikket a kofáktól vagyunk kénytelenek beszerezni. Muszáj tőle megvenni az árut, mivel máshol nem szerezhettük be.

Nos hát, kik csinálják a drágaságot a piacon? Maga a hatóság tunya nemtörődömsége. Hol van Deák Péter főkapitány kofa-megrend-szabályozásának eredménye?

Papirosó.

Nemhogy drágán vagyunk kénytelenek a kofáktól beszerezni élelmi cikkeinket, de még kénytelenek vagyunk végighallgatni durva támadásait, hogy ha ellet mondunk nekik, avagy merészkedünk kevesebbet igérni árúikért.

Áttanulmányoztam Nagykanizsa piacát kofáival együtt, de mondhatom, hogy nagyon szomorú állapotok uralkodnak ott a — közönség rovására.

Helyesen cselekszi igen tisztelt főkapitány ur, ha rendőreit bevonja a piacra, legalább nem leszünk kénytelenek a hatóság egyén jelenlétében végighallgatni a kofák durvaságait.

Továbbá főkapitány ur, az ön rendeletével nem törődnek a kofák, de még a saját rendőrei sem.

En nem ismerem ugyan teljes szövegében azon megrend-szabályozó papírost, de ismerem más városban ily irányú intézkedést, mely megtiltja a kofáknak, hogy reggel 9 óra előtt nem szabad semmit sem venniük a termelőtől, sőt még baromfit sem.

E visszaéléseket csak úgy lehetne megszüntetni, ha a kofák 9 óra előtt meg sem jelenhetnek a piacon, a már meglévő árúikat pedig a termelőktől elküldött helyen árúsítanak.

Továbbá, ama rendeletben szigorúan el vannak tiltva az országúti vevéstől is.

Ez nem a nagykanizsai rendelet.

Tény az, hogy jobban meg van védve benne a közönség érdeke, mint a nagykanizsai híres rendeletben.

Tényekkel, adatokkal bővebben rendelkezhetnék, ugyszintén mindennemű visszaélésekkel a közönség rovására és a hatóság ellen, de jelenleg nem teszem, várom az illetékes hatóság szigorú intézkedését kofáinkkal szemben, a polgárság, a szegény ember érdekében.

Halász Jenő.

Közgazdaság.

Kanizsavidéki szüretetek.

Most vannak a szüretetek és dacára az alkalmas jó időjárásnak, egyhamar nem fejeződnek be. Miért? Egy szerűen azért, mert oly nagy termés van a szőlőben, amilyenre öreg emberek is alig emlékeznek. A must eltevéséhez szükséges elegendő edények nincsenek. Volnának, de oly magas árú lett különösen a hordóknak, hogy maidegen meg kell fizetni a bele helyezendő mustnak az árát. Ugyanis a használt hordóknak ára ma Hiltterinkint 8—10 K. Az új hordóké pedig 12—15 K. Ezzel szemben az országos bő termés folytán a mi vidékünkön a must ára 10—12 f. közt forog. A szüreti termékek között a törköly alig értékesíthető, mert az ujabban felemelt szeszdó miatt a szeszfőzők felhagytak a pálinkafőzéssel. Tekintve a must árának alacsony voltát nagyon helyesen cselekednének azok a szőlősgazdák, kiknek sok fekete szőlőjük van, ha vörös bort készítenének. Mert tudjuk azt, hogy borkivitelben kizárólag fehér és sillerborok szerepelnek, de vörösbor szükségletet úgy szólván külföldről fedezzük. Tehát éppen mint az idén, amikor a fekete szőlők kellően beérnek, miért ne csináljunk vörös bort, amihez pedig nem nagy tudomány kell. Az ilyent magasabb áron is lehet értékesíteni. A vörös bort úgy készítjük, hogy jól beérett fekete szőlőfajokat alkalmas kádakban 8—10 napig hagyjuk megmorzsolva, hogy ez edényekben a főerjedés végbemenjen, melynek megtörténte után egyszerűen kisajtoltjuk; további kezelése olyan, mint más boroké.

Mínőség tekintetében is olyan az ideai termés, hogy cukortartalma megfelelő a termelők várakozásának, ami nem is csoda, mert a nyár is elég meleg volt, az ősz pedig egyenesen a szőlőérésre volt

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, Influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Sirolin

Emeli az érvágyt és a testhelyt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izrádást.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üveggel 4.— koron.

legkedvezőbb. Fokra nézve 16—22 között váltakozik. Magyarholdankint 40—50 hektoliterre tehető a termés nagysága, ami megközelíti az öregapánktól emlegetett 1834. maig is híres bortermést. Mindezekből az is látható, milyen üdvös volna ha pince-üzvetkezettünk volna, mely intézmény ma már sok helyen van és lesz. Mert ott nemcsak elegendő edény állna a termelőknek rendelkezésükre, hanem a beraktározott mustra előleget is adnak, és így a gazdák nem volnának kénytelenek mindjárt szüretkor a hordót és pénzühiány miatt boraikat potom áron elkotyavetyélni. Felhívjuk rá szőlősgazdáink figyelmét.

Tóth István gazdaköri titkár.

Hirdetmények. A kereskedelemügyi magy. kir. miniszter urnak folyó évi szeptember hó 7-én 70.834. és ugyanazon hó 18-án 76.462. sz. rendeletével a Csorna és Győr, Csorna és Moson-Magyaróvár, valamint Csorna és Pápa között váltott helyközi távbeszélések díját 3 percenként az eddigi 2 koronáról szállította le; mire ezennel felhívjuk az érdekelt köreink figyelmét.

A kereskedelemügyi miniszter ur rendelete folytán folyó évi október hó 5-től kezdve egyfelől Sopron, Csorna, Kapuvár, Eszterháza, Kismarton, Lakompak, Lajtaufalu, Lajtaszentmiklós, Savanyukút és Sopronkeresztúr, másfelől Baden, Liesing és Vöslan o-ztrák városok között a rendszeres helyközi távbeszélő csereforgalom lép életbe. A közönséges beszélgetések díja ezen viszonylatokon 3 percenként 2 K 60 fillérben, a sürgősöké 7 K 80 fillérben van megállapítva. A ker. keresk. és iparkamara.

Chrysanthemumok. Utasok és kutatók, kik Japánban megfordultak, régen tudták, hogy a ma oly hatalmas jelentőségre emelkedett virágzadag keleti szigetországban chrysanthemumok csodás nagyságban és megszámlálhatatlan változatokban neveltek és kultiváltak. Mint minden, ami ezen e-odás exotikus országban azon időkben szárnyra kapott, ugy az akkori jelentések is kétkedéssel fogadtattak és csak félig-meddig találtak hitelt. Végre mégis, körülbelül 32 évvel azelőtt, angol kertészek odautaztak meggyőződni e csodavirágokról. És nem hiába, — szakavatott látáskkal, csodálattal és bámulattal telve szemléltették azt az óriási nagyságot és nem sejtett alakokat, melyeket e jelentéktelen és szerény kerti növény a japán kertészek művészete és szorgalma folytán elővarított. Tanulmányozták tenyésztését és életmódját behatóan és a legpompásabb fajtáknak nem csekély számát magukkal hozták Európába. Itt aztán több évi aklimatizáció (éghajlat-hoz való hozzászoktatás) és tenyésztési kísérletek után csakhamar a tökéletesség ugyanoly magas fokúra emelték a chrysanthemumot, mint a milyent a japán előképek felmutattak. Angliából logott elterjedt a chrysanthemum-tenyésztés Franciaországba és Észak-Amerikába s a sok meglepő eredmény valóságos chrysanthemum kultuszt teremtett a versenyző kertészek között, — rövid időn belül az összes kertészkedő országokban igaz lelkesedéssel tenyésztették.

Hazánkban az ismert Mühle Arpád temesvári cég kertészeti telepe volt az, hol legelőször neveltek fel chrysanthemumok mesés nagyságu virágokkal és ugyanecek onnan kerültek ezen óriásvirágok a közönség közé.

Mühle Arpád ur Angliában és Amerikában a legelső chrysanthemum-tenyésztőknél behatóan tanulmányozta tenyésztését a ma oly ünnepektel téli virágnak és a magyarországi éghajlathoz való több évi hozzáalkalmazkodással elért végre ugyanoly egyszerű eredményeket, mint a milyeneket az angol és amerikai tenyésztők elérték. Tapasztalait a múlt évben megjelent „A Chrysanthemum Tenyésztése” saját kiadás, ára 2 korona — című művében leírta s évenként megjelenő őszi áriegyzéke, mely érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik, mindig felsorolja a legszebb és legújabb fajtákat, a melyek azt őszi hónapok folyamán virítani fognak és ugyanakkor szétküldésre kerülnek.

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

UJDONSÁGOK.

Athelyezések a Déli Vasutnál.

A Déli Vasut tisztikara körében nagyobb számú áthelyezések történtek. Bennünket érdeklők a következők: Pillitz Gyula felügyelő, a nagykanizsai állomás főnöke Budapest d. v. állomásra helyeztetett át eddigi minőségben. Pillitz távozását közönségünk őszintén sajnálja, mert benne rendkívül előzékeny tónókat vesztette pályaudvarunk, hol ittélte alatt mindig példás rendet tartott. Helyébe Meschár Ferenc főleleőr, a balatonszentgyörgyi állomás eddigi főnöke helyeztetett hozzánk. — A balatonszentgyörgyi állomás főnöke Deutsch Ignác eddigi alfőnök lett. Baumgartner Miklós forg. tiszt Nagykanizsáról B. Szentgyörgyre Stumpf Károly Murakirályról, Nagykanizsára, Koller József Savanyukutról Murakirályra lett áthelyezve.

Franzók közelednek.

Amint előrelátható volt a Franz cég nem marad a merev állásponton a várossal szemben, amilyen egy időben volt. Érdeke ez a cég malom-üzemének, bár helyes lett volna, ha a cég nyakasága a várost nem kényszerítette volna bele a villamos ügy újabb bonyodalmába. A pénteki tanácsülésen bejelentette a cég, hogy új dinamó és erőátviteli gépet szerzett be, hogy a villamos világitást intencióvább, jobba tehesse. A tanács természetesen nem vehette tudomásul, mint olyat, ami a jelen-viszonyok között egyedül Franzot érdekli, mivel a város és közte 1909. júl. 1-én ugy is megszűnik a szerződés. Mi azonban a cég e tényéből közeledést látunk a város érdekeihez. Bizonyítja felfogásunkat az is, hogy a vele fennálló szerződés módosítása ügyében az eddiginél méltányosabb beadványt nyújtott be, mely a városi világitást olcsóbbá tenné. Egy városi képviselőtől ez ügyben a következő sorokat kaptuk:

— Amiről mindenki már előre tudott és amit mindenki természetesen talált és talált megtörtént. Franz is adott be ajánlatot. Ez az ajánlat természetesen a pályázat rendes tárgyalását nem zavarhatja a város szakértők által Franz cég ajánlatát is megvizsgálhatja és majd összehasonlítást tehet Franz ajánlat és a pályázat közt. A képviselők minden nagyobb öröm szimpatia, vagy ellenszenv nélkül fogadták az ajánlat híret, melyet már előre biztosra vettek.

Gyűjtőtársolyok.

A belügyminiszter engedelmével a József Kir. Szanatórium Egyesület gyűjtő tarsolyokkal (ridikülők) országos gyűjtést rendez. Ilyen tarsolyok Pleheisz Gusztávné alezredesné urnához mint az egyesület nyeli főnökének társelnökéhez érkeztek. A gyűjtés e hó 25-én indul meg és nov. 4-éig tart. A kiváló sikertől gyűjtőket arany vagy ezüst amuletten tüntetik ki, melyen e felirat lesz: „Ez emlék kísérje útjain Augusztia Főhercegnő.” Reméljük, hogy e nagy cél érdekében finom lelkű hölgyeink buzgalma és tapintatossága kiváló sikereket fognak elérni.

Halálozás.

Németh Géza okl. jegyző 23 éves korában hosszas szemvedés után Budapesten meghalt. Az elhunyt kanizsai szülő gyermeke, ki a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolában érettségizett. A gyászhir ismerősei körében őszinte részvétet keltett.

Nagykanizsa állami lakbérosztálya.

A pénzügyminiszteriumban most folyik a munka az egyes városoknak lakbérosztálya sorozása iránt. Az érdekeltség köréből vesszük a hirt, hogy Nagykanizsa város a 80 százalékos osztályba lesz sorozva. Ez a hír még nem bizonyos, de ha igaz lesz, ugy régi panaszt orvosol. Az eddigi lakbér ugyanis nem felelt meg az utóbbi években beállott lakás drágaságnak. Mindenesetre ajánlatos, ha az érdekeltség illetékes helyen érdeklődik az ügy iránt.

Szociális felolvasások és előadások.

A nagykanizsai szociáldemokrata párt a tavalyi nagy sikeren felbuzdulva, az idén is rendez felolvasó délutánokat. Ugy értesülünk, hogy a nagykanizsai párt az országos párt három kimagasló vezérémbert: Kunfi Zsigmondot, Bokányi Dezsőt és Weltner Jakabot fogja meghívni. Az első felolvasást október 18-ára tervezik.

Pragmatika és illetmény szabályzat.

Egyes közlekedési szaklapok „illetékesnek” mondott forrásból közlik, hogy a déli vasutasok pragmatikája kész. Sőt arról is tudnak, hogy az üzletigazgatóság az illetmény szabályzat átdolgozásán is serényen dolgoztat. A hír nagy érdeklődést keltett a D. V. alkalmazottak körében.

Lapzártakor jól értesült helyről közlik velünk, hogy a szolgálati pragmatikának eddig kiszivárgott részletei az alkalmazottak körében nagy tettségben részesültek. Ennek tudható be, hogy az alkalmazottak a legnagyobb bizalommal várják a pragmatika nyilvánosságra jutását.

Részleges tisztújítás.

Az alispán még mindig nem tüzte ki a tisztújítás napját, de a városi tisztviselők között ideges mozgólódás észlelhető. Különösen a régen előléptetésre váró hivatalnokok, díjnokok várják az alkalomtól helyzetük javulását. A kultánácsosi állásra Varga János és May Mátyas pályáztak. A II. oszt. tanácsosi állásra Csányi János levéltáros, Benedek József jegyző és Horváth István adótitkár. A számtiszt állásra egy régebbi elhatározás szerint Hardy Gyula fog megválasztatni. Ennek helyén a könyvelői állásra Kálovics Lajos földadó kat. nyilvántartó, és mint legidősebb díjnok Orbán József pályázik, aki most a katonai ügyosztályt vezeti teljes megelégedésre. Az esetleg megüresedő levéltárosi állásra Erdélyi János kiadó, Horváth István adótitkár és Jutasi István rendőrtisztviselő pályázik.

A hadgyakorlatok és a D. V.

A sajtó az őszinte dícséret hangján emlékezett meg arról a sikerről, melyet a Déli Vasut az idei királygyakorlatok alkalmával elért. E siker nemcsak a D. V. mintaszere berendezésében, hanem a fardálatlan alkalmazottak táborában leli magyarázatát. A déli vasut üzletigazgatósága méltányolta is az alkalmazottak derekas munkáját a Budapest d. v. Nagykanizsa vonalszakasz személyzetéhez az igazgatóság a legteljesebb elismerést kifejező köriratot intézte és a vonatkísérő személyzetet és az állomások forgalmi hivatalnokait pénzbeli jutalomban részesítette.

Levágta az ujjait.

Bökaházi tudósítónk írja: Az öreg Bozsek Márton már régebről elmebajos ember volt. A napokban egy nagy száka ment a tenyerébe, amit valami rozsdás árral szerencsésen kipiszkált. Ugy látszik vérmérgezést okozott ez a műtét és az aznapi busesu kedvéért egy kis ujjort is szedett magába, amiből elméje annyira meghiabzott, hogy reggel 4 órakor kiment a favágóra és egy öreg fejszével levágta a négy ujját. Mire a paesai orvos megérkezett, már nem segíthetett rajta, d. u. 1 órára meghalt.

Az alkoholelleses mozgalom.

Munkatársunk az alkoholelleses páboly ügyében, melyről lapunk más helyén írunk — beszél a nagykanizsai szociáldemokrata párt egyik vezetőemberéről, aki kijelentette, hogy e mozgalomról a párt hivatalosan ez időszert nem tud.

Hitelezői család

miatt tettek feljelentést annak idején Weisz Lajos és Ollop Mór nagykanizsai ügyvédek ügyfeleik megbízásából Kunzt Sándor nagykanizsai fűszerkereskedő és neje ellen. A tárgyalás második napján az ügyvédek bejelentették feljelentésük visszavonását, mire az ügyész a vádat elejtve, a törvényszék az eljárást megszüntette. A tárgyalás végén az elnök felhívta az érdekeltet figyelmét az új büntető novellára, melynél a feljelentésben szereplő vádak már hivatalból üldözendő és így semmiféle panasz visszavonás az eljárást nem szünteti meg.

GYERMEK-

leányka- és fiu cipőink elismert

legjobb minőségűek.

Araink olcsósága — tekintettel a talpba vésett szigoruan szabott árakra

feltűnést keltenek.

„TURUL” cipőgyár r. t. nagykanizsai
Főraktára Fő-utca 12. szám
Korona szállóval szemben rendelék meg szükségletüket.

Tisztíts csak
Globus
Fém tisztító-Kivonattal
Legjobb - Fém-Tisztítószer.

Szőlő
oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb válsz-tékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**

Medgyes 94. sz. (Nagyküküllő-megye.)

Tovább képen árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levélek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képen árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökereis oltványokból, amerikai és európai szima és gyökereis vesszőkből, a világ hírhedt Delaware-ből egy és fél millió készlet.

Olcso ár és pontos kiszolgálás.

Czím:

Szűcs Sándor Fia szőlőtelepe
Bihardiószeg.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales által az egyedüliek

melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzén-kum mentes. Orvosi hírességektől elismerve. Teljes discretió. Doboza használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszer-tár Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest Király-utca 12.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvényénél, oszónál és meghűlések-nél, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K -80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

EKSZERGYÁR.

Villamos üzemre berendezett

arany-, ezüst- és ékszeráru-műterem.

Különleges készítmények: ékszeráruk és jegygyűrűk.

Uj foglalásokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk.

Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA

ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében).

!! A magyar újságírás szenzációját !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő:

BRAUN SÁNDOR

Felolós szerkesztő:

HACSAK BÉZA

Naponként 125.000 példány

== Egy szám 2 krajcár. ==

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . 16 K || Negyedévre . . 4 K
Félévre . . . 8 K || Egy hónapra 1.40 K

Fidibusz

A legkötönybb magyar élclap.

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg Pompás képek

Mesésen olós!

Egy szám 5 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre . 6 K || Negyedévre . 1.50 K
Félévre . . . 3 K || Egy hónapra — .50 K

Mutatványozásokat küld a kiadóhivatal:

Bpest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.

Szólhajtó görösosillapító HODONY cseppek

== Már 1844 óta ==

bevált háziszser, mely az étvágyat előidézi, s az emésztést fokozza.

Ara üvegenként 1 korona.

Két üvegnél kevesebb (utánvétellel 2 K. 50 f.) ládácskával együtt nem küldetik. —

Megrendelés

Julius Bittner's Apotheke
in Glognitz, Niederösterreich

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évesre
páratlan.

ÉRTESETÉS.

A Nagykanizsa, Szombathely, Kőszeg és Kismárton állomásain elhelyezett katonaság részére az 1909. évi január 1-től 1909. évi szeptember hó 31-ig terjedő biztosítási időszakra szükséges kenyér és zab illetőleg Szombathely állomás részére csak kenyér bérletszerű szállítása végetti ajánlatok tárgyalása a soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál 1908. évi október hó 16-án fog megtartatni.

Ezen tárgyaláshoz érvényes feltételek a soproni raktárnál betekinthesre feltárolt hirdetmény és feltételek füzeteiben, — mely utóbbiak ájtalanul megszerezhetők benfoglaltatnak.

Sopron. 1908. évi október hóban

A cs. és kir. katonai élelmezési raktár.

AZ „ÜSTÖKÖS“

A legjobb magyar vicclap.
Hetenkint 20 oldal. Színes képek.

Minden új előfizető, ki most fizet elő az ÜSTÖKÖS-re, ha csak negyedévig ingyen kapja a tavalyi 1907. évi teljes bekötött évfolyamot, csak a bekötésért számítunk fel 2 koronát. — (Kívánatra megküldjük az 1908. január 1-től megjelent számokat is 3 koronáért)

Előfizetési árak:

Negyedévre (október—december)	3 korona
Félévre	6 „
Egy évre	12 „

Utalványcím: „ÜSTÖKÖS“ Budapest, V. Szabadság-tér 11.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

„NADOR“

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-körút 17.

csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan. Pető Jenő gyógyszertárakban.

EREDETI STASSFURTI

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat legolcsóbb áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti Kálieyndikátus vezérképviselője
BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 49.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

KULCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK

BUDAPEST.

A legjobb kutya-kalács volt és marad a

Fattinger-féle kutya-Kalács,

mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és táperejű. — 50 kg. 23 K., 5 kg. bérmentve 320 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit

kölyök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg. bérmentve 350 K.

Árjegyzéket bérmentve küld:

Fattinger's Patent Hundekuchen und Geflügelfutterfabrik, Wiener-Neustadt.

250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer állatorvosi ellenőrzés mellett készül.

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannal

tisztítunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálót vagy különös gondosság szükségesítettik.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy végleg Nagykanizsára költöttem s Eötvös-ter 21. sz. a.

Építészeti-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget a legnagyobb megelégedésére lelkiismeretes pontossággal elégitsem ki. Bármilyen csekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsot szolgáltok. Minden építkezés csak a saját vezetésem és felügyeletem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészebb komplikált építkezéseket, körkemencéket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését, nemkevésebb javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségelőirányzatokkal stb.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készíték elő,

Az építető közönség bicses pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-ter 21. szám alatt.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalint vértelülés, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi-szerrel, évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A.

védjegyét tünteti fel, s A. Moll-feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzslési szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinek legismertesebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappant a bőr ókszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szénsavas vizek királya.

a mohai ÁGNES -Forrás

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve Kitünő asztali, bor- és gyógyviz, a gyomorégést —

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbajosoknak.

Mint természetes szénsavdús ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuviz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysónál fogva kitünő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kóvér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borviz.

OLCSÓBB A SZÓDAVIZNÉL!

Főraktár: **FLEISCHACKER IGNACZ** urnál.

NAGYKANIZSÁN. — Telefon 161.

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknél 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó.
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 36.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délben.

A rendőrség szaporítása.

Rendőrtanya a sóháznál.

A Zalai Közlöny 38. számában Rendőrségünk című vezércikkünkben statisztikailag mutatuk ki, hogy a rendőrség létszáma szaporítandó. Senki se érzi annak szükségességét annyira, mint Deák Péter főkapitány, aki nemcsak mint humánus ember látja a csekély számú rendőrség nem embernek való megfeszített munkáját, hanem érzi, hogy a mostani létszám elégtelen a városi közbiztonságnak egyes esetekben való fenntartására.

E meggyőződésből kiindulva javaslatot dolgozott ki a főkapitány a rendőrség létszámának szaporításáról, melyet a tanács magáévá téve kiadott a pénzügyi bizottságnak, hogy illeszse bele e tételt a költségvetésbe olyformán, hogy a rendőrség létszáma fokozatosan szaporíttassék.

Olyan nagyterjedésű városban, mint a miénk, elégtelen ugyanis egyetlen egy rendőrtanya. Azért a főkapitány egy új rendőrszoba létesítését hozza javaslatba, mely a Csengeri-uton a Sóház körül volna berendezendő. E rendőrszoba 6-8 rendőrrel létesülne és a Kisfaludy Sándor-utca felől délre eső városrész közbiztonsága és közrendszete érdekében létesülne.

Ezt a tervet megokolta teszi az, hogy a Déli Vasúti állomás, ennek áruraktára, a

tárházak és sóraktár, a Bettlheim-féle szalmagyár, a pótkávé és sörgyár közeli szomszédságában volna a rendőrkülönítmény, amit eddig csak nélkülözni voltak kénytelenek.

Ez mindenképpen dicsérendő terv, azonban nemcsak hogy feltétlenül a rendőrség szaporítását követeli, de a városnak tetemes költséget is okoz. Nagyban megkönnyítené azonban az ügyet az, ha a felsorolt vállalatok és gyárak hozzájárulnának a főkapitány ama tervéhez, hogy az éjjeli őrökést, amit eddig saját embereikkel végeztek és ami nekik lényeges kiadást okozott, a rendőrséggel végeztetnék. Szinte fölösleges ennek az előnyeit reájuk nézve magyarázni. Olyan nyilvánvaló ez, ha két óránként pontosan felváltott katonai fegyelmezettű fegyveres hatósági személyek helyettesítik az eddigi magánszemélyeket, kiknek egész éjszakára kiterjedő őrökésük sehogysem lehet annyira megbízható. Másrészt meg volna a vállalatoknak az a haszna, hogy közel szomszédságukban egy 6-8 rendőri különítmény székelne, mely köz- és tűzbiztonságukat szolgálja, vagy sztrájkok és egyéb eshetőségek alkalmával megbecsülhetetlen szolgáltatásokat tehetne.

E nyújtott előnyökért és szolgálmányokért, amint azt teszik más városokban is, a vállalatok a rendőrség évi költségvetéséhez egy megfelelő összeggel hozzájárulnának, de még így is kevesebb kiadásuk volna, mintha az őrökést saját embereikkel láttatnák el és pedig nem oly jól. Tudomásunk van arról, hogy egynemely vállalkozó már ígéretet is

tett arra nézve, hogy a rendőrségi éjjeli őrökést bevezeti és ezért megfelelő évi öszszeggel járulna a rendőrkülönítmény költségeihez. A gazdag Budapesten ilyenformán mintegy 50 rendőrt tartanak fenn a kereskedők hozzájárulásából, kik éjjel a vállalatok, boltok őrői, nappal pedig különböző rendőrségi szolgálatot teljesítenek.

A közrendészeti szolgálat is megkönnyíttetnék e decentralizálás által, mert a központi őranyagból a rendészeti szolgálat a periferiakon, tekintve a város kiterjedését, nagyon nehézkes.

Reméljük, hogy ez az életrevaló fontos újítás míg a városnál akadályokba ütközni nem fog, addig az érdekelte vállalatok szívesen megragadják az alkalmat, hogy némi anyagi áldozatért a rendőrség neki megfizethetetlen szolgáltatásokat teljesíthessen.

— **Zalamegye közigazgatási bizottsága**
Arvai Lajos alispán elnöklété alatt folyó hó 13-án tartotta havi rendes ülését. Alispáni jelentés szeptember hóról. A rendészeti illetőleg a vármegye területén működő csendőrség a büntető bíróságok hatáskörébe tartozó büntetett és vétség miatt feljelentett 242 egyént, — kik közül a nyomozás során előzetes letartóztatásba helyezett 35 egyén; a kinyomozott büntető cselekmények legnagyobb része az ember testi épsége és vagyon ellen irányul, — mint feltűnő jelenségeket kell megemlíteni, hogy a vagyon ellen irányult bűncselekmények közül 29 egyén gyújtogatás miatt lett feljelentve. — Kihágások miatt a kir. járásbíróhoz 16, a közigazgatási hatóságokhoz 481 egyén jelentetett fel. — Orvosrendőri hullaszemle 5 esetben teljesített, a halál oka 3 esetben

Valami a szórakozottságról.

(Csevegés.)

Irta: Fenyves Ferenc.

Nagy volna a tévedés, ha azt méltóztatnának gondolni, hogy én a híres Delaigie professornak a történelmét írom le, ki a halban-dus Loire-ből egyetlen békát sem tudott kihalászni mindaddig, míg egy jólelkű atyafi meg nem magyarázta neki, hogy nem a vizből kell a horgot a partra kilógatni, hanem egyenesen megfordítva. Sőt, még arról a tudósról sem szólok, aki meglehetősen hévvel fogott hozzá egy számtani probléma megoldásához egy táblának vélt konflis hátán és aki még akkor sem volt hajlandó észrevenni tévedését, midőn futnia kellett a koesi után. Vagy hogy még odább menjek, nem kívánok hatást elérni ama bőbeszédű kollégám történetével, aki a legártatlanabb arccal mesélte el nekem, hogy mikor ő ez előtt két évvel a sógorával Pesten járt, abban az időben két jól kifejezett csimpánz volt ott látható.

Nem és nem. Hanem hogy a kellő tekintélyt és tiszteletet egy csapásra megszerezem magamnak kijelentem, hogy elméletet akarok írni. Igenis, még pedig a szórakozottság elméletét. Melybe azonnal belefogok, tekintet nélkül ama dissonans hangokra, melyeket a finom nuanceokban történő átmenetek-

hez szokott olvasóim e szédítő és imperdinens átmenet fölötti elkeseredésünkben e pillanatban körülöttem hallatnak.

Nemesak az elmélet (ethika), hanem a tapasztalat is igazolja, hogy ember társaink rendkívül nagy százaléka szívesen keresi fel azon társaságokat, intézményeket, melyekről azt a hírt hallják, hogy ott kellemesen lehet szórakozni, mulatni. Kétféle, hogy azok a színházlátogatók például, kik Shakespeare-t Moliere fölött előnyben részesítik a darab igazi céljának: a végső benyomásnak a kedvéért járnak színházba, mint inkább azon pillanatnyi élvezetek kedvéért, melyekkel a hős alakja, szépsége vagy szívet remegtető hangja mindenesetre mulékonyan rá hat. Feltevésemet annélkül mertem itt hangoztatni, hogy valaha dramaturgiát olvastam volna; de ha dőlőm kell, akkor velem dől romba az egész pszichologia, mint elmélet. Vagy ha mégis úgy gondolja a t. olvasó, hogy igenis vannak lények, kik egyenesen a végső hatás kedvéért nézik végig a tragédiát és ez nekik mindig élvezettel jár együtt: nem bánom elfogadom e tényt avval a kikötéssel hogy ez élvezetet semmi kincsért nem fogja pszichikainak nevezni, hanem esztétikainak.

Ha elfogadom azt hogy humor bennem nagy mértékben tudja felidézni a jólesés érzését, akkor el kell fogadnom azt is, hogy a szórakozottság még

inkább képes arra. Ne tessék azt binni, hogy fogalomzavarban vagyok. Jól tudom, hogy a fenti két fogalmat helytelenül használtam, mint különálót tekintettel a közöttük felmerülő okozati viszonyra. De azonnal jóvá teszem hibámat, ha kijelentem, hogy humor alatt akarom érteni kizárólag a jellembeli, szórakozottság alatt pedig a cselekedetben nyilvánulható humort.

Ez osztályozástól egy lépés választ csak el kitűzött céloim eléréséig, amennyiben ki tudtam mutatni, hogy szerencsés voltam e hét fogalom rögzítése által a végső definitió alapjául szolgáló igazságok megállapításában.

Magától értetődik, ha „cselekedetbeli” humorról szólok, hogy evvel hallgatagon kizártam véltam a gondolatnak a humoros cselekedet véghezvitelére irányuló kormányzó befolyását. Mert hiszen, ha a cselekedet az illető egyén megszokott gondolkodása keretén belül folyt volna le, nem lehetett volna humoros hatással reánk nézve épen annak helyessége (vagy hogy tökéletesen, helyesen fejezzem ki magam annak) rendszeressége, logikus volta folytán. Ha pedig jellembeli humorról szólok, kell-e mondanom, hogy valamely egyén characterét direct annak gondolkodása révén határozhatom meg szükségem pen: züllöttnek nevezem, ha gondolatai az erkölcsi, társadalmi és az intellectuális törvények gondolatmenet-

öngyilkosság volt. A tüzeset száma 20, melyek közül a tüzkeletkezésének oka 6 esetben gondatlanság, 5 esetben gyújtogatás, 9 esetben ismeretlen; a bejelentett összeg kár 49291 korona, ebből a biztosítás által megtérül 25460 K, marad fedezetlen kár 14831 K Amerikába szóló utlevél 4 egyén részére adatott ki.

— Kivándorlás utlevél nélkül. Zalamegye alispáni hivatala a fumei kormányzóságnak több ízben intézett távirati megkereséséből arról győződött meg, hogy a vármegye nyugati részéről egyes utlevél nélküli kivándorlók a fumei kormányzóságnál jelentkeznek utlevélért. Az alispán a csáktornyai határrendőrséget ezen körülményre és hathatós ellenőrzésre figyelmeztette.

Kenyérharc

a kereskedelmi irodákban.

Még nemrég vezércikkben biztatta a sajtó az iskolavégzett fiatalembereket a kereskedelmi pályákra. Szakemberek állítása szerint ma már e téren nagy a túlprodukción. Az ok kiderítésében eltérők a vélemények. Némelyek állítása szerint Magyarország kereskedelme nem fejlődik oly arányban, minő arányban növekedik a felső kereskedelmit végzett tanulók száma. Ne feledjük, hogy Magyarországon mintegy negyven kereskedelmi iskola küldi ki az életbe minden évben növendékeit. Amitől előre féltek a beavatottak bekövetkezett: a túlprodukción erősen érezhető a kereskedelmi irodákban.

Elősegítette ezen állapot bekövetkezését az újabban mindenütt burjánzó „női kereskedelmi tanfolyamok” intézménye, hol egy év alatt a nők megtanulhatják a „kereskedelmi tudomány alapmerteit”, melyet a férfi tanulók — szakemberek állítása szerint — három év alatt sem tanulhatnak meg.

De bármilyen oka van is a túlprodukciónak, ez ma már határozottan felismerhető. Legegyszerűbb rámutatni az állástkeresők nagy számára. Azt még értjük, bár esodálatos, hogy fővárosi nagy bankoknál állandóan néhány száz előjegyzés van az ugynevezett gyakornoki állásra. Ezek az állások 6 hónapig többnyire fizetés nélküliek. A nagykanizsai magán-tisztviselők egyesületének az idén tavasszal tartott egyik társas összejövetelén az egyik tag erős kritikát mondott az ingyenes munkáltatókról. Mindenkinél volt egy-egy gáncsoló szava. Végre az egyik tag rámutatott arra, hogy hisz itt nincs másról szó, mint kenyérharcról. A munkaadó természetesen szí-

vesen alkalmaz ingyen munkaerőt. Ha azonban az alkalmazottak annyira lesznek szervezve, hogy ilyen díjazás nélküli állást nem fogadják el, akkor ez az állapot megszűnik.

Hatványozott mértékben mutatkozik a kenyérharc a jobban dotált állásokról. Ha Grün és Gelb meszesgyőriki fűszeres pályázatot hirdet, akkor tucatszám jönnek az ajánlatok. Ha pedig egy pályázati hirdetményt valamely r.-t. hirdet, akkor e két betű jelzésű hirdetménynek (mely, mint az olvasó is tudja egy részvénytársaságé), csodás hatása van.

A napokban láttunk egy ilyen részvénytársasági pályázatot, ahol egy mondhatni közepesen dotált állásra állítólag több mint száz ajánlat érkezett. S mily izgatottan várták a pályázat eredményét. Mintha ezekben dotált állásról lenne szó.

Mi ez, ha nem a kenyérharc biztos jele! A kereskedelmi irodákban már erősen mutatkozik ez az új jelenség. A feminizmus jelszavával küzdő nők versenyeznek a kenyérral küzdő férfakkal. A férfiak egymással mennek bírokra. A győztes ki erősebben van felszerelve — kereskedelmi előképzettséggel.

Ez a jobbik eset, mely igazságos és megnyugtató. De hány és hány esetben a protekción — a győztes.

Aki pedig kételkedik az itt dúló kenyérharcban, annak csak egy esetet említek: Egyik vidéki pénzintézet egy szaklapban nemrég pályázatot hirdetett gyakornoki állásra. A feltételek ezek voltak: Érettségi, a magyar és német nyelv tökéletes tudása és a könyvvitelben való jártasság. Az alkalmazott 6 hónapig fizetést nem kap, 6 hónap után egy fél évig 30 korona zsebpénzt.

Szóról-szóra így áll: Zsebpénzt. Elszomorító eset. Ilyen dolgokon igazán nem segít más: mint a kereskedelmi alkalmazottak összetartása. Akkor aztán elmegy a kedvük ezeknek a zsebpénzes uraknak.

Figyelő.

A déli vasutasok mozgalmáról.

Egy érdekes nyilatkozat.

A déli vasut alkalmazottainak mozgalmában sokáig nagy szerepet játszott Wonyavka Károly. Ő a déli vasutasok mozgalmában mindaddig megtartotta a vezetést, míg több oldalról heves támadások nem érték. Ekkor visszavonult. A támadások azonban nem

szüntek meg. Ez készítette őt, hogy ez ügyben nyilatkozzék.

A nyilatkozat más oldalról világítja meg a kérdést, mint ahogy eddig a sajtóban tárgyaltuk. Lapunk igyekezett mindig hű és elfogulatlan képet nyújtani a déli vasutasok mozgalmáról. A Zalai Közlöny annak idején több hasábra terjedő tudósítással elsőnek emlékezett meg a Nagykanizsán tartott legutóbbi országos nagygyűlésről. Tárgyalogasan, minden részlet mellőzése nélkül közöltük a gyűlés lefolyását. E tárgyalogosság kötelességünké teszi ennek a nyilatkozatnak közlését is.

A „Közlekedés és Közgazdaság” október 15-iki számában jelent meg Wonyavka nyilatkozata, melyből közöljük a következőket:

A déli vasut annyit adott a személyzetének, amennyit a legnagyobb erőmegfeszítéssel adhatott. De mindenesetre többet adott, mint amennyit az alkalmazottak egy évvel fizetésrendezés előtt reményleni mertek volna. Nagyon élnem emlékszem azon számtalan kártársal folytatott beszélgetésekre annak idején, melynek folyamán általánosan azon óhaj nyert kifejezést, vajha 10—15 százalékos fizetésemelés volna elnyerhető. És íme a fizetések 23—24 százalékkal emeltek. És a déli vasut és személyzete között a kölcsönös megértésen alapuló békés viszonyok akartam tört szorítani. Akartam ezt pedig két okból. Először azért, mert a személyes tárgyalásokból teljes mértékben meggyőződtem arról, hogy a vállalat vezetőségében nemesak egy a személyzet és annak bajai iránt megvan a legnagyobb jóindulat, de megvan a komoly akarat is az iránt, hogy ott, ahol segíteni és könnyíteni lehet, az tőle tehetőleg meg is teszi. Másodszor pedig azért tartom észszerűnek és egyedül célravezetőnek a békét, mert józan eszű ember nem visel háborút csak azért, hogy háboru legyen, legkevésbé pedig akkor, ha nincs hozzávaló fegyvere.

A sok zajos gyűlésből elég volt, sőt sok is volt, azokat már senki komolyan nem vette, radikálisabb eszközökhöz nem nyulhat a magyar vasutas, mert törvénybe ütköző lépésre csak nem szánja el magát. Választani kellett tehát szelmalombarc és béke között. Sajnos, sokan ezt nem tudják, vagy nem akarják megérteni, mert még mindig vannak olyanok, akik mindenáron és minden körülmények között háborút akarnak viselni munkaadójukkal, akár indokolt az, akár nem. Nekik kell a harc, mert ha az

tével ellenkezők, derék embernek pedig ha eszmenete amazokkal egybevágó.

Végeredményül a következő definitiót nyerem: a szórakozottság oly cselekedet, mely reánk a közönséges értelemben vett humor hatásával van mindanyiszor, valahányszor a cselekedetet a logikai törvények szerint alkotott gondolat, mint indító ok meg nem előzte, tekintet nélkül arra, hogy e cselekedet akár beszédben, akár mozdulatokban nyilvánul.

Nem lesz érdektelen talán, ha fentieket néhány példa felhozásával teszem világossá:

Le Verrier csillagász bizonyára a „világ legszórakozott embere” e jelzőt kapta volna tőlem, ha attól nem tartaná, hogy a t. olvasó közül valaki akármely pillanatban megcsufolhat egy másik példával. De, hogy csak némi tájékoztatást nyújtsak ez alig 35 éves tudós szórakozottságáról, elég felemlítenem azt, hogy külön jegyző könyvet kellett vezetnie az összes teendőiről, ha csak azt nem akarta, hogy azokat sohse intézze el.

Egy napon illetőleg éjjel, (abban az időtájtban, midőn már három-négy hete a kis kék szemű Lulu boldog férjének vallhatta magát) látogatója érkezett. Le Verrier éppen a csillagok tanulmányozásával volt elfoglalva és épeleg nem került nagy fáradságába a belépő nejtét és vendégét észre nem vennie. A vendég az elmélyedt csillagász vállára üt és így szól:

— Szégyelheted magad barátom. Ha nekem ilyen gyönyörű feleségem volna, én inkább a sutba

dobnám a műszereimet. Nézd, nézd te szerenesétlen ezt az isteni termetet, esőkolni való apró szájaeskat és azt a két ragyogó esillagot....

Le Verrier a legnagyobb izgatottsággal ugrik fel és igazítja a kezében levő távcsövet a bájos Lulura....

Ime egy másik eset égyenesak Le Verrier-vel, melz szintén nincs kizárva, hogy megtörtént.

Ugyanesak egy napon — óh, istenem! — a bájos Lulu egy bizonyos ügyben megbetegedett. (Megesik ez a legjobb családban is.) Hamar, hamar segítségért!... Orvosért!...

Le Verrier már fut is a reménytől piros és az ijedségtől sárga arccal, végig a lármas Boulevard-on.

Egyszerre csak mintha meglátsdattak volna lépteit? Talán elfáradt? Nem, mégis állt. Valamit keres; megis találta már. Tudniillik a jegyzőkönyvet. Lapozza, lapozza... sokáig, hosszú, némán, fejesóvalva....

Jelenetnek tanuja voltam, miért is az előbbieknél nagyobb százalék valószínűséggel kellett megtörténi.

..... Pontosan megjelentünk R. ur fényes estélyén, hol az előkelő vendégcsereg már javában tapsolt a bűvész hihetetlen mutatványainak. B. barátomat, ki mellesleg számtantanár a kerületi gimnáziumban, inkább a plafon érdekelte.

Epen befejezte volna a művész mutatványait a különféle titkok kitalálása terén s jelenlévő hölgyek óriási tapsa mellett, midőn X.-né ónagsága X.-ur

tiltakozása dacára a következő kérdést intézte a művészhez:

— Hány gyermekem van?

— Négy — volt a felelet.

X.-né még mindig nem látszik megelégedettnek. A kellő ellenpróba kedvéért férjére mutatott:

— És annak az urnak?

— Ot — hangzott a válasz és X.-né Ónagsága felszisszenése, miközben félelmetes tekintetet vet elsápadt férjére.

Kinos csend. Ismét kinos csend.

Csupán B. tanár ur feje mozog szokatlan élnékeséggel. Látszik, hogy minden áron meg akarja magyarázni az ügyet.

— Nos? Ónagságának négy gyermeke van, kedves férjének öt... ez... ez egész egyszerű, összesen kilenc gyermeki

Ejh, de mit erőlködöm, a szórakozottság mindenlétét megvilágító példák gyűjtésében és felsorolásában? Nem vagyok-e erre kitűnő példa jó magam, ki az ígért „elmélet” helyett „csacsiságot” irtam; sziveskedjenek elhinni — merő szórakozottságból.

nines, letűnnének a láthatárról, ezt pedig nem tűri hiúságuk.

Ha legalább meg tudnák mondani, hogy mit akarnak tulajdonképpen. A fizetésreudezés meg volt. Csak nem álmodnak egy újabb rendezésről.

A szolgálati szabályzat meg volna és ma vagy holnap szeptemberük.

Az illetményszabályzat kész és csak miniszteri jóváhagyást igényel. És van olyan jó, mint a MAV.-é.

Maradna a személyzeti bizottság. Ehhez nekem is van egy kis hozzászólásom, hisz én voltam a kezdeményezője. Annak idején ugyanis azt indítványoztam, hogy keressék meg a kereskedelmi kormány, hogy léptesse életbe az összes hazai vasutaknál a bizalmi-ellenőrzést, vagyis a személyzeti bizottságot. Amennyire tájékozva vagyok, úgy tudom, hogy ezen eszmét a miniszteriumban felkarolták, sőt, hogy ennek a megvalósítása tárgyában az előmunkálatok is folynak.

Azt pedig, hogy ilyen szervnek a beillesztésénél egyik vasut sem előzheti meg a másikat, nagyon helyesnek és természetesnek, sőt az egyforma elbírálás szempontjából egyedül jogosnak tartom.

A mozgalmi bizottság nem sikerült. A nagykanizsai országos déli vasuti gyűlés egy rendőrileg jóváhagyott, de határozathozatalra fel nem jogosított értekezletté törpült. A bizalmi tanács, mint teljesen illegális szerv, a kutba esett.

Ennyi balsiker után igazán csodálom, hogy ezen akciók vezetőinek még nem jutott eszükbe az, hogy hiszen nem muszáj mindenáron háborusdítani.

Az Ifjuságképző Egyesületről.

Pihen a régi zászló.

A nagykanizsai Általános Ifjuságképző Egyesület padlásának egyik rejtett zugában porlepetten, sűrű pókhálással bevonva egy dus aranyhímzésű, vérvörös zászló pihen.

Idekerült az egyesület egykor büszkén, magasan fennhordott zászlója.

Pihen a régi zászló, szunnyad az egyesület közel van hozzá, hogy szunnyadásából csendesen átforduljon a megsemmisülésbe.

Pedig fényes multra tekinthet vissza.

Mikor még az egyesület nem szégyelte a magasztos „munkás” nevet viselni homlokán, pezsgő élet uralgott falai között. Tagjainak sorába számíthatta a város szellemi és fizikai munkásainak legnagyobb részét. Hivatását teljesen betöltötte. Kulturmissziót teljesített. Tudományos előadásai óriási részvételnek örvendett. Estélyei a messze vidéken híresek voltak szépségükről, fényességükről.

És most? . . . Pihen, szunnyad fáradtan, betegesen, megtepedve a belső viharoktól.

Kinszenvedése — mintegy 4—5 évvel ezelőtt kezdődik, midőn a vezetőség hirtelen azt konstatálja, hogy az egyesületi tagok között mintha valami szabadgondolkodás és a szocializmus szelleme ütött volna fel hydra-fejét. A vezetőség összeült és Göre bíró példájára, aki a kolerajárási idején kiíratta a falu végén: Tilos a kolera! — kiadta a rendeletet, hogy tilos a munkásképzés, ezután már csak az ifjuságot képezték, a munkásokat nem.

Hamarosan levakarták a címről a „munkást” — írták fel „ifjuságot”. — Persze ezzel semmi egyéb nem változott, csak a cím. A levegő itt már telítve volt a huszadik század vörös rémének bacillusaival — a szellem — dacára a reakció törekvéseinek —

gondolkodott szabadon és halált feltartóztatlanul a maga útján. Vezetősége ezt látva, közel két évig távolítottta magát az aktív szerepléstől ugyanarra, hogy ez idő alatt alig volt egy-két választmányi ülése.

Végre a kanizsai sajtó unszolására, ébresztő cikkeire összehívtak egy gyűlést, melyen aztán egy egészségesebb vezetőséget állítottak az egyesület élére. Ettől kezdve ismét élt, mozgott az egyesület a folyó év tavaszáig, mikor beütött a vörös bomba.

Azaz dehogyan ütött!

Az egyik buzgó tag azt az indítványt tette, hogy a nagy termet, mely úgy is legtöbbszörre használatlan, adja ki az egyesület a munkásegysületeknek összejövetelük tartására s így az egyesület jelentős haszonhoz jut.

A vezetőség ezen indítvány mögött bombát látva, iparkodott menekülni. Lemondott a választmány, le az alelnökök s végül az elnök is lemondott magamagának. S azóta elbagyatra áll ez az egykor oly szépen virágzó, rokonszenves egyesület s ha érdekében nem mozdítják meg kezüket azok, akiknek tehetségükbe áll az egyesületet visszaadni az életnek úgy rövidesen bekövetkezik a szomorú vég.

Pedig erre az egyesületre határozottan szükség van. Szükség van egy olyan helyre, ahol összejön mindenféle társadalmi állású vallású fiatalság s ahol megtalálja mindazon kellékeket, melyek műveltségének fejlődéséhez és szórakozásához szükségesek.

Városunknak még csak egy ilyenfajta egyesülete van s ez is a Katholikus Legényegylet. S bár itt a vezetés határozott vallásos irányú, a valójában minden vallás vendégszeretetet talál falai között, mégis szükséges, hogy legyen egy olyan egyesület, ahol otthon érzi magát mindenféle vallású, mindenféle társadalmi állású ember.

Ezen közös érintkező pontra szükség van s bünt követnek el, akik tudnának segíteni e vergődő egyesületen — s veszni hagyják.

Reméljük, hogy az illetékesek megszívlelik szavunkat, belátják annak igazságát s megtesznek minden lehetőt, hogy ezen egyesület visszanyerje régi fényét, régi dicsőségét.

HETI HIRADÓ

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

⊙ Zsaroló újságírók. Nincs olyan foglalkozásbeli tábor, melynek nem volna salakja. Az újságírók táborának is van salakja: a zsaroló újságíró. Az újabb időben, sajnos, nagyon elszaporodnak ezek az újság kalózok. A fővárosi rendőrség sajtóirodája egyre-másra bocsátja a nyilvánosság elé ezeket az élősdieknek névsorát, kik a toll hatalmával visszaélve, állandó rettegésben tartják a naiv embereket. A közönségnek nagy része van benne, hogy a zsaroló újságírók száma emelkedik. A tisztességes sajtó erősen küzd a zsarolók ellen. A zsarolókat ki-méltetlenül leleplezik. Velük minden közönséget megtagadva, bemutatják ezeket a díszes firmákat. A tisztességes sajtó munkásai bátran megtehetik ezt, mert ebből a sajtóra árnyék nem vetődhetik. Hisz mindennek van salakja. A közönség azonban bűnpalástoló. A revolverzó újságírókat segíti a bűnben. A megfélemlítés hatása alatt pénzáldozatot hoz, ahelyett, hogy feljelentést tenne. Pedig aki „engedi magát”

revolverezni, egyúttal megerősíti a véleményét: van mitől tartania Szerencsére a vidéken nagyon elvétve látni zsaroló újságírókat.

A sikkasztások ellenszere. A betörések ellen sikeresen védekeznek az új rendszerű páncélszekrények. Araheim, Meteor-gyárak, mint ez az újsághirdetésekből tudható, szállítanak ilyen szekrényeket. Csak egy dolog ellen nem találhat még orvosszert: a sikkasztások ellen. Legalább biztos szert nem. Igaz, nehez a házi tolvajok ellen védekezni. Ezt, ha jól tudom, egy közmondás is állítja. Szakemberek viszont azt mondják, hogy a sikkasztások ellen van egy hatékony ellenszer: az ellenőrzés. Modern elvek mellett szervezett vállalatoknál ma már mindenütt meg van az ellenőrzésre hivatott faktor. Ha ezek a faktorok az ellenőrzést rendszeresen és lelkiismeretesen gyakorolják, úgy a sikkasztás lehetősége a legszűkebb körbe lehet szorítani. Rendszeres sikkasztási hadjáratot semmi esetre sem lehet végrehajtani, mint az néha megtörténik egyes vállalatoknál. A rendszeres ellenőrzés ez az egyedüli ellenszere a sikkasztásoknak. Részvénytársasági alapon működő vállalatoknál például pompásan lehet szervezni az ellenőrzést. Csak egy kis szakértelem kell hozzá. S ha van ellenőrző közeg, akkor akár a napi-biztosok is feleslegesek. Hisz azok sokszor a pénztárkönyv összeadását sem rovidítják. Ezelőtt 5 évvel történt ilyen eset egy faluban . . .

⊙ A feltételesen elítéltek és a sajtó.

Az e hó elején életbelépett új büntető novella egyik leghumánusabb intézkedése a feltételes elítélés. A bíróságnak jogában áll az ítélet végrehajtását felfüggeszteni, oly esetben, mikor a vádlott csak első ízben követett el büntetendő cselekményt és kitalás van a vádlott megjavulására. Ez a joga a bíróságnak roppant nagy horderejű, mert így meg van adva a lehetőség az egyszer vétkező embert megmenteni a társadalomnak. A novella intézkedése a napi sajtóban is élénk tetszéssel találkozott. Ennek ellenére is megtörtént, hogy a sajtó regisztrálta, kire alkalmazták először a novella ezen intézkedését. A „Jogtudományi Közlöny” legutóbbi számában felhívja a sajtó figyelmét arra, hogy az ilyen hivatással ártanak a törvény intencióinak. Az idézett lap — nagyon helyesen — arra kéri a sajtót: ne közölje a feltételesen elítéltek nevét. E körlelem méltányosságát nem kell bizonyítani. Felhívjuk e körülményre megyei lapjaink figyelmét.

Csak egy virágszálat!

Hogy csak egy virágszálat adjunk a halottak koszorujából a halál jegyeseinek élete visszaváltására, ezzel a jelszóval nagyszabású akció indul vármegyénkben és városunkban. Vármegyénk alispánja nemes szívtől indítva maga vette kezébe a belügyminiszter által engedélyezett könyvörömlánygyűjtést. A vármegye összes főszolgabíróit fölhitva közreműködésre. És ennek a buzgóságnak köszönhető, hogy még a legkisebb faluskába is megindul az egyesület gyűjtőtársulába a gyűjtés. A tarsolyok izléses kivitelűek: oldalukon ezzel a fölirattal: „Adakozunk a tudóbetegnek!”. Van egy nyílásuk az adomány betegadására. E hó 24-én indul meg a gyűjtés s célja mintegy száz szegényorsó folyamodó tudóbeteg azonnal szanatoriumba helyezni ezenfelül még új intézményeket, főleg dispansereket létesíteni a tudóbetegnek. Minden egyes ridikülben megszám-

Sirolin

•Ezzel az étvágyát és a levertséget, az egészséget a köhögést, vándorlókat, éjjeli izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintegy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerüzletben. — Ára 50 pengőért 4.— korona.

lált összeget az egyesület hivatalos lapja külön nyugtáz. Örömmel írjuk, hogy az emberi szeretetet nemes versenyében a mi vármegyénk és városunk előjár s nemeslelkű hölgyek a temetői gyűjtést is kezükbe vették. Bizunk abban, hogy Vidor Samuné, Pleheisz Gusztávné és Szekeres Józsefné urnók a temetőgyűjtést kezdeményezni fogják, ha már ugyan eddig nem tették meg.

— **Házasságok.** Ritscher Marcel nagykanizsai D. V. hivatalnok f. 25-én esküszik örök hűséget Steiner Anna urleánynak Budapesten.

Balog Oszkár a helybeli Műnz és Balog cég tagja f. hó 25-én köt házasságot Laendler Ilona urhölgygel, Laendler szepetneki bérli leányával.

Waldmann Lajos dr. epresi ügyvéd november 8-án vezeti oltárhoz Blau Simon dr. helybeli orvos a művészelektu, kedves leányát Margitot.

— **Tornaegylet.** A nagykanizsai Tornaegylet gyakorló órái ma este 6 órakor megkezdődnek. Az egyesület vezetősége annak az óhajtatásnak ad kifejezést, hogy a tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg e testedző órákon, hogy az egyesület maga elé tűzött üdvös célt minél jobban szolgálhassa.

— **Hangverseny a Csány-szobor javára.** Az Irod. és Műv. Kör egybehívása folytán f. hó 15-én városunk társadalmának közjötté buzgólkodó több hölgy és férfi tagja jelenlétében értekezlet tartott, melyen a Zalaegerszegen felállítandó Csány László szobor javára nálunk rendezendő ünnepségről folyt a tanácskozás. Az értekezlet egy határozott, hogy november hó második felében hangversenyt fog rendezni, változatos minél vonzóbb műsorral. A műsor összeállítására külön bizottság fog alakulni. Együttel elhatározták, hogy e hó 22-én újra értekezletre gyűlnek egybe, melyre meghívják a város összes egyesületeit is, hogy így a rendezendő ünnepség városunk összes tényezőinek közreműködése mellett létesüljön. Ezen értekezleten fog a műsorra és egyebekre nézve végleges határozatot hozni.

— **Dr. Engel Sándor gyakorlóorvos és fogorvos lakik Eötvös-tér 28 I. em. Pfancer-féle ház, a régi gimnázium átellenében.**

— **Laktanya építés.** Zalaegerszeg mintegy egy millió költséggel új laktanyát épített.

— **Lakbérémelés.** A nagykanizsai felső keresk. iskolai tanárainak fizetését Apponyi Albert gr. közoktatásügyi miniszter kiegészítette, illetőleg rendezte. Hogy a fizetésrendezés teljes legyen az izr. hitközség iskolaszéke legutóbb tartott gyűlésén a tanárok lakbéréit is felfel.

— **Jubileum.** Szép ünneplésben volt része Tóth Sándor leutii plébánosnak, ki mult esztendőben ülte áldozópapságának negyedszázados jubileumát. Ugy a község, mint a szamos tisztelői felkeresték jókívánataikkal szeretet lelkipásztorukat.

— **Választás, áthelyezés.** A zákány körjegyzőség Scheich János nyugdíjaztatásával megüresedett, melyre Maróti Dezső helyettes jegyző választott meg egyhangulag.

Kreutzer Ferenc Nemetladról Zalaszentgrótra helyeztetett mint káplán.

— **Városi tisztújítás.** Mult heti számunkból kimaradt Vojkovits János és Tantsits Béla városi díjnokok neve, kik szintén pályáznak a netán megüresedendő városi adótitstí és kataszteri nyilvántartói állásokra. Az illetők már hét nyolc éve állnak a város szolgálatában. Az adóhivatalhoz vannak beosztva, hol teendőiket teljes megelégedésre végzik.

— **Hamis huszkoronás.** Az Osztrák-Magyar bank helybeli fiókja egy régi husz koronás papír pénzt kobozott el, mely silány hamisítvány. Összehasonlításnál feltűnő eltérések mutatkoznak rajta miután a hamisítvány kézi rajz egyszerű satirozással nyomda utján előállítva. A papír sokkal vastagabb mint a jó huszkoronásé s az alakok elmosódottak. Ugy haljuk több hamis husz koronás van városunkban forgalomban.

— **Esküdtzéki tárgyalások.** Folyó évi november hó 4-én kezdődnek nálunk az esküdtzéki tárgyalások. Egerszegen pedig f. hó 19-én két törvénytörvényszéknél kisorsoltattak az esküdték. Igen sok bűnügy kerül tárgyalás alá.

— **„A kofavilág Nagykanizsán.”** című és a közönség köréből érkezett közleményünkre a főkapitányság részéről azt az információt kaptuk, hogy a kapitányság már 1881-ben később pedig 1900-ban megpróbálta a kofák elővételi jogot korlátozni, de a kereskedelmi miniszter a soproni keresk. kamara véleménye alapján nem tartotta megengedhetőnek, hogy bárkinek a kereskedelmi joga korlátoztassék. A mi pedig a kofák durvaságát a piaci rendtartással való visszaélést illeti, erre nézve felszólítja a kapitányság a közönséget, hogy minden egyes esetben forduljanak a rendőrséghez, hol kellő elégtételben fognak részesülni.

— **Megakadályozott betörés.** Kellemetlen kalandja volt a napokban Fáner Annuska zala-béri posta kezelőnek. Ugyanis éjjel-midőn hivatalos dolgát végezve nyugovóra tért almából szokatlan zajra ébredt, mit nem tudván mire velni zajt csapott. Szerencséjére, mert ismeretlen tettesek az irodára szolgáló ablakot betörték és a pénztárt megakarták dézsmálni. A nyomozás megindított.

— **A természet mindig a legnagyobb gyógyművész.** eszközei és utjai csodálatosak. Így például a csukamájolaj is oly gyógyerőket tartalmaz, minőket emberi lény előállítani nem képes. A legjobb ízű és legkönnyebben emészthető csukamájolajat nyújtja a „Scott-féle Emulsió”, mely most minden gyógyszer-tárban kapható.

— **Rablás.** Mint zalabagonyai tudósítók írja ott e hónap 3-a és 4-e közti éjszakán Talján Mihály hegyi lakós házat teljesen kirabolták. Az ismeretlen tetesek a házbellekre rázárván az ajtót, mindenétől megfosztották a szerencsétlen családot. Erős nyomozás indult meg a betörők kinyomozása végett.

— **A jó flu.** Szent-Benedekről írják, hogy Kollár Márton ottani gazda-ember fiának feleségével viszonyt folytatott, amit a fiatal férj is észrevett. Látván, hogy feleségével úgy is nyög az élete, hát e hó 7-én-összeszedte sátorfáját és eltávozott. Azta se tért vissza.

— **Vasuti szerencsétlenség.** A zalamegyei Salföld község határában könnyen végzetessé válható balesetet akadályozott meg éberségével a vonatvezető. Három fiatal gyermek Drovec Mihály Götlí János és Tóth Gábor az ábrahám hegyi szőlőben voltak szüreten, hol beesptek a bortól és este hét óra tájban huncutságból a vasuti sín mellett levő gerendákat és deszkákat rárárták a vágányokra s azzal a következményekre mit sem gondolva tovább álltak. A Révfülönről-Badaesonytomaj felé induló vonat, midőn a belső ábrahám-hegyi kanyarulathoz ért, Hoch János vonatvezető észrevette, hogy a vonat előtt nem messze deszkák vannak átfektetve a síneken. Azonnal fékezni kezdett, hogy a vonatot megállítsa, ez azonban nem sikerült azonnal. A vonat neki ment a deszkáknak és kisklott. Négy kocsit a vágányokról lezuhant. Többben kisebb nagyobb zuzódásokat szenvedtek. Galambos Károly kisorsi munkásnak minkét lába eltört.

— **A Pesti Napló 60 éves jubileuma.** Az életkor emelkedése az embarnél rendszerint az erők csökkenésével jár s nagyon ritkán fordul elő, hogy egy 60 éves ember még ifjankori fűrgeséggel, erejének teljével tudjon mozogni. Az újságokról eddig ilyen tapasztalataink nem lehetnek, mert a Pesti Napló lesz az első újság magyarországon, mely január 1-én a 60-ik évfolyamot írhatja ki homlokára. De ez az íjság, melynek a gondviselés ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggastyán, hanem ereje teljében levő, viruló ifju, mely büszkén hirdeti, hogy nemcsak kor szerint első az újságok közt, hanem az előfizetők számával is az első helyet vitta ki magának. A magyar újságírodalomnak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlenségé s

ebből folyó bátor szokimondása, valamint érdekesége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s alig van város, vagy község az országban, a hova nem a Pesti Napló jár a legtöbb példányban. Abból az alkalomból, hogy a Pesti Napló most fogja megkezdni 60-dik évfolyamát, újévkor egy rendkívüli ünnepi számot fog kiadni, mely valóságos szentációja lesz a magyar újságírodalomnak. E mellett azonban állandó előfizetői karácsonyra az idén is mint minden évben, értékes díszművel fogja meglepni, melynek könnykereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A „Festőművészet Remekai” lesz a címe ennek a páratlanul fényes kiállítású díszalbumnak, mely a szépművészeti múzeum klasszikus festményeinek pompás kivitelű másolatait fogja tartalmazni, mindegyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művészi kötésben ingyen megkapja a Pesti Napló minden előfizetője, aki a kiadóhivatali feltételei értelmében előfizet. Mutatványszámot és az albumra vonatkozó feltételeket kívánatra szívesen küld a Pesti Napló kiadóhivatala. Bpest, VI., Andrásy-ut 27.

— **Köztudomású, hogy kőhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű Egger-féle mellpasztillák,** melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszer-tárban és drogeriában. Doboza 1 kor.-és 2 korona. Próbadoz 50 fill. Főraktár: Nádor gyógyszer-tár Bpest, VI., Váci körut 17.

— **Megmérgezte magát.** Szerdán d. n. 1/4 órakor hírvil adták rendőrségnek, hogy Árpáduca 14 sz. alatt lakó 44 éves öz. Sabján Ferencné szül Horvát Julia megmérgezte magát. A gyorsan megjelent orvos, Goda Lipót dr. nyújtott rögtöni segélyt, mire a magához tért asszony elmondta. Hűs év óta él Kovács Lajos pincérral vadházasságban, sohase volt semmi bajuk se. De nemrég Kovács Marcaliban, hol atyafi látogatásban volt megismerkedett egy nővel és azóta őt mellőzi. Szerelmem nélkül pedig nincs élet. Három pakli gyufa vízben feloldva jó szer a szerelmi bánat ellen. De hát nem sikerült. A kórházba szállították a bánatos özvegyet.

— 200 drb. elsőrendű, 100 drb. másodosztályú de jó forradású „Csabagyöngye” szőlőoltvány drbja egy korona, másodosztályú 60 fillér. Gelsen Selmecczy tanítónál kapható. Elsőrangú csemegeszőlő. érik július 20-án.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmát, csúszos és közhányes bajok és mindennemű gyulladások a „Moll-féle” szorbessz-“szel gyógyítanak biztos sikerrel — Egy üveg ára 2 kor. Szétkülső naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

A makacs meghülést

és kőhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsió.

A Scott-féle Emulsió

annyira kellemes ízű, hogy azok, akik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsió-val

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsió sokkal jobb hatása az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyű — a halast — kérjük figyelembe venni.

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a **kipróbált**

„OTTOMÁN” — cigarettapapírt vagy hüvelyt!

Nyílttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Diszitsük lakásunkat télen s kertünket nyáron valódi **Haarlemi hagymás virágokkal**. Postán beküldött 8 K ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvező normal gyűjteményünket vagy 30 jácint-hagy má t őrvegek, vagy 40 drbot cserepek esetleg 40 drbot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserép számára. Vagy egy kerti összeállítást 250 drbból, esetleg egy kerti és szoba összeállítást 240 drbból tartalmaz pompás választékot jácint, tulipán, nárciss, csilla, hóvirág sbból:

Gazdagon illusztrált sok elismerőlevéllel ellátott főrajgyezék ingyen és bérmentve.

Blumenzwieböl Züchtereil
„HUIS TER DUIN“ (A. G.)

Nordwik bei Haarlem (Hollandia.)

A Bór- és Lithion-tartalmú
Salvatorforrás
kitünő sikerrel használtatik
vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi hurutjainál.
Húgyhajtó hatás!
Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen tisztá!
Kapható árányprizserekedésekben vagy a Szinye-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudolfsrakpart 8.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Ráskai Ferenc.

Ráskai Ferenc neve irodalmi nevet jelent anélkül azonban, hogy halhatatlansággal gloriifikálta volna a jóbaráti kegy. Ráskai nem ír négy verset és 2 novellát hetenkint. Nem beltagja egy hír, név- és dicsőség osztogató Titán-szövetségnek sem. Verseit alig lehet máshol látni, mint annak a nagy lapnak a hasábjain, ahol dolgozik. Novellát tőle még alig láttam nyomtatásban... És mégis! Ez a tulszerény ember egy igaz poéta, igazi író. A modern élet nagyban produkciója kollektív munkára kényszeríti az írókat anélkül, hogy írásukkal gondtalan életet biztosíthatnának maguknak. Sokat kell termelni ma, sokat az ihlet rovására. Az ihlet pillanatait pedig elrabolja: a Robot. A lap, a hivatal vagy az üzlet. Így születnek azután a Robot mellett robotos-munkák. Szív, vér hangulat nélkül, muszájból és tempóra.

Ráskai minden ízében modern ember, de megtartotta modernisége mellett is az áldott ósdi szokást, hogy akkor is csak, ha tud. Inkább lemond arról a dicsőségről, hogy mestersége mellett — ami naponta sok bűtöt kíván — hetenkint négyszer kinyomtatva lássa meg nevét. Csak akkor ír, amikor engedi Robotja. Azután ezeken a kény-

szer és reklám nélküli írásokon meg is látszik, hogy szép-író írta a maga és mások gyönyörűségére.

Minden írónak megvan a jutalma. Az egyiké előbb, a másik utóbb dicsőül meg. Sokan csak haláluk után kapják meg a díjat. De a normális író, aki korának ir és szépség és jól dolgozik, rendszerint honorálják kortársai. Ráskai annak ellenére, hogy izoláltan küzd a Babérért, igaz tehetsége — szerény mellett kiküzdte a Hirt. Nevét ismeri minden poéta kedvelő. Utolsó verseskötnyve két kiadást ért. És megérte azt, ami minden írónak kedves lehet, hogy a nők költőjüknek választották. A hét-esztendő c. verseskötnyvét, ezt a patyolat fehér dalos könyvet magukénak vallották a fehér lelkű leányok; a tiszta szívű asszonyok egyaránt.

Boldog ember, szerencsés író, aki a leányoknak írhat. Akinek a leke a kenyér harcban is álmokról susoghat, akinek tollára a véres öklözésben is csak virágharmonia és mese száll; az az író mindent megkapott már az Élettől — jutalmul.

Ráskai Ferenc most egy novellás könyvet adott ki: Asszonyi balsors címen. Modern tárgy, ujszerű, érdekes elbeszélések. De piszok és dekadencia nélkül. Az igazi élet harmonikus leírása van a könyvben úgy megírva, ahogyan csak az írhat akinek — szíve van. Ajánlom őszintén mindenkinek különösen lapunk igen tisztelt hölgyolvasóinak.

Abonyi Andor.

Közgazdaság.

Országos vásáraink.

Városunk a jövő országos vásáron már más képet nyújt, mint eddig. És valljuk be, hogy kedvezőbbet, kellemesebbet és igazságosabbat. Mert az országos vásárok úgy szólván csak az idegen kereskedők szolgálták, vagy azokat, akik sátrakra rakódva segítettek üzletük forgalmán. A kirakodó vásárolók úgy elállták az üzletet bejáróit, hogy szinte el volt zárva a közönség elől. Ezt az anomáliát akarja megszüntetni a rendőrfőkapitány új városi rendjével, mely míg egyrészt a kirakodóknak kárt nem okoz, addig a nagy boltbért fizető kereskedők régi és jogos panaszain fog segíteni.

A város sorrendje a következő lesz: A katonai kórháztól a Nagykanizsai Takarékpéztárig, a tulsó soron a Weisz-féle 2 emeletes háztól a Bájér cukrászatig sátorkirakodás nem lesz megengedve.

A kirakó vásár meg fog oszolni az Erzsébet királyné-tér és Deák-tér között. Még pedig: Kalaposok, szabók, szűrszabók, szűcsök, cipészek, eszma-diák, boeskorosok, papuesosok, famunkások, asztalosok, székeselek, bognárok, kádárok, esztergályosok a Deák-téren fognak elhelyeztetni.

Rőfősök, gyolcsosok, rövidárusok, földönarulék, könyvárusok, bábosok, fűsűsök, szitások, bádgosok, lakatosok, edényesek az Erzsébet királyné-tér gabonapiac részén.

Kalásosok, lacikonyhások a zöldség piac részén. Káposzta, tűzifa, gabona, hagyma a Szécsenyi-téren.

A heti vásárokon szintén érvényesülni fog az a rendelkezés, hogy üzletek előtt a sátorban való

árusítás megszűnjék, de a sátrak eddigi elrendezése jelentéktelen választáson megy keresztül. A kereskedők megnyugtására írhatjuk, hogy a rendőrség nem fogja eltüntetni a boltok előtt a gyalogjárók szélére egyes áruknak kirakatszerű elhelyezését, feltéve, hogy az a közlekedés akadályára nem szolgál.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban október hó 18. napján d. e 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. II. Rákóci Ferenc-utca 2.

Az ipartestület köréből. Az ipartestületi eljárásokról f. hó 12-én tartott gyűlésén egyhangúlag elfogadta a Muraközi Lajos jegyzőtől betérjesztett és készített módosításokat, melyek a keresk. miniszterium ipartörvény tervezetének II. részére vonatkoznak. A szakavatott megjegyzéseket és módosításokat, melyek a kisiparosok védelmét szolgálják, kinyomtatják és felterjesztik a keresk. miniszteriumhoz.

Chrysanthemumok. Utasok és kutatók, kik Japánban megfordultak, régen tudták, hogy a ma oly hatalmas jelentőségre emelkedett virágzadag keleti szigetországban chrysanthemumok csodás nagyságban és megszámlálhatatlan változatokban neveltettek és kultiváltak. Mint minden, ami ezen csodás exotikus országból azon időben szárnnyra kapott, úgy az akkori jelentések is kétkedéssel fogadtattak és csak félig-meddig találtak hitelt. Végre mégis, körülbelül 32 évvel azelőtt, angol kertészek odautaztak meggyőződni a csodavirágokról. És nem hiába, — szakavatott látással, csodálattal és bámulattal telve szemlélhették azt az óriási nagyságot és nem sejtett alakokat, melyeket e jelentéktelen és szerény kerti növény a japán kertészek művészetének szorgalma folytán elővarított. Tanulmányozták tenyésztését és életmódját behatóan és a legpompásabb fajtáknak nem csekély számát magukkal hozták Európába. Itt aztán több évi akklimatizáció (éghajlathoz való hozzászoktatás) és tenyésztési kísérletek után csakhamar a tökéletesség ugyanoly magas fokára emelték a chrysanthemumot, mint a milyent a japán előképek felmutattak. Angliából legott elterjedt a chrysanthemum-tenyésztés Franciaországba és Észak-Amerikába s a sok meglepő eredmény valóságos chrysanthemum kultuszt teremtett a versenyző kertészek között. — rövid időn belül az összes kertészkedő országokban igaz lelkesedéssel tenyésztették.

Hazánkban az ismert Mühlé Árpád temesvári cég kertészeti telepe volt az, hol legelőször neveltettek fel chrysanthemumok mesés nagyságu virágokkal és ugyanecek onnan kerültek ezen óriásvirágok a közönség közé.

Mühle Árpád ur Angliában és Amerikában a legelső chrysanthemum-tenyésztőknél behatóan tanulmányozta tenyésztését a ma oly ünnepezt téli virágnak és a magyarországi éghajlathoz való több évi hozzáalkalmazkodással elért végre ugyanoly nagyszerű eredményeket, mint a milveneket az angol és amerikai tenyésztők elérték. Tapasztalait a múlt évben megjelent „A Chrysanthemum Tenyésztése“ saját kiadás, ára 2 korona — című művében leírta s évenként megjelenő őszi áriegyzéke, mely érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik, mindig felsorolja a legszebb és legújabb fajtákat, a melyek azt őszi hónapok folyamán virítani fognak és ugyanakkor szétküldésre kerülnek.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

szabadalmazása vagy értékesítése előtt
egy Magyarországon, mint bármely
külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság“
szerkesztőségéhez Budapest, VII.
ker., Erzsébet-körut 26. szám.
Kérje a „Szabadalmi Ujság“ ingyen
mutatványszámát.

Találmányok

UJDONSÁGOK.

Főuri vendégek Keszthelyen

Keszthelyről írják: Magasrangú vendégek időtek az elmúlt héten városunkban. Hétfőn este Festetics Tassilo gróf m. kir. fődvárnagy látogatására városunkba érkezett Vendome királyi herceg és hercegné. Vendome herceg fia a boldogult királynéuk nővérének, az aleancone hercegnének, aki évekkel ezelőtt a párizsi bazárregés alkalmával életét veszítette, Vendome hercegné pedig leánya a flandriai grófnéknak. A magas vendégek ittéltek ideje alatt több ízben kirándulásokat tettek a vidékre. Csütörtökön este a keszthelyi iparosok dalköre szereződöt adott a grófi palotában a grófi család és a vendégek tiszteletére. A királyi hercegi pár pénteken délelőtt távozott el városunkból.

Hollós József Nagykanizsán.

Hollós József műszaki tanácsos, a város egyik villamos szakértője tegnap Nagykanizsára érkezett. Tárgyalt a polgármesterrel és a városi mérnökkel.

A nagykanizsai pályaudvar főnöke.

Keszthelyről jelentik lapunknak: A nagykanizsai pályaudvar főnökévé újonnan kinevezett Meschár Ferenc, eddigi balatonszentgyörgyi állomásfőnök beadványt intézett a déli vasút igazgatóságához, melyben egészségi okokra hivatkozva kéri a Nagykanizsára való áthelyezést visszavonását. A Zalai Közlöny munkatársa érdeklődött emez ügy iránt, melynek alapján jól értesült helyről a következőket jelenthetjük:

Meschár beadványa igaz. A beadvány az igazgatóságnál van. melyben Meschár megroggalt egészségére hivatkozva, kijelenti, hogy a közel 500 alkalmazottat foglalkoztató nagykanizsai pályaudvar ügyeinek vezetését nem tudja ellátni. Az igazgatóság teljesíti Meschár kérését és nem helyezi át Nagykanizsára. A nagykanizsai pályaudvar főnökévé a hír szerint — Pátkai Jakab jelenlegi csaktornyai főnököt fogják kinevezni, ki a nagykanizsai viszonyokkal teljesen ismerős, mert Nagykanizsán már teljesített szolgálatot.

Halálozás.

Weltinger Ferencné szül. Kozma Mária f. hó 17-én 42 éves korában elhunyt. Temetése tegnap d. u. volt nagy részvét mellett.

A Délzalai részvénytőke emelése.

Már két héttel ezelőtt hírt adtunk a Délzalai takarékpénztár r. t. Nagykanizsa részvénytőke emeléséről. Tudósításunk ma már hivatalos helyről is megerősítést nyert. Az igazgatóság 250 db. új részvényt bocsát ki 1600 korona átvételi 1600 korona átvételi árfolyamon. Az ügy befolyó összegből 125,000 koronát a részvénytőkének fél millió koronára való kiegészítésére, míg a maradék 270,000 koronát a tartalékalap növelésére fordítják. E tárgyban november 1-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze az igazgatóság.

A kereskedelmi alkalmazottak szervezkedése.

A nagykanizsai kereskedelmi alkalmazottak október 25-én megalakították a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete nagykanizsai csoportját. As alakulás iránt élénk az érdeklődés. Eddig mintegy 40-en jelentkeztek.

Polgármesterek kongresszusa

lesz Budapesten f. hó 28-án, hol a r. t. városok ügyeit tárgyalják. A múlt héten megtartott városok gyűlésén sem volt Nagykanizsa képviselője. Kíváncsinos volna, ha polgármesterünk részt venne a gyűlésen, melyen az a 2 milliós alapiszám is szóba kerül, mely a városi tisztviselők fizetésrendezéséhez nyújtott a kormánytól.

Rendkívüli közgyűlés.

A Zalamegyei gazdasági takarékpénztár r. t. Nagykanizsán tegnap tartott rendkívüli közgyűlésen a részvénytőkének 1 millió koronára való felemelését kimondotta.

Nyugdíjbizottsági ülés.

A városi nyugdíjbizottság szombat d. u. ülést tartott, melyen néhai Thomka Endre kultúracsos ösvényének és két gyermekeinek nyugdíjigénye állapotát meg; továbbá Raffay István munkára képtelen vágóhídi felügyelő nyugdíjazása f. é. nov. 1-től kezdve elhatározottat.

Feltételes vonat-megállás.

A Budáról d. u. 5 órakor induló gyorsvonati sebességgel járó 212. számú vonat okt. 20-ától kezdve Komárvároznál feltélesen meg fog állani.

Saját magának árulója

Még október 9-én d. u. fél 5-kor történt, hogy Oserép Vendel 78 éves elaggott szegény embert a Belus-féle gyógyszerár előtti utcán elűtött egy bicikli. A biciklis tovább rohant, az öreg is felvászorgott és hazament. Másnap rosszul érezte magát. kórházba szállították, hol még aznap belső vérzés következtében meghalt.

A rendőrség meghívatta, kikérdezte a biciklist, de a tettesnek nyomára nem akadt.

Most 17-én a véletlen felderítette a tetet. Egy Kiskanizsán lakó rendőr ment a tölts úton hazafelé szemközt jött egy bicikli a homályban lámpa nélkül.

"Hát a lámpa hol van? kiált rá a rendőr.

Ekkor esatlakozott hozzá egy fiatal ember, aki azt mondja: "Bizony vigyáznai kell a biciklire, mert a minap én is elűtöttem véletlenül egy öreg embert." A rendőr nyomban letartóztatta az ifjút, aki nem is tudta, hogy az öreg azóta a temetőben nyugszik.

A rendőrségen kihallgatták, neve Szőke János asztalos; mivel tettét beismerte és álland lakása van, szabadon bocsátották; az eljárást ellene megindították.

A déli vasutasok szolgálati pragmatikája.

A déli vasutasok szolgálati pragmatikáját a kereskedelmiügyi miniszter jóváhagyta és az igazgatóság azonnal szétküldötte most. Tegnap érkezett meg Nagykanizsára. A hír szerint a pragmatika teljesen azonos a Máv-éval és csak hét pontban van eltérés. A pragmatikával régi óhaja teljesül a D. V. alkalmazottainak, kik az illetmény szabályzatot is várták, mely azonban nem érkezett meg. Az igazgatóság nyilatkozata szerint most dolgoznak ezen, melynek kiszivárgott részletei, mint már megirtuk jó hatást tett az alkalmazottakra.

Gyilkosság egy vendéglobon.

A Csengeri uti Ungár-féle vendéglő szombat este véres tettnek a színhelye volt. Két tárházi munkás tért be, miután heti bérüket kikapták, hogy ott iddoggáljanak Veber József és Szabó József. Mikor már jól felöntötték a garatra, a hazamenésre gondolt, de Veber még egy üveggel akart hozatni, amit Szabó erősen ellenzett. De Veber csak odament a söntésbe, hogy teleméresse az üveget. Addig Szabó összekulönböztött Kütsön Józseffel, aki a szomszéd asztalnál ült és egy hatalmas pofonnal mutatta meg, hogy ki a legény a csárdában, mikor pedig a kenyeres pajtása, Veber odaért és rendre utdsította, őt is pofon verte Szabó Erre Veber kihuzta bieskáját, Szabó Józsefet fűtlövön szúrta, hogy menten holtan esett össze. A megjelent orvos konstatálta a halált és a mentőkoesi elszállította a hullaházba. Vebert letartóztatták.

Hadkötelesek jelentkezése.

Az 1888. évben született hadkötelesek összeírását a katonai ügyosztályban november havában jelentkezzenek Az önkéntességi jogosultsággal bírók ebbeli kérvényeiket az idétől kezdve ugyanott szintén benyújthatják.

Tűzoltósági nagygyakorlat.

Érdekes esti gyakorlatot tartott tegnap este 1/27 órakor tűzoltóságunk Knortzer György főparancsnok irányításával. Felvonult hat-pár fogat 2 gépezetes létra. Az Unger U-féle üzletnél levő uradalmi épület volt égőnek deklazálva. A gépezetet füstlárcsal volt mentési gyakorlat a város háza 2. emeletéről ponyvába ugrás. A tűz lokalizálását pedig a városház tetejéről végezték. Az érdekes gyakorlatnak nagy nézőközönsége volt.

5159 tk. 1908

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telek- könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Berger Pál nagykanizsai lakos végrehajthatónak Geisler Jánosné szül. Csák Mária végrehajtható szenvetett elleni 148 kor. 33 fill. tőke, ennek 1907 évi október hó 7-ik napjától járó 5", kamatai, 28 kor. per. 14 kor. 60 f. végrehajtás kérelmi. 21 kor. 30 f. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 504. sz. tjkvben + 562 hrsz. ház, udvar és kert 3000 korona becsértékben a Budapesti Malomépítészeti és Gépgyár Podvinecz és Heisler budapesti bej. cég utóajnlata folytán

1908 évi november hó 14-ik napjának d. e. 10 órakor

ezen telekkönyvi hatóságnál Budapesti Malomépítészeti és gépgyár Podvinecz és Heisler budapesti bej. cég megbizottja vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatik fog.

Kikiáltási ár 2772 korona.

Az utóajnlát akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent

Ha az árverésen az utóajnlátnál nagyobb igéret nem tetettet, az ingatlan az ajánlatot tevő által megvettnek jelentetik ki

Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Árverezni kívánók tartoznak a bec-ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Nagykanizsa, 1908. évi szept. hó 23-án.

1868 óta forgalomban. Berger-féle gyógy-kátrány-szappan.

orvosi tekintélyek által ajánlva, Korpa legtöbb államában lényegesen alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen: bőrt pikkely-sömör, őfési kütegek, urvényleg orvosoknál, öltés, gyágynál, bűzirtásnak, lep- és szakkörpák ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fakátrány-nak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelembe előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Idült bőrbetegségeknél sikeresen alkalmazták a kátrány-szappant helyett s

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint szinlebb kátrány-szappan az eröbör tisztító minőségű ellátványsára, a gyermeknek valamenyi tejbetegek ellen továbbhatlan bőrtisztító, mosó és fűrdőszappan ruidannap használhatni szokás 6131

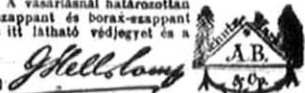
Berger-féle glicerin-kátrány-szappan

25% glicerin-tartalommal és Binon lúttal. Mint kiváló lörpölő szer kitűnő eredményt használtak, továbbá s, 1894

Berger-féle borax-szappan

kütegek, naplittós, seplett, mitesszer és egyéb bőrbetegségeknél nagyon ellen.

Ára minden fajának 70 fillér. Használati utasítással együtt. A vásárlásnál határozatlan Berger-féle kátrány-szappan és borax-szappan kérelemre nézve meg az itt látható védjeggyel és a G. Hell & Comp. cégjegyzékel minden címen.

Kitüntetés: Bécsi levélvel 1883-ban és aranyéremmel a párisi világkiállításokon 1900. Mindegyik győz- és díjazott szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz mellékelni használati utasítást tartalmaz.

Kapható minden gyógyszertárban és hasonló üzletben. Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8. Magyarországi főraktár: Török József, győztes-utca, Budapest, Király-u., Thallmayer és Sós, Zrínyi-utca, Mohács és Moson drogulaták, Koronahereg-utca. Kicsinyben minden budap. stl. valamint Magyarországi összes városainak minden gyógyszerüzletében, továbbá a jobb drogeriákban és listázott kereskedésekben.

G Y E R M E K -

leányka- és fiú cipőink elismert

legjobb minőségűek.

Áraink olcsósága — tekintettel a talpa vésett szigorúan szabott árakra

feltűnést keltenek.

"TURUL" cipőgyár r. t. nagykanizsai főraktára Fő-utca 12. szám

Korona szállóval szemben rendeljék meg szükségletüket.

Oh jaji! Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár: „NADOR” Gyógyszertár, Budapest, VI., Váci-körút 17. csakhamar meggyógyított.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán. Pető Jenő gyógyszertárakban.

EREDETI STASSFURTI

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat legolcsóbb áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti Kálisyndikátus vezérképviselője

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.

Szőlő oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb válszettekben a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep tulajdonos: CASPARI FRIGYES.

Medgyes 94 sz. (Nagyküküllő-megye.)

Tusók képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett olismérő levélnek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint későbbleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep leltélen megbízhatóságáról.

A legjobb kutya-kalács volt és marad a **Fattinger-féle kutya-Kalács,**

mely az összes e fajta típusok közül a legjobb összetételű és táperejű. — 50 kg. 23 K., 5 kg. bérmentve 320 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit
kölyök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg. bérmentve 350 K.

Árjegyzéket bérmentve küld:

Fattinger's Patent Hundekuchen und Geflügel-futterfabrik, Wiener-Neustadt.

250-nél több első díj. A Fattinger-féle típusok állatorvosi ellenőrzés mellett készül.

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: **BRAUN SÁNDOR** Felelős szerkesztő: **HACSAK GÉZA**

Naponkint 125.000 példány

== Egy szám 2 krajcár. ==

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 16 K || Negyedévre . . . 4 K
Félévre . . . 8 K || Egy hónapra 1.40 K

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvénynek, oszlanál és meghülséknél, bedörzsölés-keppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárlaskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Fidibusz

A legkitűnőbb magyar elclap.

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg Pompás képek

Mesésen olcsó!

Egy szám 5 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre . . . 6 K || Negyedévre . . . 1.50 K
Félévre . . . 3 K || Egy hónapra — 50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Bpest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.

Szép keblek
két hónap alatt a

Pilules Orientales által az egyedüliek

melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzenikum mentes. Orvosi hírességektől elismervve. Teljes discretió. Doboza használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszerész Párizs.

Raktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest Király-utca 12.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékem ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeros oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeros vesszőkből, a világhírű Delaware-ből egy és fél millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Czím:

Szücs Sándor Fia szőlőtelepe **Bihardiószeg.**

ÉKSZERGYÁR.

Villamos üzemre berendezett arany, ezüst- és ékszeráru-műterem.

Különleges készítmények: ékszeráruk és jeggyűrűk.

Új foglalatokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk.

Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA
ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében).

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalmat vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házszerrel, évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredet doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel. A Moll-feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzslési szer közsvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappant a bőrokozserű ápolására gyermekek és felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy végleg Nagykanizsára költöztem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészet-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget a legnagyobb megelégedésére lelkiismeretes pontossággal elégitsem ki. Bármilyen csekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsosál szolgálók. Minden építkezés csakis a saját vezetésem és felügyeletem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészebb komplikált építkezéseket, körkemencéket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését, nemkevesebb javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségelőirányzatokkal stb.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készítek elő.

Az építető közönség bocsos pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

AZ

„ÜSTÖKÖS“

A legjobb magyar vicclap.

Heténként 20 oldal. Színes képek.

Minden új előfizető, ki most fizet elő az ÜSTÖKÖS-re, ha csak negyedévig ingyen kapja a tavalyi 1907. évi teljes bekötött évfolyamot, csak a bekötésért számítunk fel 2 koronát. — (Kívánatra megküldjük az 1908. január 1-től megjelent számokat is 3 koronáért.)

Előfizetési árak:

Negyedévre (október—december) **3 korona**
Félévre **6 „**
Egy évre **12 „**

Utalványcím: „ÜSTÖKÖS“ Budapest, V. Szabadság-tér 11.

A legjobb legváplalóbb reggeli

Könnyen megemészthető erősítő

Kakao, oldódó, egy-kettőre készen van.

SUCHARD

Csokoládé

főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb

Tiszta Kakao és cukor

Grand Prix Páris 1900.

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszerterekben, de biztosan az ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizlaló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitünő eredménnyel kipróbálva

GYERMEKEKNÉL: Siettet a járást és fogzást, eloszlatja mirigyeket és az ótvart — biztosítja a csontok és izmok épségét — ja ita és rendzi az em. éstést.

FELNÖTTEKNÉL: Utólrhetetlen vérképző, gyengélkedők él erősítő és mirigyoszlato szer, — meliba josoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknek 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó.
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 36.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe köldendők.
Megjelen minden hétfőn délelőtt.

Városfejlesztés.

Irta: Oircumspectus.

Talán nincs az ország jelentékenyebb városai között — amilyenek mi Nagykanizsát is szeretjük nevezni — amelynek lakossága olyan keleti nyugalommal nézné városának a többi emporiumoktól való elmaradását, mint épen mi a magunkét.

Egyik reményünk a másik után megy füstbe, egyik kérelmünket a másik után tagadják meg az illetékes tényezők és mintha csak minden ember rózsaszínű szemüveget hordana Nagykanizsán, mégis folyton azt halljuk és azt olvassuk, „hogy hát bizony nem is vagyunk olyan nagyon elmaradva.”

És valamint hogy balgaság minden ember ügyes-bajos dolgában részt venni, mennyivel nagyobb balgaság nálunk a város fejlődésének, illetőleg nem fejlődésének problémáival bibelődni. Hisz ezt a várost, régóta érezhetjük és tapasztalhatjuk, nem szeretik fent, nem szeretik lent és valljuk be csak őszintén — nem szeretjük mi magunk se.

Mert ha egy városért csak egy parányit is tudna lelkesedni annak lakossága, annak képviselőtestülete, akkor nem merülne ki összes tevékenységünk abban, hogy megmegeresztünk egy nagynehezen összeverődő deputációt, amelynek tagjait állandó Budapesti lakókkal kell mesterségesen megszorítani — mondom nem merülne ki ebben összes tevékenységünk — hanem minden ambiciónkkal oda törekednénk, hogy ezt a várost, ha lehet, közös egyetértéssel virágoztassuk, nagygyá, versenyképessé tegyük.

De százféle érdekes csoport százféle huz nálunk. Ahány pénzintézet, annyi érdekes csoport, ahány társas egyesület, annyiféle véle-

mény. És innét van azután, hogy a szét-huzás átka, vagy a nemtörődömség penésze nyomja minden közügyünket.

A három társadalmi egyesületben nincs élet, mind a három tántong az ürességtől, ott városi ügyeket sohasem beszélhetnek, nem tárgyalhatnak meg. Még alsós partietek is nehéz ott már összehozni, mindenki kibiecelni akar, aktív részt venni — senki sem.

Igy van a városi ügyekkel is — nem foglalkozik velük senki, mindenki kibiecel — vagy ezt sem teszi.

Minden évben van 5—6 városi közgyűlés tengernyi nagy tárgysorozatokkal, a tárgysorozat legelső pontjai, amikor még együtt van 30—40 városi képviselő (200 körül) unalmasak, érdektelenek, mire a fontosabb vagy kényesebb természetű tárgyakra kerülne a sor — már csak azok vannak jelen, akik vagy szenvedélyes felszólalók, vagy akik ad personam érdekelve vannak, a többi elillan. Így van azután, hogy a képviselőtestületi határozatok többnyire olyanok, hogy nem a 200 tagból álló képviselőtestület akaratának megfelelőek, hanem a véletlenül ott időző többnyire 15—20 embernek a többségéből kerülnek ki.

Nincs érdeklődés a közügyek iránt, mintha mindenki el volna kedvetlenedve, nincsenek embereink, akik akár anyagi, akár szellemi kincseiket a város felvirágzásának oltárára helyeznék. Mindenki bizonyos terrorizmus hatása alatt látszik lenni — egyszer a nagyfejűek terrorizmusa, máskor a misera plebs terrorizmusa kísért — és soha sincs bátorsága senkinek akár az egyik, akár a másik — igen gyakran felpanaszolt terrorizmussal szembeállani.

Szóval, itt mindenki opportunistá, min-

denki uszik az árral — s attól félhetünk, hogy az ár mindemellett — a fejünk felett fog összezsapni, mert ép azon a ponton vagyunk, hogy a teljes apathia tünetei jelentkeznek a képviselőtestületen, amelynek munkájától várhatnánk csak eredményeket. Ha a képviselőtestület fel nem ébred — elalszik majd akkor az egész város és most már legfőbb ideje, hogy ne altassuk magunkat azzal, hogy csak türelem, csak türelem!

Postások.

A postásokat és a vasutasokat megszoktuk egyenlő rangú és rokonfoglalkozású állami tisztviselőknek tekinteni. Hiszen mindegyik a forgalom lebonyolításán működik. Mindenik ugyanoly iskolai alappal lép pályájára. Egyformán terhes és súlyos felelősséggel járó mindegyiknek a hivatása. Mindegyiknek van része az éjjeli szolgálat örömeiben és mindegyiknek a börtönben van egyik lába az óriási eshetőségek miatt, melyek a felelősséget illuzóriusá teszik.

Szóval, mi egyformán becsüljük a postásokat és a vasutasokat is. De úgy látszik, a fizetésrendezés a postásokkal mostohábban bánik el, mint a vasutasokkal, ami a következőkből kiviláglik:

Az új tervezet szerint a postagyakornokokat nem fogják postatisztekké kinevezni, miut eddig, hanem postatiszthelyettesekké 1400 koronával, míg eddig 2000 koronával léptek szolgálatba. Hogy meddig lesznek tiszthelyettesek, azt a tervezet nem mondja. Bizonyosan a protekciótól függ, aminek a hajszolása most szigorúan el van tiltva. De akinek bácsija, sógora vagy menyasszonyának a rokona kieszakozli az előléptetést, az nem esik megrovás alá. Lesznek majd elhagyott egyének, akik évekig maradnak egy helyen, úgy, hogy némelyik 15—20

Este az utcán.

Irta: Szécsen József.

A ködös utcán cifra népek,
Gondtalan járnak, nevetgélnek;
Fecsegő, dőre ifjú lányok
Meleg ruhába öltözötten
Fel és alá kacagva járnak.

Mellettök lassan, észrevétlen
Rongyokba burkolt sápadt asszony,
A falhoz huzódva vánszorog
S a fényes utcán, az aszfalton,
Éhségtől csigázva összerogy . . .

*

Selyemruhás kacagó népek
Kíváncsian köréje gyűlnek:
És szörnyülködnek, sajnálkoznak,
Aztán kacagva elsétálnak . . .

Pusztai emberek.

Irta: Hajdu Miklós.

Örökség.

Estefelé leesett az első hó. Lágyan, csöndesen szálltak a pelyhek és mire a hold nevető ábrázata megjelent, szelid nyugalommal bóbiskolt a sok apró eselédház a fehér bunda alatt. Csöndes az idő és megejtí a szemet, lelket a gyönyörű világosság. Minden fehér, a föld, a tető, a fa és ezüstös-kék a fényesség; vidámbabba az esillagok és jobb kedvében van a hold is. Néma az egész pusztá. A kutyák se vonítanak, valamelyik kukkóban meghuzzák magukat; amelyik szalmára akad, szinte a menyországban van egyiknek sincs kedve friss nyomot vágni a csikorgó hóban. A hó mellett sárgás a falak fehérsége. És apró fekete pontok vannak a falakon, ezek az ablakok; egyik-másik előtt gyékény, hogy a hidegség valahogy be ne férközzék a szobába.

Egyik ablakon át méceses világa látszik. Pedig éjjel felé jár az idő. És beteg nincs a pusztán. Hát

baj van valahol, hiába senki se égeti az olajat. Az ispán azt mondja, menjünk arrafelé, hátha éppen a tanítónál van a baj.

— Özvegy ember, az ősszel halt meg a felesége. Talán a kis lánya beteg?

Igy találgatja a dolgot az ispán. De hogy közelebb érünk, látjuk már, hogy a tanító ablaka sötét. Egyik eselédházban van a világosság.

Megállunk az ablak alatt. Egy öregasszony ül a kályha előtt, valami régi szűr van a lábán és egy kék keszkenővel törölgeti a szemét. Sir. Az asztal sarkánál meg egy legény könyököl.

— Az öreg számadó felesége, az Orbán Mátéé; mondja az ispán. — Talán meghalt az öreg? Pestre vitték a kórházba. Szent Mihály után egy rozsdás szögbe lépett és a doktor azt javasolta, hogy vigyük mennél előbb Pestre, mert le kell vágni a lábát. Az uraság fölvitette az öregot, fizeti is érte a kórházat. Ugy fordul, levágták a lábát és szegény öreg a munkó helyett a koporsót választotta.

A legény az édesanyja felé fordul. Aztán fölvesz az asztalról egy kis darab papirt.

év alatt éri el a fizetési maximumot, másik pedig 40 év múlva sem. Pedig egyformán vesződtek.

A későbbi előléptetések sem kedvezőek. Míg a vasutasok 2—3 évenként lépnek elő, addig a postások 4—5 évenként. Ugy, hogy a vasutasok 15 évi szolgálat után 6—800 koronával hagyják el a postásokat.

Pedig ezeknek a kezén milliók mennek keresztül oly tökéletes ellenőrzési rendszer mellett, hogy pusztán a hivatalnokok korrektsége nyújt legtöbb garanciát a postai kezelés megbízhatóságáról, különösen a mozgópostán. Ez a felelősség pedig megkívánja, hogy az elégedetlenség megszűnjön. Hanem a postások nem szövetkezhetnek, meg van tiltva nekik; panaszait sem egyenként, sem együttesen nem juttathatják el a kellő fórumhoz, mert a felettes előjárók azonnal rossz információt terjesztenek fel róluk. Így csak egymásnak keseregnek anélkül, hogy reményük volna, hogy panaszait valaki figyelembe részesítené.

Csak egymás közt keseregnek, csak reménykednek, hogy lehetetlen az igazságot megfeszíteni, hogy nem hiszik, hogy a magas kormány ne tudná méltányolni azokat a kítőnően végzett szolgálatokat, melyeket a postások csak úgy teljesítenek, mint a vasutasok és amelyek a magyar postaintézménynek a külföld előtt is elismerést és tiszteletet szerzett.

A marhavásár kitelepítése.*

A legutóbbi években ismétlődő takarmányhiányt egy a nagy-, valamint a kisgazdákat állatállományuknak a legkisebb mérvre való apasztására kényszerítette. Ez a kényszer vidékünkön hegyi legelő híján különösen észlelhető és ez az oka annak, hogy a Nagykanizsa állatvására oly nagy felhajásnak örvend, hogy a legutóbbi nagyvásáron egyedül csak Olaszországba 22 waggon marhát szállítottak el.

Ezen fejlődését az állatvásároknak Nagykanizsa r. t. város vezetősége oly természetszerű és folyton fokozódó fejleménynek tartja, hogy előmunkálatokat készít Nagykanizsa szükségleteinek a jövőben is nagyon is elegendő heti vásártér áthelyezéséhez, nem

* Külső kézből kapott e cikket szívesen közöljük, hogy az ügyet minden oldalról megvilágítsák, bár nem fedük teljesen a mi álláspontunkat. Szerk.

— A tanító ur az este kapta a levelet. Nincs ebben se több se kevesebb, csak annyi, hogy nem mondja bizony el még a királynak se.

— Hát mi lösz akkor mibőlölünk?

— Mi lösz? Csak mögélünk azér' valahogy. Erre aztán már hangosan sir egy nótát a szegény asszony.

— Pedig mögmondhatná. Láthatja a tanító ur irását, nincs ellene senki gonosz szándékkal. Mi rajtunk mög segíthetne. Ugy is kódisok vagyunk...

Az ispán árnélkodik, bámul, nem érti a dolgot. Gyapakszik is, mondván:

— Pedig becsületes emberek...

Kisvártatva hozzá teszi:

— Valami baj van. No, be kell nézni holnap a birka-akolba.

Gondol egyet az ispán, aztán azt mondja, menjünk be hozzájuk.

— Jó...

Kopog az ablakon. Az asszony föltekint nem ijed meg, nem fél itt-senki az éjszakától. A legény feltápaszkodik és az ablak felé jön. A ködmene ujjával letöröli a jégvirágokat az ablakról, aztán kitekint.

— Az ispán ur...

— No nyisd ki az ajtót... — sürgeti az anyja.

Kinyitja az ajtót és bemegyünk az alacsony szobába. Az ispán kalapján a tollbokrétára éppen a mestergereándát éri. Az asszony fölkel a kályha mellől

számítva azon körülménnyel, hogy állatvásárunk túltömörítése természetellenes valami, hogy úgy a tenyész, valamint a növendék állatállományunk nagyon gyér s hogy e téren nem a fejlődés, hanem csakis a visszaesés várható.

Eltekintve ezen természetszerűleg várható esőkénésétől marhaállományunkat és ennek következményeképp a heti vásároknak, van még egy másik körülménye, mit számításán kívül hagyni nem lehet s ez a Nagykanizsa—Alsólendva között építendő vasút. Igaz ugyan, hogy ez a vasút nagy haszonnal jár majd Nagykanizsa városra, de figyelembe véve azt, hogy az említett végpontok mögött fekvő és az állattenyésztésben vezető szerepet játszó vidék lakói már csak azért sem kényserülnek jószágaikat a tőlük távolabb eső nagykanizsai hetivásárra felhajtani a vasút használata mellett a vevők által lak helyükön felkeresve, — szintén hozzájárul majd ahhoz, hogy a jelenlegi vásártér elegendő nagy legyen.

De ha a város képviselőtestülete nem találja a jelenlegi területet elég nagyra, még sem kellene s a szomszéd Deuesár árokta felé keletre fekvő területre, sem pedig a Magyar-utca végén fekvő, sem más területre fanyalodni. Nem is kellene egyebet tenni, mint a jelenlegi vásártérterület északra kitolni, természetesen akkor a személtérakodó helynek a jelenlegi „Csontos rét”-ről való kitelepítése volna aktuális. Az így előállított vásártér azután Nagykanizsa heti vásárai részére elég területet adna, ami még a Deuesár árok rendezésével még szükség esetén nagyobbítható volna.

A Magyar-utca végére való telepítés ellen szól még kereskedőink érdeke, akik a Király-utca és Erzsébet királyné-tér, Fő-utca körül vannak. Mert ezekre okvetlenül káros hatással volna a vásártérnek máshova való áthelyezése. Ez pedig annyival kevesebb lehet a városnak érdeke, mert a forgalom ilyenén való decentralizációja szerencsétlen, sőt erőszakos irányban történne: távol a vasuttól és hatóságtól.

Mint hogy pedig az az ok sem foroghat fenn, hogy Kis- és Nagykanizsa összeépítését akarnák ezzel elősegíteni, mert a közbeeső gyárak ezt egyenesen meghüsitják, azért a marhavásár kitelepítése elejtendő és ha nagyobbítás szükséges, azt a környezet bőven megengedi. Ezt kívánja maga a marhavásár érdeke és a városé is.

Szóval, a megoldás a jelenlegi helyen keresendő, mely a város szívéhez és a vasúthoz is közel fekszik.

Iparos.

HETI HIRADÓ

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

☛ A vidéki ujságírás kulisszái mögöl. Mikor a napokban hasábkon át „leplezték a pesti lapok Latkócyt, kinnek méltóságait még a V. b. t. t. is díszítette, a kávéház egyik asztalánál egy ur az esetet olvasva hangosan így szólt:

— A pesti lapok mindent megírnak. Nem ismernek sem istent, sem embert. Borzasztó mit művelnek ezek az ujságírók.

Az illető urat „nincs szerencsénk ismeri”, de a bókot ismeretlenül is megadjuk neki, hogy a vidéki kiesinyes felfogásnak tipikus, sőt — diszpéldányos képviselője.

Latkócynek pechje volt. Ha az eset egy vidéki városban történik vele, hát biz isten nem kerül a dolog nyilvánosságra. A vidéken valósággal elvárják, hogy kényes esetet az ujságírók elhallgassák bármennyire közérdeklő az ügy szellőztetése. Ilyen tekintetben, a fővárosi sajtónak nagyon pompás a helyzete. A fővárosi redakciók nem érzik a vidék társadalmának szük kereteit. Ott a legelőkelőbb lapnak sem kell oly „diszkretn” kezelni a szerkesztési anyagot, mint a vidéken. A bulvárd lapok tónusában szerkesztő vidéki ujságírókat pedig bizonyosan megköveznék.

E sorok írója egészen néhány éve figyelt meg egy vidéki város és sajtója közötti viszonyt. Arról a félszeg helyzetről, melyben a sajtó él a kisvároska társadalmában eme jegyzetek vannak az ujságíró naplójában:

1. A kisváros törvényszéke előtt roppant érdekes pör fekszik. Az eset mint mondani szokás nagy port vert fel. Országos nevű ügyvéd is szerepel a perben. A helyi sajtó hónapokig kénytelen hallgatni, mert elmaradnak az összes előfizetők.

2. E második pont alatt nem épen tiszta ügyben szerepel egy másik eset hőse. A hős előkelő családi összeköttetéssel rendelkezik. Ez azonban a bíróságot nem felszelyezi az illető szigorú elítélésében. A tárgyaláson száznál többen voltak jelen. A vidéki sajtó azonban — néma volt. Magyarul: nem volt eelszerű az esetet megírni. E fejezet alá tartozik, hogy az itt közölt dologról egy fővárosi krajcáros lap tudósítója táviratot küld lapjának. S mit tesz nem isten, hanem a család? Másnap megveszi a krajcáros lap összes példányát. De azért a helyi sajtó nem tud az esetről.

3. Egy országgyűlési képviselőnek tartozása van. Ez nem is olyan érdekes, mert több is akad

(nincs abban egy esőpp tűz sem, csak szokásból tilhet ott) és bólingat a fejével, mikor köszön.

— Mi a baj — kérdezi az ispán. — Pestről kaptak hírt?

— Onnét, tekintetes ur, onnét... Az este gyűtt mög a levél, a tanító urnak küldték.

— De pár hete jó hírt adtak az öregről...

— Mőg is van a nyomorúságában, — szól a számadó fia.

Hát akkor nincs baj. Majd kigyógyítják, ha ma nem, holnap. Kap az öreg olyan lábat, hogy még táncol is majd a Gyurka lakodalmán.

— Van bizony azér' baj, tekintetes ur; — panaszkodik Gyurka. — Még hozzá nagy, ki se hevergyük. Itt a levél róla.

A mécs mellett alig lehet kibetűzni. Az ispán megkérdezi, mi van a levélben.

Hetyek mutat az asszony és a fia elmondja a bajt.

— Az édesapám talán meg se gyűnt' többet, azt irták az ispitábul. Hát mi bele is törődnénk a veszedelemben, de van még nagyobb bajunk is. A tekintetes ur jó szívvvel van hozzánk, nem is takargatjuk a dolgot. A Körösztős Pétert, azt tartom, ismeri a tekintetes ur. Asztagrakó volt itt a nyáron. A lányát, a Vicát el akarom vőnni feleségül. Jómódu, takarékos népek, az édesanyám is azt mondja, hogy egymáshoz illünk. De most az édesanyám is az én kenyeremen él, hát én akartam számadó lenni az édesapám után.

— Ugy is dukál, — biztatja az ispán — az édesapád az öregapád után lett számadó-juhász.

— De az öregapám adott örökséget az édesapámnak, ami fölér ezer jószággal is. Az édesapám meg nem bizza rám, pedig mögilet engöm.

— Erről szól a levél?

— Erről. Irattunk a tanító ural az ispitába a legelső doktornak hogy kérdezze mög az édesapámtul, miből csinálta nyíráskor, usztatáskor a birkáknak való orvosságot, amitül mögszűnt minden betegség. Az édesapám a levélünkre mög azt mondta, hogy nem bizza ő idegen emberre a titkot. Nem tudja azt az orvosságot még a megyei feleser se. A fűvet a reketyésben szőtte hozzá, de három patikában is vőtt hozzá port, a botosnál mög kámfort, mert a patikáros elül is takargatta mestorségit. Így vagyunk most. Pestre én nem möhetek, másra mög nem bizza az édesapám a titkot. Nem is löszök én számadó itten.

Az ispán fölkel a helyéről és valami vigasztaló szót akar mondani.

— Majd elmondja az öreg az orvosságotat.

Megyünk már kifelé, az öregasszony szomoruan motyog.

— Nem ujjan embőr az. Nem löhet azt vallatni.

ilyen. Ellene árverést tüznek és a végrehajtó olyan aktust tűz ki, melynél kevés ember zongorázik: árverést. Itt kezd az eset érdekessé válni. Az árverési hirdetményt a fiskális átadja egy krajcáros helyi lap kiadóhivatalának. A kiadóhivatal közli a hirdetményt. De másnap a krajcáros nem árulja az utcán. Valaki az összes azipai példányokat kora reggel megvette. Bizonyára nem olvasásra.

4. Ez az eset Erdélyben történt pár évvel ezelőtt: Egy vállalatnál szabálytalanságokat követ el egy tisztviselő. Mindakettő nevét az egész város tudja, csak a helyi sajtónál kívánják, hogy — ne tudja.

5. Egy újságíró cikksorozatát ígér az olvasónak, melyben bejelenti, hogy a város szállodáiban, fürdőiben és egyéb helyein uralkodó titkos, prostitúciót fogja leleplezni. Az igazság kedvéért említendő, hogy emez időtáiban a pesti lapok is irnak ilyen témáról. A lap megjelenése után a szerkesztő nyílt kártyát kap, melyben egy kávéházi olvasó kijelenti, hogy ha a tervet nem ejti el, kénytelen lesz beszűntetni a lap — olvasását.

Eme néhány eset — mely még korántsem teljes és hű képe a vidéki újságírás kulissza titkainak azt hisszük megmagyarázza egy öreg újságíró minap tett kijelentését:

— Még a balkáni diplomatáknak is könnyebb feladatuk van, mint a vidéki újságíróknak.

Zalavármegye a tüdőbetegekért.

— Saját tudósítónktól. —

A temetők ünnepén, halottak napján, a szegénysorsu tüdőbetegek szomorú ügye lép előtérbe. Mindenütt vizsgálva talá a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület kérésére jelszava Asszonyok! Leányok! Jó lelkek! Köszöttek a halotta toknak szánt koszoruba egy szál virággal kevesebbet s azt ajánljátok föl a halál pítvarában levő tüdőbetegek meggyógyítására.

Az országban mindenütt rendeznek a szegénysorsu tüdőbetegeknek temetői gyűjtéseket.

Nem sokból áll az egész. Négy öt uri nő megbeszéli a dolgot. A temető bejárója elé tesznek egy ládikát, szekrénykét vagy kosarat. Aztán tolválva őrzik s felhívják adakozásra a közönséget. És a közönség a maga irgalomadómanát oly szívesen adja erre a célra. Bizony, ha a könnyűletnek ez a munkája divatba jönne, nem 80.000 ember halna meg az országban, sokkal kevesebb. Ezekkel kevesebb.

Vármegyénk embermentő alispánja, a főszerbárak, községi előlőrök hatalmas segítséggel vannak vármegyénkben. Mintegy 200 gyűjtőtársoly van a községekben s a mai naptól azokba szintén gyűjtik az irgalomfilléreket. Csak aztán ezt a szent vámot senki meg ne tagadja.

Lapunkban közzefogjuk tenni a vármegyénkben s az egyes járásokban gyűjtött adományokról szóló jelentéseket. S örömminkre szolgálna, ha az áldozatkészségnek az altruizmusnak tüdőbetegek példáját a mi vármegyénk, városunk nyújtaná.

Igen kérjük olvasóinkat, közöljék velünk, hogy hol alakult temetői gyűjtő bizottság? És általában kérjük, hogy segítsék meg a derék egyesületet, mely a gyűjtött összegből elsősorban az életükért mla (és vármegyénkben) eszedező tüdővész betegekét gyógyítja ki, másodsorban új tüdőbetegeket gondozó házakat épít. Az ügy sikere hölgyeink kezeibe van letéve.

Győzelmüket hirdessék a fölszártított könnyek és a haláltól megváltott emberek halálaija.

— Gyászrovat. Áts József városi közigazgatási tanácsos neje, szül. Sonderlich Anna folyó hó 19-én életének 49. évében elhunyt. A megboldogult urinóban Áts Árpád postatiszt és Áts Jenő takarékpénztári tisztviselő édes anyjukat gyászolják. Temetése 21-én volt óriási részvét mellett. Ott volt Vécsey Zsigmond polgármester a városi tisztikarral, Sommer Nánán p. és t. főfelügyelő a postahivatal élén, Knortzer György tpenztári igazgató a tpenztári tisztviselővel.

Babnigg Béla városi tisztviselő hosszas betegség után folyó hó 23-án 28 éves korában elhunyt. A boldogult egyike volt a város legbuzgóbb tisztviselőinek. Temetése tegnap délután volt, melyen a városi tisztikara testületileg vett részt. Özvegycet és 3 kis árva hagyott hátra.

Özv. Lirheim Szidónia folyó hó 22-én életének 37. évében elhunyt. Temetése 24-én volt.

Somogyi Henrik.

A helybeli izr. hitközségnek nyug. titkára és az alsófoku keresk iskolának tanítója folyó hó 22-én 87 éves korában elhunyt. Ha igaz, hogy a legnagyobb bölcsesség ha mindent a maga értéke szerint becsülnek, akkor Somogyi Henrik igen böles ember volt, mert csakugyan kevésre értékelte a léhaságot, de sokra becsülte a hasznos munkát, a hasznos emberi tudást, a haladást, a türelmességet. A morvaországi Nikolsburgban született szegény szülőktől, kiket mint 18 éves ifju elhagyott és Pozsonyban telepedett meg, hol theologiai és paedagogiai tanulmányokkal foglalkozott. 1856-ban került Nagykanizsára az izr. hitközség iskoláihoz, amelyekben ő, a modern ember, a magyar nyelvet nagy sikerrel tanította. A Bach-korszakban történt, hogy a kormánybiztos meglátogatta a zsidó iskolákat és különösen a magyar tanórákat iránt érdeklődött.

— Na fiuk — kérdezte a tanfelügyelő, — tudtok-e magyarul? Igen — feleltek vissza a fiuk kórusban. Erre Somogyihoz fordulva, azt mondta:

— Hiszen eleget tudnak, többet nem is kell tudniok.

1869-ben a zsidó hitközség titkára lett és az egész ügykezelés megmagyarosítása iránt igazán nagy érdemei vannak. Meg akarták önnepelni szolgálati jubileumát, de az ő nagy szerénysége nem szerette a zajos óvációt, melyek elől kitért.

Halálát egy élő fia, Somogyi Ede, a Budapesti Hirlap belmunkatársa, a budapesti törvényszék hites tolmácsa és jelesebb nyelvésznek egyike, valamint leánya és özvegye gyászolják. Temetése pénteken volt impozáns részvét mellett. A koporsónál dr. Neumann Ede főrabbi megható gyászbeszédben bucsuzott el a kiváló egyéniségtől.

— Az alispánságtól. Az alispáni hivatal leirt a városhoz, hogy a felterjesztett állások betöltését tudomásul veszi. Egyben megbizja a városi tanácsot, hogy a pályázatok kiírásáról és a választás határidejének kitűzéséről intézkedjék és erről november 10-éig értesitse az alispánt.

— A „Zalamegyei Kör” Budapestben folyó hó 10-én tartotta alakuló gyűlését. A választás eredménye a következő volt: Elnök Rechnitzer Ignác, Alelnökök Feenyves Ferenc és Léngyel András, titkár Fenyő Dezső, Főjegyző Szommer Imre, Jegyző Sebestyén Károly Rezső, Pénztáros Kovács Jure, Könyvtáros Havas Vilmos, Háznagy Kovács Ede, vigalmi elnök Spitzer Lajos.

— Szendrey Julia emléke. Csák Árpád dr. szerkesztő lapjában tárcát írt „Petőfné Szendrey Julia” címmel, melyben felhívja a közönség figyelmét, hogy folyó évi december 31-én lesz a nagy költő feleségének 8-ik születési évfordulója. Szendrey Julia 1828. december 31-én született a Keszthelyhez tartozó Ujmajor nevű pusztán. Csák dr. most azt indítványozza, jelöljék meg a költő nejeinek szülőházát emléktáblával és indítsanak mozgalmat Ujmajornak Julia-major-ra leendő változtatás végett.

— Közgyűlés. A nagykanizsai keresk ifjak önszegélyző köre folyó hó 18-án tartotta meg évi rendes közgyűlését, melynek legfontosabb tárgya a tisztújítás volt. Megválasztottak:

Elnöknek Heltai József, alelnöknek Schnell Alfréd, igazgatónak Fischl Ernő, ügyésznek Brod Tivadar dr., titkárnak Pártos Sándor, pénztárosnak Singer József, háznagyoknak Ehrenstein Károly és Schreiber Adolf, könyvtárnoknak Kisfaludi Gyula. Azután még választmányi és számvizsgáló tagokat választottak.

— A Dunántúli Dalosszövetség irattára és pénztára Keszthelyre érkezett már, hol 1910-ben lesz a dalosverseny.

— Tornaklub Sümegen. Tornaklub létesítése érdekében Sümegen mozgalmat indítottak.

— Hatósági husszék. A közönségben még mindig az a felfogás járja, mintha a hatósági husszék a mészárosoknak konkurrens intézménye volna. A világért se. Csak azt akarja ezzel elérni a hatóság, hogy a gyengébb táperejű hus ne árusíttassék el oly áron, mint az elsőrendű hus. Az ilyen olosabb minőségű húst utasítja a vágóhídi állatorvos a hatósági husszékbe, ahol a következő árak mellett fogják azt mérni: 1-ő rendű marhahus kilója 60 f., 2-od rendű 50, 3-ad rendű 40 f. Elsőrendű sertéshus kilójs 80, 2-od rendű 60, 3-ad rendű 40 f. Borju eleje 60, hátulja 80 f., birka eleje 40, hátulja 60 f. 1 kiló szalonna 1 korona, 1 kiló zsir 1 K 20 f. Valahányszor ilyen minőségű hus fordul elő a vágóhídon, az a hatósági husszékbe kerül, de előfordulhat az az eset is, hogy ez a husszék hus nélkül fog állni.

— Művészet a vidéken. Sümegen arab „bűvészek” jártak a napokban. A „Sümeg és Vidék” így ír erről: „Egy arab férfi és egy arab nő tartott bűvészi előadásokat a sümegi kaszinóban. Ez a barna képu asszony olyan alpári magaviseletet tanusított a mutatóványok közben, hogy a férfiközönség is megundorodva, otthagya az előadást.”

Az ilyen vidéki izléstelenlések ellen „Művészet a vidéken” címmel vezércikket közöl a „Zalamegye.” Ebből közöljük e sorokat: Ösztől tavaszig Zalaegerszegen megfordul átlag husz cabaret-társulat, néhány szemfényvesztő és külföldi csodabogár; tavasztól őszig pedig tíz cirkusz vagy komédiás csapat. A kávéházakban és éttermekben felállított bretilin disznokodó művész urak és kifestett hölgyek izléstelen, durva kupléit, perverz meztelenségektől hemzsegő „vigjátékait” csaknem mindig zsufolt ház hallgatja. És kitűnően mulat. Az igaz, hogy az artistáknak hangja nincs, hiszen ha volna, nem állnának be vándor cabarethe és nem jönnének a zalaegerszegi kávéházakba; az is igaz, hogy a trüppök nem nagyon igyekeznek művészi alakításokat bemutatni, de azért a publikum mégis mulat, mert ami a fő: disznóság, az van elég.”

— Rendelet a cselédek ellen. A Zalai Közlöny nemrég irt a cselédszerzők ama visszaélései ellen, hogy elősegítik a cselédeket a helyek változtatásában, sőt erre egyesesen buzdítják őket, hogy annál több legyen a cselédszerzői jövedelem. Most a főkapitány úgy akar a bajon segíteni, hogy rendeletet adott ki, melynél fogva az a cseléd, aki egy évben 5-ször változtatja helyét, eltoloncoltatik. Mindenesetre helyes, ha a cselédet is büntetés éri a gyakori és ok nélküli gazdaváltozásért. De a helyszerzők megrendszabályozását ebben nem látjuk, pedig a hiba leginkább tőlük ered. Várjuk a cselédszerzők elleni rendeletet is, akkor elbisszük, hogy a főkapitány ur segítségére akar lenni a gazdaszonyoknak.

— Nagykanizsa vármegyei körtelefonban. A nagykanizsai kereskedők társulatának kérelmére a kereskedelmi miniszterium elrendelte, hogy a nagykanizsai városi telefonhálózat folyó évi november 1-től kezdve a balatoni körtelefonhálózatba oszassék be.

— Háziipari tárfolyam. A sümegi Tulipán szövetség — Magyar védőegyesület háziipari tárfolyama a mezei munka megszüntével ismét megnyílik. Minden héten hétfőn és pénteken tartják.

szabadalmazása vagy értékesítése előtt úgy Magyarországon, mint bármely külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság”

szerkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26. szám. Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingyen mutatónyaszámát.

Találmányok

— Fontos a Horgony-Kőépítőszekrény birtokosaira Aki Horgony-Kőépítőszekrényét csinos módon az új Horgony-Hidépítőszekrények által kibővíteni akarja, az hozassa meg magának azonnal a legújabb kőépítőszekrény árjegyzékét, mert ezen játkész a gyermekek kedvevé játéka. Richter F. Ad. és Társa, Wien, Operngasse 16.

— Itt a tél. Ezelőtt egy héttel még nyári melegség volt napközben, bár éjszaka a hőmérő zerus fokig süllyedt. Néhány nap óta azonban a nap ha fényelt is, de nem hevített. Kora reggel pedig 4—5 fokot mutatott a hőmérő a 0 alatt. Hópelyhek is szállingóztak. A jótékony egyesületek a város siessenek a téli ruha kiosztásával. Nem kell karácsonyig várniok a szegény gyermekeknek; önnep nélkül, minél előbb jussnak a piros, hideg lábak a meleg lábbelhez, meg a rongyos kis alakok a jó téli ruhához. Hát a téli fa, a kószén, a meleg tej, a népkonyhai ebéd. Várjatok november 19-éig.

— A visszatetsző szaga és íze következtében oly nehezen bavehető csukamájalaj végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres SCOTT-féle Emulsióban, mely minden gyógyszerárban árusítatik.

Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál általában minden gyomorbetegségnél a valódi „Moll-féle seidlitz-porok” bizonyultak a legkikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Széküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérésre az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Celkes - és „Henneber-
Kockás - selyem 60 kr.-tól
Naire - feljebb, bár-
Armure - mentve és vámm-
mentesen. — Minta postafordultával. — Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seldenfabrikt. Henneberg in Zürich.

A pesti papnevelde Mihály községben levő boltháza a mellék helyiségekkel és 466 □-öl kert használattal folyó évi november hó 9 én d. e. lo órakor 1909. január 1-től számított 3 évre nyilvános árverésen bérbeadatik. Az árverési feltételek a mihályi intézőnél betekintheők, ahol az árverés is megtartatni fog.

Rosznáky Alajos
Mihály.

Szép mellékkereset

kinálkozik bármely foglalkozásu egyéneknek, kik szőlészethez némileg értenek és oly vidéken laknak, ahol a szőlő megterem. Ajánlatokat „Mellékkereset” jelige alatt Goldberger A. V. hirdetési iroda, Budapest, IV. ker. Róser-Bazár továbbít.

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánszertől **tévutra** vezetni.

Nyilttér.

Az a rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Idegés és gyöngye gyermekeknek,

akik a kávét nem jól bírják, nincs jobb reggeli ital, mint a „Kafeke”-vel főzött tej.

Diszítuk lakásunkat télen s kertünket nyáron valódi Haarlemi hagymás virágokkal. Postán beküldött 8 K ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvelt normal gyűjteményünket vagy 30 jácint vagy máts üvegek, vagy 40 drbot cserépek esetleg 40 drbot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserép számára. Vagy egy kerti összeállítást 250 drbból, esetleg egy kerti és szoba összeállítást 240 drbból tartalmaz pompás választékot jácint, tulipán, nárciss, esilla, hóvirág stb-ől:

Gazdagon illusztrált sok elismerőlevéllel eláttott főárjegyzék ingyen és bérmentve.

Blumenzwieböl Züchtereit

„HUIS TER DUIN” (A. G.)

Nordwijk bei Haarlem (Hollandia.)

Közgazdaság.

Alaptőkeemelések Nagykanizsán.

A Délzalai tőkeemelése.

Alighogy nyilvánosságra jutott pénzintézeteink tőkeemeléseiről szóló hír, külön cikkben méltattuk ez eseményt, mert ezt városunk és a vidék gazdasági életére nézve fontosnak és üdvösnek tartottuk.

Bizonyítottuk az új tőke hatását és örömtűnknek adtuk kifejezést, annélkül azonban, hogy az egyik vagy másik pénzintézet tőkeemelése mellett állást foglaltunk volna. Azt hittük, hogy a tőkeemelésekről szóló hírek azokban a körökben, hol a város fejlődését lelkükön viselik és a vidéknek gazdasági fellendülését is előmozdítani törekednek, mindentűn rokonszenvvel találkozik.

Sajnos tévedtünk; Mert pl. alig hogy megirtuk a Délzalai T. P. tőkeemeléseinek hírét, felszínre került az a helytelen felfogás, mely ezt mint pénzintézeti konkurrenciát akarta feltüntetni. Ez a nevétséges

felfogás a D. Z. igazgató-ágát is nyilatkozatra ösztönözte, mellyel az ügyet a maga részéről befejezettnek nyilvánította.

Ez az ügy azonban sokkal fontosabb, sem hogy magunk részéről ez események láncolatát befejezettek tartanók ép azért közügyeink iránt való szeretetből annélkül, hogy korábbi pártatlan állásfoglalásunktól eltérnénk, igyekeztünk ez ügyben szakember véleményét meg tudni. Az előttünk nyilatkozott férfiú távol áll a helybeli pénzintézetektől, ezért nyilatkozata sokkal értékesebb.

A nyilatkozat így hangzik:

A „Zalai Közlöny” egyik cikkében nagyon ügyesen bebizonyította, hogy a részvénytőke nagysága mily fontos a pénzintézetekre. A közönség bizalma visszszámítolási hitel, kölcsönövelt összeg utáni számlák mind összefüggésben van a részvénytőke nagyságával. A r.-t.-gok igazgatóságainak állandó gondja, hogy a kellő tőkét magának biztosítsa. A részvénytőke emelés mindig gazdasági okokból történik, hisz ha a tőkeemelést a pénzintézet gazdasági helyzete nem indokolja, az az intézet későbbi éveiben erős hanyatlásra vezet. Mert az igazgatóságnak a tőkeemeléskor számolnia kell azzal, hogy az új tőkének is megfelelő kamatozást biztosítson, mert ennek hiányában a r. t. legnagyobb sikere az osztalék elmarad ami viszont a részvény-árfolyam hanyatlását vonja maga után.

Ha tehát az új részvénytőke ily fontos gazdasági feladatot ró az igazgatóságra, laikus és nevétséges az a felfogás, mely a pénzintézet tőkefelemelést konkurrenciára akarja visszavezetni.

Részvénytőkét konkurrenciából tudomásunk szerint még sehol sem emeltek.

Eddig a szakember.

A két pénzintézet tőkeemelését, mint már kijelentettük, üdvösnek tartjuk. Ebben az akcióban nem kisebb feladat hárulik e két intézetre, mint a tőke-emeléshez szükséges 1 millió 50 ezer korona tőkét előteremteni. Ha pedig valóra válik a Nagykanizsai Takarékpénztár tőkeemelése mely hír pénzügyi körökben még erősen és áfólatlanul felszínre van, akkor az összeg még sokkal nagyobbra fog emelkedni.

Mikor pedig pénzintézeteink ilyen fontos feladatot tűztek maguk elé akkor ezt Nagykanizsa város minden gazdasági rétegében elő kell segíteni. Mi hiszük, hogy így lesz.

A Délzalai takarékpénztár igazgatóságának pedig gratulálunk, mert nyilatkozata szerint fontos feladata teljesült: új részvénytőkéje biztosítva van.

Az új gazdasági cselédtörvény november 1-én lép életbe. E naptól kezdve senkinek sem szabad oly gazdasági munkát alkalmazni, kinek cselédkönyve nincs.

Játékgár Nagykanizsán. A megye székhelyén megjelenő „Zalavármegye” című lapársunk ezt írja:

„Hír szerint egy német cég Nagykanizsán játékgár gyárat készül felállítani. A gyár körülbelül 100 munkást foglalkoztatna s tekintettel arra, hogy a játékszer gyártásánál serdülő leányokat és általában munkásnőket alkalmaznak, az eféle vállalat nagyon emeli a szegényebb nép keresetét.”

Lapársunk ezen híradsát korrigálnunk kell Nagykanizsán ugyanis már létesült egy játékgár melynek tulajdonosai Fonyó és Spitzer cég alatt vezetik a gyárat. A gyártulajdonosok azonban magyar emberek, kik mindent elkövetnek gyárak érdekében. A vállalat szépen fejlődik, bőven van ellátva megrendeléssel. Lapársunk ama értesülését, hogy az eféle vállalat nagyon emeli a szegényebb nép keresetét, mi is aláírjuk.

Pályázatok. A győr—sopron—ebenfurti vasut soproni üzletigazgatósága 54 köbméter metszett vagy faragott tölgyfa—hidgerenda és egyéb tölgyfa—valamint tölgyfadeszka és tölgyfalap, 60 köbméter metszett,

ill-tve faragott, első minőségű lucfenyő faanyag szállítására hirdet pályázatot. Az ajánlatok folyó évi október hó 28., illetve 29. és 30-ig nyújthatók be. Minden részletes fölvilágosítás az Üzletigazgatóság anyagbeszerzési osztályánál tudható meg.

A polai cs. és kir. haditengerészeti ruházati hivatal műhelykezelőségénél folyó évi november hó 16-án különféle hulladékanyag fog eladtni. Ez anyag 4700 kg. posztó és gyapjuszövet hulladékból, 1800 kg. fehérített, 1100 kg. fehérítetlen, 500 kg. festett pamut és lenszövet hulladék, 300 kg. gyapjufonal és 100-100 kg. festett és fehér pamutfonal, valamint kötött szövet hulladék. Az írásbeli ajánlatok legkésőbb folyó évi november hó 16-án délután 2 óráig be kell érkezniök a fönnevezett ruházati hivatalhoz.

A zalaegerszegi m. kir. állami építészeti hivatal f. évi november hó 30-án délelőtt 10 órakor nyilvános versenytárgyalást fog tartani a nagykanizsai tapolcai és pécs—varasdi állami közutaknak a hivatal területén levő részei számára 1909-ben és 1910-ben eszközözendő kavics szállítások biztosítása céljából. A szállítandó fedőanyagok badacsonyi vagy sümegei bazaltnak, esetleg és csak részben folyamkavicsnak kell lennie. Az írásbeli ajánlatok legkésőbb a versenytárgyalás időpontjáig a zalaegerszegi állami építészeti hivatalnál nyújthatók be, hol minden más feltétel is megtudható.

A cs. és kir. szab. Kassa—oderbergi vasut budapesti vezérigazgatósága pályázatot hirdet a vonalain 1909—1911 években szükséges felépítményi tölgyfataipák szállítására. Az erre vonatkozó ajánlatok benyújtási határideje folyó évi november hó 15-én déli 12 órája. Általános és különleges szállítási feltételek, továbbá az ajánlattételhez felhasználandó ajánlati űrlap a nevezett vasut budapesti anyagbeszerző osztályánál 80 fillérsnyi áron megszerzhetők. Sopron, 1908. évi október hó 17-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérednek, erősekké és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik

A Scott-féle Emulsiót

Orvosok és bábák az egész föld kerek-ségén állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, a melyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér

Kapható minden gyógyszerben.

Szerkesztői üzenetek.

Figyelmes olvasó. Mi is olvastuk egyes fővárosi lapok ama két híradását, melynél az egyikben a Dráva folyót Kaposvár mellé és Nagykanizsát az Ada—Szeged-i vasutvonalra helyezi. Bár Kaposvár a Drávától és Nagykanizsa az említett vasutvonalról nincs olyan messze, mint Makó Jeruzsálem-től, de azért e híradásokat mégis vasos felületességnek kell minősíteni.

Ügyvéd előfizető. Köszönjük szives elismerését. Mi ezután is igyekezni fogunk a megkezdett irányban haladni.

Kavéhazi olvasó. Tárna, Figyelő, —ir, áll-növek alatt belmunkatársaink irnak.

Részvényes. Kérdezett a vállalat kárát nagy részben megtérítette, ép ezért mellőzték a feljelentést.

Misztrik a Polgári Egyletben.

Misztrik moziját a gyermekvilág csakugy, mint a felnőttek várták vissza, mert kitűnő képei és jól összeválogatott műsora a legkényesebb igényeket is kielégítette. Szombaton este tartja első előadását a Polgári Egylet nagytermében. E kitűnő mozgósín-házat ajánljuk a közönség pártfogására.

UJDONSÁGOK.

Pillitz Gyula ünneplése.

Pillitz Gyula felügyelő tisztelére abból az alkalomból, hogy a budai állomás főnökévé nevezték ki a nagykanizsai pályaudvar tisztikara szombaton este bucsulakomát rendezett. A pályaudvar távozó főnökét számos felköszöntőben ünnepelték. A bucsues-tén résztvett a nagykanizsai mozgóposta és a D. V. osztrák vonalainak képviselője is 4 taggal. Ez utóbbiak szónoka beszédében kiemelte Pillitz kollegiálitását, melyet a Nagykanizsán megforduló osztrák alkalmazot-tak tapasztaltak.

Bolgár kitüntetés.

A király megengedte, hogy dr. Kozák László keszthelyi m. kir. gazdasági akadémia tanársegédje a bolgár nemzeti érdemrend koronás lovagkeresztjét elfogadja és viselje.

Temetés.

Ma délután helyezték örök nyugalomra özv. Bartos Béláné szül. Kovács Teréz urnót, aki szombaton rövid szenvedés után 49 éves korában elhunyt. A városzerte tisztelt urinóban Bartos Géza togorvos sógoranját, Maschler István postatiszt pedig napát gyászolja.

Városi kögyülés.

F. hó 27-én d. u. 3 órakor Nagykanizsa képviselőtestület-e kögyülést tart, melyen végre szönyegre kerül az új bérkeosi szabályzat tervezete is.

A Nagykanizsai Takarékpénztár tőke-emelése.

Biztos forrásból értesülünk, hogy a Nagykanizsai Takarékpénztár alaptőke emelése befejezett tény. Ennek keresztülvitelét azonban 1909. üzletévre halasztották.

A városi villamos bizottság.

Majdnem permaenciában van, annyit ülésezik. A városi mérnök feje már villamos szikrát hány, annyit foglalkozik a villamos pályázatokkal. De allig begombolkozva végzi e munkáját. Annyit sikerült csak megtudnunk — nem a mérnök urtól, — hogy a tetszett söt csillogó látszattal keesegtető Siemens Schuckert cég beadványának egyes pontjaira nézve a cég leklődött szakértője felvilágosításokat adott a bizottságnak.

Nagykanizsa Egyesületéhez.

A zalaegerszegi Csinyi szobor bizottság megkeresése folytán a „Nagykanizsai Irod. és Mű. Kör” kezdeményezésére városunk társadalmá hangverseny-nyel egybekötött ünnepséget szándékozik a közel jövőben rendezni, hogy az ekként befolyó közvelem-nek a szobor-alap gyarapításához hozzájárulva, hazafi-as kötelességének városunk ez irányban is meg-feljeljen.

Minthogy nagyon kívánatos lenne, hogy ezen ünnepség városunk egész társadalmának, összes egye-sületeinek és testületeinek részvétele mellett tartas-sék meg, kérjük a tek. Címet, hogy ma 1908. okt. 26-án délután fél 6 órakor a Városház tanácstermé-ben tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjék, hogy így alkalma nyíljen városunk összes tényezői-nek a szükséges teendők megállapításánál előre már befolyást gyakorolni, hogy ezzel hazafi-as vállalkozás-nak sikere minél jobban biztosítható.

Nagykanizsa, 1908. október hó 23-án

Kiváló tisztelettel

A Nagykanizsai Irod. és Mű. Kör nevében:
Gürtler Ferencz s. k. Horváth György s. k.
titkár. elnök.

Népgyűlés.

A helybeli szocialdemokrata párt holnap, 27-én este 8 órakor a Szarvas szálló nagytermében népgyűlést tart. Egyetlen tárgy az általános titkos vá-lasztói jog lesz, melyről Sneff József fog beszélni.

A nagykanizsai pályaudvar főnöke.

A Déli Vasut igazgatósága a Nagykanizsára áthelyezett balatonszentgyörgyi állomásfőnök áthelye-zését még vissza sem vonta a kinevezési kombinációk száma mégis emelkedik. Lapunk múlt számában megírtuk, hogy a hír szerint Pátkai Jakab jelenlegi esáktornyai főnököt nevezik ki a Nagykanizsa állomás főnökévé. Ez a hír még erősen felszínen van és nem nyert cáfolatot. Ezzel szemben Budapestről ugyancsak beavatott helyről közlik velünk, hogy Osskó Péter boglári állomásfőnök kerül hozzánk állomás főnöknek.

Gyilkosság a sánci uton.

Özv. Tólosi Istváné, Mózi Sándor és neje, Vajda István és neje, Mózi Ferenc 19 éves szoba-festő tegnap este 7 és 8 óra közt a Látóhegy szőlőből kocsin hazafelé jövet az országos vásártérnél beleborultak az árokba. Ekkor haladtak el mellettök Szabó György (33 éves) és Tuboly Gyula vasuti fűtőházi munkások, kik közül Szabó nevetve azt mondta: „Ugy kell nekik, mért nem vigyáztak.” Ezzel tovább haladtak Mózi Ferenc azonban utánuk szaladt s megtámadta őket. Tuboly elmenekült, Mózi Ferenc és Szabó György között végzetes dulakodás támadt, melynek hevében Szabó Mózit a nála levő törös bottal három helyen, Mózi pedig Szabót 5 helyen megszúrta. Mózit egyik szúrás szíven találta és a helyszínen kiszívve. Szabó súlyos sérülésével Teleky-uti lakásába menekült, hol Fodor dr. kötözte be. Elsőnek Kovács Lajos rendőr jelent meg a színterén, majd Hajós rendőrtiszt kíséretében dr. Goda városi orvos, ki már csak a a halált konstataulta. A hullát hullaházba szállították, hol felboncolják. Szabót a mentőkocsin a köz-kórházba vitték.

Ozigányok.

Amint idegen cigányt pillant meg a rendőrség az ismeretes sátorlakók között, azonnal gyanu ferközik hozzájuk és legtöbbször nem alaptalanul a napokban három idegen cigányt vett észre Hajós rendőrbiztos és valóságos hadiesellel sikerült csak őket a menekülés közben elfogni. Az egyiknél egy levél volt, melyet vele vadházasságban élt felesége irt neki Ráczfalváról. Az ebből kideríthető gyanu vékony szálán a rendőrség széleskörű nyomozást indított meg, mely már eddig is meglepő eredménnyel járt. Az egyik cigány Szénási Lajos, kit nagyobb büntény terhel Lipótvárról szökött meg még június-ban Oesese pedig két gyilkosság gyanuja terhel szökésben van és Abauj-Tornamegyéből sikerült neki idáig eljutnia. A harmadik is bizonyosan ludas, vala-miben. Areképek már meg is érkeztek a rendőrség intézkedése folytán és a további nyomozások bizonyosan érdekes büntett felderítésére fognak vezetni.

Életunt cselédleány.

A Csengeri-uton egy tanítónál volt szobaleány a 18 éves Horváth Erzi. Szülei jó módu emberek valahol az alföldön. A leány előadása szerint Domborun egy nagybátyja van, akitől mikor eljött azzal vádolták, hogy ruhaszövetet lopott tőlük, de e vád alól a helybeli rendőrség előtt tisztázta magát. A csinos, jó modoru leány lelkét ugylátszik nem elé-gíti ki a cselédi helyzet és előkelőbb udvarlók után áhított, egy rendőrtisztviselőt is üldözött szerelmé-vel, de eredménytelenül. De azért attól sem idegen-kedett, hogy olesó pénzért szerelmet árulgasson a titokzatos éji sötétben Valami szerelmi esalódás miatt megunta az életet, mely neki züllést okozott és 5 csomag kénes gyufával akart véget vetni szombaton d. u. 1 és 2 óra között. A gyorsan meg-jelent orvosi segítség megmentette a szerenestlen leányt, akit most a kórházban ápolnak.

A dobronaki rablógyilkos.

A dobronaki erdőben Rózsás Imre kintornás ellen elkövetett gyilkosság tettesit a csendőrség elfogta. Sárközi Mihály 28 éves vasmezei cigány a tettes, ki bevalotta tettét.

Globin a legjobb és legfinomabb Czipó tisztítószert
Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

Oh jaji!

Köhögés, rekedtség és
elnyájkásodás ellen
gyors és biztos hatásuak

Éljen!

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem ront-
ják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 korona és 2
korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

„NADOR“

Megfojt ez az át-
kozott köhögés!

gyógyszertár Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-körút 17. csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Bolus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula
és Csáktornyan. Pető Jenő gyógyszertárakban.

EREDETI STASSFURTI

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat leg-
olcsóbb áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti Kálisyndikátus vezérképviselője
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.

5492/tk. 1908.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Plander Janos kiskanizsai lakos végrehajthatóan Révész Adám kiskanizsai lakos végrehajtást szenvedett elleni 40 kor. tőke, ennek 1907. évi július hó 20 napjától járó 6% kamatai, 23 kor. 50 fill. per, 21 kor. 90 fill. végrehajtás kérelmi, 16 kor. 30 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nkanizsai 2645 sz. tjkben 7 8040 hrsz. ház, udvar s kert 998 kor. becsértékben a nagykanizsai takarékpénztár utóajánlata folytán

1908. évi november hó 25. napjának d. e.
10 órákor

ezen tki hatóságnál Dr. Plosszer István felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjártával megtartandó nyilvános bírói árverésen eladati fog. Kikiáltási ár 1500 korona. Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent. Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígért nem tette, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnék jelentetik ki. Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételárán felül köteles fizetni. Árverési kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy értéképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Nagykanizsán, 1908. évi október hó 9 napján.

5266 tk. 1908.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a veszprémi székes káptalan alapítványi pénztár végrehajthatóan Molnár József szegfaluhi, hegyi Hegedűs Ferencné szül. Szegedi Julianna orosztonyi és Dömötör József jelenleg soproni lakos végrehajtást szenvedett elleni 1600 kor. tőke, ennek 1906. évi július hó 3. napjától járó 6% kamatai a lejárt kamatok 8% késedelmi kamatai 43 kor. per, 25 kor. 20 fill. végrehajtás kérelmi, 40 kor. 75 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek erejéig iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a dőskáli 285 sz. tjkben A 709 hrsz. szőlő és pince a szegfaluhi hegyen 187 népsorszámu házzal 692 kor. a kerecsenyi 125 sz. tjkben A 7 410 hrsz. szőlő Lucahegyen 134 kor. a kerecsenyi 498 sz. tjkben A 7 666 hrsz. szőlő a törökcsapáson 400 kor. 7 781 hrsz. szőlő a török csapáson 408 kor. becsértékben és pedig a dőskáli ingatlan dőskáli községhezánál

1908. évi december hó 19-ik napjának d e
9 órákor

a kerecsenyi ingatlanok pedig ugyanaz napon délelőtt 11 órákor Kerecseny község házában dr. Kőszeghy József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjártával megtartandó nyilvános bírói árverésen eladati

fog. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság
Nagykanizsa, 1908. évi szept. hó 28 napján.

5266/tk. 1908. Póthírdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a nagykanizsai segélyegylet szövetkezet végrehajthatóan Dömötör József dióskáli lakos (jelenleg fegyenc a soproni fegyházban) végrehajtást szenvedett elleni 89 K és járuléka iránti végrehajtási ügyében 5041. sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben az orosztonyi 711. sz. tjkben 67716 hrszámu szőlőföld a pogácsavölgyi dőlőben 146 K, 677100 hrszám alatti szőlő ugyanott 148 K, 677101. hrszámu szőlőföld u. o. 148 korona becsértékben

1908. évi december hó 1-ső nap-
ján d. e. 10 órájára

Orosztony község házához az 1881: LX. t.-e. 176. §-a alapján a veszprémi székes káptalan alapítványi pénztára végrehajtható érdekében is 1600 K tőke követelése és járuléka kielégítése végett megtartati fog.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Nagykanizsa, 1908. évi szeptember hó 28-én.Könyvnyomda, könyvkötészet,
papír-, könyv- és zenemű-
kereskedés.Mindennemű hangszerek és
gramphonok a legolcsóbb
árban kaphatók.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Deák-tér, takarékpénztár épület.

Ajánlja jól berendezett
könyvnyomdáját minden-
nemű munkák díszes és
izléses elkészítésére ju-
tányos árak mellett. —
Névjegyek, körlevelek;
meghívók, eljegyzési- és
esketési kártyák stb.
mindig a legújabb divat
szerint készíttetnek. —

Diszítések, lampionok.

!! A magyar újságírás szenzációjá!!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések
egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő:

BRAUN SÁNDOR

Felolós szerkesztő:

HAGSÁK GÉZA

Naponként 125.000 példány

Egy szám 2 krajcár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . 16 K || Negyedévre . . 4 K
Félévre . . . 8 K || Egy hónapra 7.40 K

Fidibusz

A legkitűnőbb magyar élclap.

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg Pompás képek
Mesésen olós!

Egy szám 5 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre . 8 K || Negyedévre . 1.50 K
Félévre . . . 3 K || Egy hónapra —.50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Bpest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.

GYERMEK-

leányka- és fiu cipőink elismert
legjobb minőségűek.Áraink olcsósága — tekintettel a talpba vésett
szigoruan szabott árakra

feltűnést keltenek.

„TURUL“ cipőgyár r. t. nagykanizsai
Főraktára Fő-utca 12. szám
Korona szállóval szemben rendeljék meg szük-
ségletüket.

Beszélőgépek

Kizárólag eredeti elsőrangu gyártmányok.

Részletfizetésre is olcsón kaphatók.

Legújabb lemezek.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

NAGYKANIZSÁN,

Deák-tér, (Takarékpénztári épület).

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szornak bizonyult közhívnél, oszónál és meghűléseknel, bodörzölés-keppen használva

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárlaskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2,— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. nent.

Mindennapi szótküldés.

Szőlő oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb válszatókban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**

Medgyes 94. sz (Nagyküküllő-megye.)

Taszák képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levél, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbeli bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kerje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű Delaware-ből egy és fél millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Czím:

Szücs Sándor Fia szőlőtelepe
Bihardioszeg.

Már mostan

intézzünk egy levelezőlapot Richter F. Ad. és Társa kir. udv. es kam. szállítókhöz. Bécs, I. Operngasse 16 és kérjük az árjegyzék bérmentes beküldését. Ezen gazdagon illusztrált árjegyzék kimerítő leírást tartalmaz a híres

Horgony-kőépítőszekrényekről,

amelyek minden játéskerkeskedésben készletben vannak.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales

által az egyedüliek melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzén-kum mentes. Orvosi hírességektől elismerve. Teljes discretió. Doboza használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszerár Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest Király-utca 12.

ÉKSZERGYÁR.

Villamos tüzre berendezett arany-, ezüst- és ékszerárú-műterem.

Különleges készítmények: ékszerárú és jeggyűrűk.

Új foglalatokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk

Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA
ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében).

Tisztaságért 30.000 korona közesség.

Többet észszel mint erővel!

Schicht-esszencia

Beható tanulmányozások

eredményesték, hogy Schicht-esszencia minden vízben — akár meleg vagy hideg, kemény vagy lágy — gyorsan és erősen habszik; könnyen hatol a szövetbe, meglepő gyorsan oldja a szennyet, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna. SCHICHT-esszencia teljesen

tiszta és mentes marad anyagoktól; évtizedek óta egyenlő minőségben a legjobb anyagokból lesz előállítva. Használata minden tisztítási célra és mindenemű mosáshoz a józan és észparancsolata és minden háztartásban jelentékenyen megtakarít időt, munkát és pénzt.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyet és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántal, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, a jeles hárszerrel együttidek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyíttetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyet tünteti fel, a Moll-felirattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinek legismertebb népszerű.

Egy ünezott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítek gyermek és hölgy szappant a bőrszerű ápolására gyermekek a felnöttek részére. — Ara darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjeggyel van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautárvát mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy végleg Nagykanizsára költöztem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészet-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget a legnagyobb megelégedésére lelkiismeretes pontossággal eligéitsem ki. Bármilyen csekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsosol szolgálók. Minden építkezés csakis a saját vezetésem és felügyeiletem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészebb komplikált építkezéseket, körkemencéket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését, nemkevesebb javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségelírányzatokkal stb.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készítek elő,

Az építető közönség becses pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

Meghívó.

A Délzalai takarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán 1908. évi november hó 1-én délelőtt 10 órakor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket meghívja.

Nagykanizsa, 1908. október 11-én.

Az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

Igazgatósági indítvány a társulati részvénytőke felemelése iránt és ezzel kapcsolatban a társulati alapszabályok 1. §-ának módosítása.

XXVII-ik magyar királyi

jótekonycélu államsorsjáték

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordíttatni.

Ezen sorsjátékknak 11969 nyereménye 365.000 korona összegben készpénzben.

FŐNYEREMÉNY 150,000 KORONA,

továbbá:

1 főnyeremény	20.000 kor.	10 nyeremény á	1.000 kor.
1	10.000	150	100
1	5.000	300	50
5	2.000	1500	20
		10000	10

Huzás visszavonhatatlanul 1908. év december hó 30-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám-, és sóhivatalnál az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytőzsdében és váltó-üzletben.

Magyar kir. Lottójövedéki igazgatóság.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.